

XII. évfolyam

Budapest, 1938 október 1

Csaba
40. szám

20
FILLÉR

Délibáb

526.396
SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő 50 fillér, félévre 5 pengő. Biztosítással kombinálva negyedévre 3 pengő 42 fillér, félévre 6 pengő 84 fillér, egy hónapra 1 pengő 14 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Németországban Mk. —25, Csehszlovákiában 1.50 Kc., Jugoszláviában 3.— dinár, Romániában 8 lei, Olaszországban 1 lira 40 centesimo, Franciaországban 2.— Frs. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefon: 14—23—39, 14—23—50. Postatakarékpénztári beíratási lap száma: 9214.

Muráti Lili, „A szabad lány“ című színdarab hősnője
(Szöveges, képes beszámoló a 14. oldalon) (Rozgonyi felv.)

SZIVAR

az uzsonnakávéhoz

Irta: BIBÓ LAJOS

A kávéház, amelybe délutánoként járok, az északi szélesség 48., a nyugati hosszúság 72. fokán fekszik. Kelet felől az operettekben és lírai költeményekben az andalítóbb hangzás kedvéért kéknak nevezett zsíros és sötétbarna színű Duna-folyam, nyugatról a Rózsadomb egyik sikátorba torkolló gyanús külsejű lejtője határolja. A kávéház maga a legmodernebb építészeti elvek szerint épült, hatalmas üvegablakain át zavartalan kilátás nyílik arra a tolakodó és ordítóan rendetlen forgalomra, amely a Margit-híd budai lábánál akadályozza a tisztességes közlekedést és fenyeget orvtámadással kocsit, villamost, autóbust, lovat és embert egyaránt. A hely tehát, amelyben püpos és kemény kanapék, öblös, de kényelmetlen fotelok, kicsorbult műmárvány asztalok, tavaszikabátszínű kapucinerek, zöldes-

sárga feketék, hervatag és bús személyzet figyelmeztetik a jámbort és járatlant, hogy előkelő budapesti kávéházban ül, úgy önmagában, mint környezetét tekintve, teljesen kimeríti az idillikusság fogalmának tényálladási elemeit. Jeles kávéház ez, amely szakított az ósdi maradisággal, a henye multtal és a csökönyös hagyományokkal. Vendégállománya nem billárdozó főiskolai ifjakból, még kevésbé mulatozó huszártisztekből, legkevésbé újságolvasó férfiakból rekrutálódik. A vendégek nyolcvan százaléka hölgy, még pedig a magasabb korosztályokból. Csupa szelidkülsőjű, de lélekben annál eisziántabb vénasszony. Valamennyi tejeskávét fogyaszt, hazulról hozott kaláccsal, meg kuglóffal. Bekanalazzák szépen az uzsonnájukat, azután a matrónakoruak stoppolnak, a kevésbé serdültek vitatkozni kezdenek.

Este öt órakor zsúfolt a kávéház. Akkora a lármá, hogy az embernek zúg bele a füle és akkora a füst, hogy a balta megállna benne. Mellettem, amióta ebben a helyiségben nyüvöm a tüdőmet és az idegeimet, két madárszerű idős hölgy ül. Pontosan délután háromkor érkeznek, kirendelik a kávéjukat és valami meghatározatlan óvatossággal és bizalmatlan finomkodással nekilátnak az uzsonnának. Teljes óráig tart a délutáni lakoma, amikor azután a pincér elviszi az üres poharakat, szalvétáját meglobogtatja, mintha letörölte volna a vizes és morzsás asztalt, a két öreg madár hátra-dől a foteljében és tekintetet vált.

— Van nálad? — kérdi az egyik.

— Igen, hoztam — feleli a másik.

Előkerül a retikül. Már nyílik is. Reszkető, kékeres, fonnyadt kéz nyúl bele és két darab remekbékészült trabukószivar mászik ki a fekete selyem készitáskából. A két öregasszony egyszerre harapja le a szivar végét, egyszerre gyújt rá s egyszerre fújja az első hatalmas füstkarikát. Ők szivaroznak, a többi nő cigarettázik. Kivétel nélkül dohányzik valamennyi, mintha csak reklámot akarnának csinálni a női egyenjogúságnak és a magyar királyi dohányjövédéknek.

És mindezt, amit idáig mondtunk, talán éppen azért meséltük el, hogy ehhez a ponthoz érjünk. Szerintünk másfél dohányos nő esik egy dohányos férfira. A cigaretta és

Délibáb

PETERDI ANDOR:

Pesti hajnalok

Csak, aki látta, mint oly sokszor magam
hogy Pestnek hány hajnali arca van,
az tudja csak, hogy mily szép, mese szép
e városunk, ha megnyitja szemét.

Minden évszakban másképpen ragyog:
májusban felhőznek az illatok
s ha Rákos fölött az ég szele rőt,
megnyílnak itt az aranyfénymezők.

S fel-felcsillognak az uccai fák,
ragyognak az utak, terek, paloták,
a verebek sok száz kórusa zajong
s nyomában álmából ébred a gond.

s e hajnali zenébe belerecseg
az utcaseprő tank a kövek felett
s egy-egy virrasztó ballag csendesen:
boros jókedvvel vagy szerelmesen.

És más a nyári hajnal itt: korán
tűzrózsák nyílnak vén Pest homlokán
s a házakon az ablaküvegek
messze mosolygó, nagy rubint szemek.

A körutak lángolnak és a hold,
mely egész éjjel ott fönt silbakolt
nem tud eltűnni s bucsuja nehéz,
ha szépséges Pestjével szembenéz.

A vén Gellérthegy is oly haptákba áll,
mint aranymentén mennyi huszár,
mellén rendjelként a hajnali nap
tündököl s löveli a sugarat.

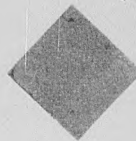
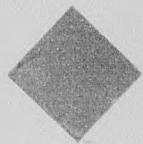
Az őszi hajnal: ó az ugy lehet,
a legfájdalmasabb Budapest felett:
lágy, szürke köd leng, tér és messzeség
formátlan elmosodó szürkesség.

A házsorok, a tornyok, kupolák,
lesik a borongó hajnalodást,
az első fényt s az égen ezalatt
Délre vonulnak a vadmadarak.

Mindenki borong és oly bizonytalan
nem látni, hogy az utnak hossza van
Csak száll a köd s a vak égbolt alatt
rikoltanak a költöző madarak.

A fák is fáznak eső is szemereg,
felhőkbe bujnak a budai hegyek
A Duna még halkabban zug, folyik
s az őszi Pest már farsangról álmodik...

Délibáb

Az új szőrme-
divat
(Fox foto)

hogyan mostanában egy nagyon érdekes, de a szereplőknek nagyon is veszélyes darabot adnak az Andrassy Színházban.

— Veszélyes? Ezt nem értem.

— Vaszary János: Angyalt vettem feleségül című zenés vígjátékában ugyanis annyit pofozkodnak a szereplők, hogy az már szinte sok. Ismeret es, hogy a főpróbán Törzs meg is sebesült egy ilyen veszélyes jelenetnél. A dolog tudniillik úgy történt, hogy Lázár Máriának egy csészét kell oda vágni Z. Molnár László lábához, de ahelyett a csésze elrepült és kitért, hogy hogyan talál meg elv alapján nem Z. Molnár Lászlót, hanem Törzs Jenő fejét érte. Törzs elég súlyos sérülést szenvedett. No de lássuk, kit hogyan inzultálnak ebben a kedves, de „veszélyes” darabban.

Lázár Mária pofonokat ad Sugárnak, Szakátsnak, Törzsnek, Vándorinak. Törzs Jenő viszont Lázár Máriának és Z. Molnárnak.

Na ez csak elég, nemde. Persze a pofonokkal mindig baj van. Mert ugyan ezeket a pofozkodásokat alapos próbák előzték meg, hiszen arról volt szó.

hogy a pofonoknak illuziókeltőknek kell lenniök, de anélkül, hogy a sértetteknek nagyon fájna. Kiderült, hogy a kettőt nem lehet összeegyeztetni. Ha csak jelzik a pofont, semmi hatás, viszont, ha megadják, akkor meg fáj a szenvedő félnek. A főpróba után mindenesetre Vaszary János, a darab szerzője és rendezője sürgősen pofozópróbákat ir-

gyakran életveszedelemben is forognak hivatásuk teljesítése közben.

— Na most már valami „enyhébb” históriát kérek.

— Nagyon kedves és igazán happy-endes történet esett meg Egyed Lenke színésznővel. Egyed Lenkét még Pesten kevésbé ismerik, de vidéken egyike volt éveken keresztül a legjobb és legismertebb

Carpentier volt francia boxvilágbajnok, aki Dempseytől szenvedett veresége után vendéglőt nyitott, szabadóráiban leányával golfozik

tott ki, de ezen a próbán sem sikerült megoldást találni. A pofonok tehát röpködni fognak tovább és remélhetőleg minél hosszabb ideig.

— De úgy tudom egy másik „veszélyes” darab is van.

— Igen, a Nemzetiben. Asztalos Miklós „Farkaskaland” című darabjában Jávor Pál és Abonyi Géza vívnak egymással. Ez az esti párbaj is majdnem mindig kisebbfajta sebesüléssel végződik. Hiába minden óvatosság, a felek a játék hevében elragadtatják magukat és nem tudhatnak vigyázni. Viszont az ilyen „veszélyeket” vállalni kell. Nagyon jól tudjuk, hogy a filmszínészek sokkal többet kockáztatnak, igen

komikáknak. Itt Pesten is évek óta játszik kisebb komikai szerepeket igen nagy sikerrel, de valahogyan nem tudta mégsem elérni azt a rangot, ami hosszú és sikeres színészi múltja miatt méltán elvárható volt. Különösen a filmgyárban bántak eddig mostohán az érdemes színésznővel. Legutóbb, amikor Egyed Lenke be akart menni a filmgyárba, hogy az egyik rendezővel tárgyaljon, esetleg egy kisebb szerepre vonatkozólag, a portás alig akarta beengedni az ismert rendezőre hivatkozva, mely szerint a filmgyár kapuját csak az lépheti át, aki szabályszerű belépőcédulát kap. Egyed Lenke nagyon dühös lett, ekkor elhatározta, hogy többet nem is megy ki a filmgyárba.

Déliab

— Én már ide csak akkor
jövök ki, ha kocsit küldenek
utánam —

mondotta a gyárban. Ez a fenyegetés
persze elég vakmerően hangzott, mert
hiszen a kis szereplők után igazán
nem szoktak kocsit küldeni, a kocsi
csak a legfőbb szereplőket illeti meg.
Az eset után két héttel azonban esoda
történt. Csoda a Jósika uccában, ahol

— Mi van Honthyval? !
— Miután a hagyományos százat
lejátszolta — pihenni megy és legalább
egy hónapi szabadságot adott magának.
Tulajdonképpen a kitűnő színész nő jubi-
lál, mert a tizedik nyarat játssza végig
százas szériával.

— És mi van Muráttal? !
— Most olyan szerepet kapott, ahol
„csak” egy szerepet kell eljátszania.

Una Merkel
hollywoodi film-
színésznő a pillango-
úszást tanulja

egyszer csak megáll egy hatalmas, győ-
nyörű autó az előtt a ház előtt, ahol Egged
Lenke lakik. A sofőr Egged Lenkét
kereste. Kiderült, hogy a legújabb
készülő filmben valakinek az ajánla-
tára az egyik főszerepet szánták a kitűnő
komikának, aki most valóban kocsin
ment ki a filmgyárba a filmszerződést
aláírni. A dolog csattanója még az,
hogy a portás, aki még két héttel ezelőtt
altig akarta beengedni a filmgyárhoz
gyatogosan érkező Egged Lenkét, most
haptákba vágta magát és hatalmasat
szalutált az autón jövő színésznőnek.

? !
— Muráti folyton dupla szerepeket
játszik. Az egyik műsorban a darab
szerint önmagával találkozott, a másik
műsorban szintén önmagával találko-
zott, csak hogy hol a miniszter lánya volt,
hol egy modell. Most megkérdezték
Murátt, hogy nem találja-e különös-
nek, hogy nem játszik kettős szerepet.
Kedvesen a következőket mondotta.

— Ha most nem is találkozom ön-
magammal, mint a Luluban, és ha nem
is találkozom a modellemmel, mint a
Megsértették a minisztériumot című vig-

Déliabál

játékban, remélem azonban, hogy mégis csak találkozom egy nagyon kedves és mindig szívesen látott ismerőssel, a — sikerrel.

— Mi újság még?!

1. Dorita Boneva, a bolgár származású magyar operaénekesnő nagy sikerrel bonyolította le európai turnéját. Augusztus óta Berlinben van, ahol nyolc rádiókoncertet adott. Berlinből Angliába és Hollandiába kapott meghívást. 2. Báró Gorup Adrienne, a 9 éves kitűnő gyermekprimadonna a nyarat nem pihenéssel, hanem mint egy

Ken Cristy, a híres amerikai esodatorász Londonba érkezett és két dollárért olyan frizurákat csinál, amely állítólag évekig eltart

igazi primadonnához illik, hangversenykörúttal töltötte el. Nagysikerű turnéja után egyre-másra kapja a köszönőleveleket a közönség minden rétegétől. Szóval, akárcsak egy „felölt”. Egyébként Németh Antal, a Nemzeti Színház igazgatója ígéretet tett arravonalkozólag, hogy egy alkalmas szerepben fellépteti a nagytehetségű gyermekprimadonnát. Ha ez megtörténik, akkor báró Gorup Adrienne lesz a legfiatalabb címzetes nemzeti színházi tag.

Báró Gorup Adrienne (Rozgonyi foto)

Délibáb

Dorita Boneva (Phöbusz felv.)

3. Kertész Zoltán filmrendező a mai ifjúság küzdelmes életéből merített keskeny filmeket készít. Fiatalkorú művészekből álló csoport keskenyfilmen akarja bemutatni a magyar ifjúság küzdelmes életét, az avangard filmművészet legtisztább eszközeivel. A filmeket különböző egyesületek meghívott közönség előtt jogják bemutatni. A játékfilmekkel kapcsolatban ötletes műsorközi reklámfilmek, a későbbiekben pedig hosszabblekeltek, magyarul mesefilmek is bemutatásra kerülnek exportcéllal.

Somló István,
Muráti Lili

A SZABAD LÁNY

„A virágzó asszony“ szerzőjének új darabjával nyílt meg a Pesti Színház

Ez a „szabad“ lány, akiről Denys Amiel színjátéka szól, nem tévesztendő össze a La Garçonne-típussal. Egészen más.

— Nem tudom elképzelni a szerelmet, a házasságot őszinteség és igazmondás nélkül — mondja ez a lány, — az érzéseim és szavam közé nem tudok szűrőt tenni, amit érzek, azt kimondom úgy, ahogyan érzem és nem tudok olyan férfira rátalálni, aki bírja ezt az őszinteséget.

Ebben a mondathatban van Alice Janettier drámája, amely nem egészen mindennapi komplikációja az asszonyi léleknek, pedig végeredményében milyen egyszerű is az egész: egy nő, aki ragaszkodik érzéseinek szabadságához és nem bírja elviselni, hogy köteles legyen ugyanúgy gondolkozni, mint a férje.

Igaz, hogy Alice Janettier kisasszonyt egészen házassága napjáig igen elkényeztette az élet, mert legjobb barátja, leghűségesebb pajtása olyan megértő, rajongó ember, mint — az édesapja. A gazdag Janettier úr körülbelül húsz évvel ezelőtt szeretett egy nőt, akit nem vett feleségül. Gyermekük született és a gyermeket az apa vette ma-

gához. Ő nevelte fel, a legjobb barátok lettek, megértő, okos pajtások. A lány húszéves lett.

És most, húszéves korában eléje kerül egy szép fiú, az első férfi, akiről úgy érzi, hogy a felesége tudna lenni.

A szép fiú eljön az apához és megkéri leánya kezét. Van valami különös abban is, hogy ez a leánykérés — egy mulatóhely szeparéjában történik. A néző az első pillanatban azt hinné, hogy ez a szmokingos idősebb úriember és az estélyiruhás hölgy, akik meghitt kettesben isszák a pezsgőt, nem is apa és leánya. Pedig azok. De ez csak akkor derül ki, amikor megérkezik egy jóval ifjabb szmokingos úriember — leánykérőbe.

A lány kint a parketten táncol és bent, a mulatóhely kétes atmoszférájú fülkéjében ezalatt egy ifjú úriember egy idősebb úriembertől megkéri a lánya kezét. Közben behallatszik a muzsika.

Valahogyan megérzi a néző, hogy ebben a házasságban nem lesz minden rendjén. Az ifjú úriember nem olyan fából készült, mint apa és leánya. Egy másik világból jött kö-

zékük. Elvei vannak. És szempontjai. És cégvezető egy biztosítási társaságnál. Ő az a rendes, szabályos, átlagos fiatalember, aki nehezen fogja megérteni ezt a nőt, akit feleségül vesz.

Alig hogy a leányát férjhez adta, Janettier úr is megházasodik. És így, négyesben laknak a kis villában, a két házaspár. Ahogy Denys Amiel a dialógusnak finom pergetésében már előre éreztetni tudja, ebben a kis villában hamar ki kell robbannia a drámának. Akik lélekben egymáshoz tartoznak: apa és leánya. Közösek a gondolataik, még a szemvillanásuk is közös. És a két jövevény, az apa felesége meg a lány férje mint két idegen élnek mellettük, más világból idecsöppent emberek, akik lélekben igen tá-

vol és majdnem félszegen érzik, hogy nem egészen idevalók.

Apa és leánya egy este hangversenyre mennek. A két jövevény pedig otthon marad, egymáshoz hajlítva őket a közös sors, a közös másodrendűség tudata, az apa és leánya a hangversenyt otthagya váratlanul hazajönnek és amikor betoppannak a lakásba, — kirobbant a dráma.

Izgalmas, fűtött, forró felvonás ez.

Mind a két házaselet megbukott. A két idegen ember szégyenkezve és megalázva kullog el, apa és leánya ismét magukra maradnak.

Denys Amiel írói eszközeinek finom élet igazolja a harmadik felvonás: ahogyan Alice

Lengyel Gizi,
Básthy Lajos

Déliláb

**Muráti
Lili,
Ajtay
Andor**
(Wellesz
felvételek)

Janettier egy svájci üdülőhely havas esúcsai között, a felszabadultság boldog napjaiban, szabadságvágyának álmai közé visszatérve mégis megtalálja az igazit, azt az ismeretlen férfit, akiről elhiszük, hogy ezzel boldog lesz, ez éppen olyan, mint ő, éppen olyan okos és őszinte.

A szabad lány, — ahogyan Denys Amiel megírta, — semmi esetre sem tartozik a szabályos színdarabok közé. A virágzó aszszony szerzője itt is a maga egyéni hangját hallatja, halk mondatainak csiszoltsága itt is megkapja a nézőt és a jelenetek során rendszerint nem az történik, amit várni lehetne, hanem meglepetésszerű egyszerűséggel következik egy-egy új fordulat, ami éppen azért hatásos, mert nem a hatás kedvéért következett be. És Muráti Lili a maga ke-

sernyés, mai őszinteségében egészen közel hozza a néző lelkéhez ezt a különös nőalakot, megértjük lényének minden komplikált-ságát és hiszünk neki, Ajtay Andor nagyszerű művészi eszközökkel rajzolja fel az apa figuráját, a drámai pillanatokban megrázó emberi egyszerűséggel. Básthay Lajos a férfi, Somló István, az eljövendő férfi és Lengyel Gizi, az apa feleségének portréiban hűségek, az epizódszereplők közül pedig Keleti László pompás pincérfiguráját néztük élvezettel. Harsányi Zsolt fordítása és Tarján György rendezése elegáns, ahogyan a Pesti Színház egész előadása is előkelő tisztaságban és stílusos eleganciában prezentálja mindazt az irodalmi és színpadi értéket, ami a francia fró különleges darabjából kicsendül.

Balassa Emil

Délihál

Álláspont

írta Torday Sándor

Megkísérlem egy kedves női levélre itt adni a választ.

Kedves Asszonyom! Érdeklődéssel olvastam levelét, amelyet abból a kedves kisvárosból írt, ahol nem szívesen él, de ahova mindig annál szívesebben visszatér. Azt írja, évek óta nem volt más, csak feleség, de most mégis úgy érzi, több a ráérő ideje, többet is szeret költeni s ezért irodában állást vállalt. Kedvesen elmondja, hogy milyen pontosan jár be és bár eleinte nehezebbre esett az irodai munka, most már szívesen készülődik kora reggel, hogy pontos legyen és délután, ha egy kicsit fáradtan is, de azért jókedvűen megy haza szép otthonába. Eddig minden rendben volna — írja Ön, — de mióta irodába jár, vagyis életét a munka és családja közt osztja meg, azóta a kisváros pletykájának középpontjába került. Egyesek szerint kizárólag egyik kollégája kedvéért jár az irodába, mások szerint viszont ez a munkavállalása bevezetés válásához. Most csak azt találgatják a városban, hogy a férje hagyja-e el Magát, vagy pedig Maga fogja-e a férjét elhagyni? Első pillanatra mosolyogtam, de azután elszomorított, hogy végeredményben egy asszony bármit is kezd, mennyire óvatosnak kell lennie, nehogy megszólják. Elképzelem, amint délután hazasiet, hogy gyorsan, mielőtt férje hazajön, még a háztartás gondjai után nézhessen és azután kicsinosítva várja őt. Ezek a gondolatok járhatnak agyában, amikor végigsiet az uccán, az emberek pedig közben kajánul lesik a lefüggönyözött ablakok mögül és találgatnak. Szeretném megnyugtatni, hogy elbírja az emberek bíráló tekintetét, mert bizony az ilyen apró kellemetlenkedések, ártatlannak tetsző, méregbe mártott megjegyzések sokszor célt érnek és bekövetkezik az, amire eleinte Maga sem gondolt. Levelére azért válaszolok e helyt, mert úgy érzem kíváncsi, hogy sokan szerezzenek tudomást arról, hogy csak a munkavágy, a szorgalom, a takarékoság ösztönözte, hogy irodába járjon.

Kérem írjon hamarosan, érdekel, hogy megy sora. Szívélyesen üdvözli stb., stb.

U. i. Nekem őszintén megírhatja az igazat. Mondja, tényleg válnak, vagy pedig mégis valakinek a kedvéért jár hivatalba?

Tündérmese a hindu fiúról és a pesti kislányról

„Szerétek édes” — mondja valami egészen különös hangszíjjal a nevetőarcú hindu fiatalember. Látszik rajta az öröm, hogy szerelmese anyanyelvén mondhatja el, menyire szereti ezt a kékszemű, szép magyar leányt, akiért már másodízben jön Budapestre.

Moru Wagli Bombay-i fiatalember, aki az oxfordi egyetemét most végezte el, tavaly hindu barátjaival elindult Európát megnézni. Utolsó állomása Budapest volt, ahol magyar barátai már várták a fiukat és hogy ne unatkozzanak a szép városban, magukkal vitték leányismerőseiket is. Együtt barangozták be Pestet, a Margitszigetet, a budai kiskocsmákban együtt hallgatták a cigányzenét, megmutattak minden magyar és budapesti különlegességet és a hindu fiatalemberek annyira megszerették a várost, hogy megígérték, a következő évben újra eljönnek. Moru

Wagli azonban nemcsak a várost szerette meg, hanem megszerette a szépszemű kis Faragó Terit is, akinek hosszú, hosszú angol leveleket küldött, mindegyik levélben újból ígéretet téve, hogy a nyári vakációt Budapestben fogja eltölteni.

Faragó Teri hitt is, nem is, a hindu fiúnak. Nem merete elhinni, hogy a szép ígéretek, a szép álmok megvalósulhatnak. Annál nagyobb volt a meglepetése, amikor sürgöny érkezett Bécsből, hogy másnap Maru Wagli és fivére megérkeznek Pestre.

A vonat menetrendszerűen befutott és boldog örömmel ugrott le róla egy vakító fogsorú, kedves, barnaarcú fiú, hogy régen nem látott szerelmését üdvözölje. A fivér is kedvtelve nézegette jövődöbéli sógoranját, aki ugyan angolul csak a szótár segítségével tud beszélni, de így is nagyszerűen megérteti magát.

— Nem baj, ha nem tud angolul a Terry — mondja nevetve Moru Wagli, — majd megtanul Bombay-ben. Egyéb dolga úgysem lesz. Bezárom egy szobába, jól lelakatolom, nehogy más is megláthassa — neveti el magát s magyarázólag hozzáfűzi, — nagyon féltékeny természetű vagyok és Terry túlszinos...

Most Teri veszi át a szót.

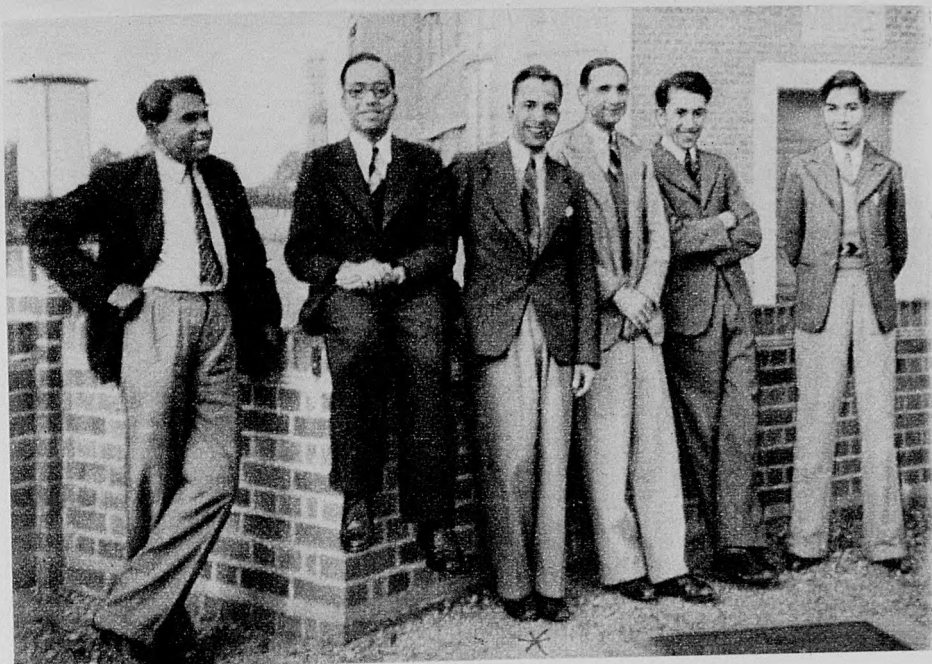
— Nagyon boldogan megyek Indiába, csak egyet nem fogok megszokni! Az ételüket! Borzasztó, hogy miket esznek össze! Húst soha, a buddhistáknak nem szabad húst enniök, csak zöldségféléket esznek, amit én még nézni sem bírok. Vízben kifőzik a sok különféle zöldséget és leöntik forró vajjal, ki bírja azt megenni? Egy jó paprikáscsirke! — sóhajt fel szomorúan, hogy én azt többé ne ehessem?

— Paprikás csirke! — nevet Moru Wagli, — azt nem lehet nálunk enni, paprikát azt igen, mert azt mi is szeretjük. Mi nagyon fűszeresen főzünk, de húst sohasem eszünk, — mondja és az arcán látszik az undor, hogy húsról beszél. Annyi mindent ehetünk, olyan változatos a konyhánk, hogy nem kell kétségbeesni. A mi hindu szakácsaink nagyon ügyesek és roppant ízletesen főznek. — Meglátod — fordul Terihez, — ott a nagy melegben nem is fog hiányozni a hús, boldog leszel, ha a sok finom főzeléket eheted, az fizes tésztákat és pompás gyümölcsöket. Nem lesz semmi baj — vigasztalja az elszontyolodott kislányt, — olyan jól fogod magad érezni nálunk, a szép nagy házunkban, hatalmas kert veszi körül — magyarázza lelkesen, — és szép, nemzeti öltözékekben járhatasz. Tudod milyen szép egy hindu sari? Nem, nem, nincs fogalmad róla, milyen szép leszel te abban. Arannyal átszótt, finom, könnyű indiai selyem, hogy

A tündérmese hősnője: Faragó Teri

Délibáb

A tündermese hőse: Moru Wagli barátni társaságában

öleli körül a szép, karcsú alakodat. Anyámnak hetven sari-ja van — folytatja, — egyik pompásabb, mint a másik. És az ékszerek, gyűrűk és karkötők és a hajadba gyémánt csatot tűzhatsz, ha akarod a lábadra is kaphatsz arany vagy platina pereceket, nálunk hordják, sőt a főrangú hölgyek, a legelőkelőbb kasztból származó asszonyok még az orrukban is hordanak briliáns ékszert. Nagyon szépek a mi asszonyaink! — leikesedik Moru Wagli, — de azért te mindnél szebb leszel. Kékszemű hindu asszony, nagy ritkaság!

Teri már nevet. Már elfelejtette a paprikás csirkét, hogyne, mikor ékszerről, csillogásról, gyönyörű ruhákról beszél a fiú, illatos kertről, ahol sétálhat és hatalmas házról, ahol a szolgák serege várja a parancsait. Ki kívánna magának ennél többet és ennél szebbet?

— Karácsonykor lesz az esküvőnk — mondja Teri boldogan, most hazamennek a fiúk és karácsonykor értem jön Moru és kiviszi Indiába. Már úgy vágyódom oda, olyan kíváncsi vagyok a szüleire, az apja államügyész. Moru is államhivatalnok lesz, már előre örül az arannyal himzett egyenruhájának, olyan, mint egy kis gyerek... szeretném már látni az ottani életet, hiszen amit eddig láttam belőle olyan szép, hogy azt hiszem, ott is csak jobban és szebben lesz részem. Akarja látni, hogy a fiúk milyen edényeket vittek magukkal Oxfordba? Tudja, hithű hindu nem ehét csak a saját edényeiből. De azért megsúgom, ők már sokszor megszegték ezt a törvényt! Tegnap este is kaszinó-

toját ettek, de képzelje, leöntötték paradicsomszósszal! Brrr! még elgondolni is rossz — borzad meg Teri és kinyitja a hatalmas bőröndöt, abronért előtűnnek a színezüst edények, tálak, csészék, tálcák, amiket a gondos anyja becsomagolt fiának, hogy a messze idegenben is hűek maradjanak valásuk törvényeihez. Hindu szolgát is vittet magukkal első évben, de azután már nem. Azt mondották, egyedül főznek... de nem főztek! — más gondjuk volt, — nevet Teri és miután látja, hogy búcsúzni akarunk, hirtelen közbeszól:

— Tudja, hogy Moru mennyire ismeri a magyar zenét? A Liszt-rapszódíát elejétől végéig elfütyülte. De milyen gyönyörűen. A cigányok elhallgattak a kiskocsmában, amikor meghallották a hangját. És, hogy milyen remekül táncol! Egészen komolyan mondom, ha nem lenne állása, elmehetne parkettáncosnak. Remek fiú! — mondja boldogan nevető szemekkel és közelebb simul a „remek fiúhoz“, aki ugyan nem érti, hogy mit mondott Teri, de a hanglejtésből megérzi, hogy róla volt szó és sugárzik az arcán a boldogságtól.

— „Széretlek édes!.. — suttogja és érzem, hogy legfőbb ideje, hogy elbúcsúzzam tőlük. Hadd örüljenek egymásnak. Isten kegyeltjei, akik így egymásra találtak Tündermese — gondolom magamban, amit lefelé megyek a lépcsőkön, — tündermese Indiai gazdag fiú és szegény pesti kislány szerelme, 1938-ban. Hála Istennek, még ilyen is van!

Monostory Ad

Déliláb

Londoni színház

London, szeptember.

Szeptember első fele még nyárnak számít Londonban; a „felső tízezer“ ilyenkor Skóciába utazik vadászni s a város „kiürül“. Ez az üresség annyit jelent, hogy 8,993.000 ember még mindig Londonban van, ha hétezer el is utazott. A színházak mindenesetre azzal ismerik el ennek a hétezer úrnak és hölgynek fontosságát, hogy teret nyitnak a könnyebb műfajnak, az operettnek, revűnek, zenés vígjátéknak. Így történt az idén is.

Bennünket magyarokat elsősorban a „Marica grófnő“ londoni sikere érdekel. Kálmán Imre híres operettje elég hosszú utat tett meg, amíg Angliába érkezett. Valószínű, hogy akik Magyarországon látták, aligha ismernének rá angol formájában. Robert Layer-Parker és Eddie Garr, akik átírták a mesét és Arthur Stanley, aki a dalok szövegeit „követte el“, ugyancsak kiforgatták szegény Maricát. De az angoloknak nyilván ez kell. Már az is nagy engedmény volt a „kontinentális ízlésnek“, hogy a szokásos angol két felvonás helyett megtartották a

Josephine
Huston

Vera
Pearce

Jack
Donohue

Délibáb

három felvonásos beosztását s a színhelyet sem bontották szét számtalan képre.

Marica grófnő szerepét Mara Losseff játssza és éneklő. Temperamentumos hölgy, még nem derült ki, hogy orosz-e vagy bolgár. Mindenesetre nemzetiségének szülő hódolat, hogy a táncok kilencven százaléka inkább kozák ugrálásra emlékeztet, mint magyar lépésekre. A zsupán szerepét Douglas Byng alakítja, aki az angol rádió egyik legnépszerűbb sztárja s különösen pikáns dalairól híres, amelyeket maga komponál. Török Bélát John Garrickre osztották, aki jóképű és rokonszenves fiatalember. Byngnek különösen nagy sikere van abban a számban, amelynek szövegét is ő írta s amelynek refrénje a küssé meglepő „I am the Pest of Budapest“ (Én vagyok Budapest nyavalyája) kezdetű sorok.

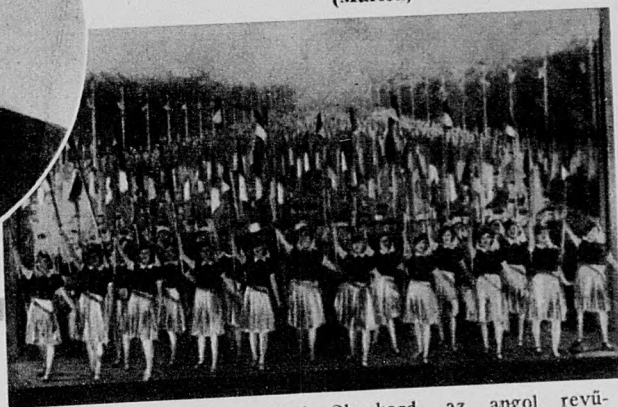
Papulescu bárót Shaun Glenville alakítja sok kedvvel és ötlettel s a kórus hölgyei és urai dicséretreméltó buzgósággal rugdalóznak. Cigánybanda is szerepel a darabban, amelyet „Bernhard Monshin“ vezényel. Ez nyilván ősi magyar cigánynév. A kosztümöket „Nikolas Kovacks“ szállította Pest-

Mara Losseff
(Marica)

Shaun
Glenville

Jelenet
a „Wild Oats“-ból

ről. De mindez nem fontos. Fontos, hogy a Cambridge Circus közepén embernagyságú betűk hirdetik Kálmán Imre nevét. Most csak az a kérdés, hogy Eric Maschwitz rövidesen színrekerülő „Paprika“ című zenés darabja milyen magyar „specialitásokat“ fog hozni.

Tipikusan angol revű a „Wild Oats“. „To sow one's wild oats“, ez az angol kifejezés körülbelül annyit jelent magyarul, hogy „az ifúságnak ki kell tombolnia magát“. Az angol humor és jókedv valóban „tombol“ ebben a vidám, zénes darabban,

amelyet Firth Shephard, az angol revű-rendezőök doyenje produkált. Sydney Howard, az angol Kabos és Arthur Riscoe, egy másik kitűnő komikus játsszák a „vezérszólamot“ a neveltetés zenekarában. A csinos Vera Pearce gondoskodik a romantikáról. Az első felvonás részben egy yorkshire-i faluban, részben egy cricketmeccsen játszódik. Az utóbbi humorát csak az élvezheti, aki ezt a rejtelmes játékot valamilyen nyire érti. Az angolok mindenesetre nagyon mulatnak rajta. Utána London következik, a „Kék ördög“ című mulató, majd egy párizsi

Déliháb

A „Wild Oats“
krikettesapata

John Garriek

ucca és a Folies Bergères. A második felvonás viszont alpesi paraszt karnevált mutat be, majd Amerikába röpíti a szereplőket, hogy a végén ismét Yorkshire-ben kössenek ki. Josephine Huston és Jack Donohue, egy boszorkányos táncospár egészíti ki a főszereplők listáját. A „Wild Oats“ olyan darab, amely mindenképpen kellemes estét jelent — ha nem üli végig az ember.

*

Egyébként nem sok az újság a színházak

Arthur
Hiscoe

környékén. Revüt játszik a London Casino is, amely húszszoros nagyításban megfelel valamelyik pesti mulatónak; tizenöt és fél shillingért vacsorát kap itt az ember s a „Plaisirs de Paris“ című show-t is végignézheti. Revü, még pedig tengerészrevü megy az óriási Hippodrome-ban, ahol a bűbajos Frances Day és a mulatságos Stanley Lu-

pino mulattatja az embereket a „Fleet's Lit Up“ című zenés spektakulumban. A cím mulatságos utalás a rádió egyik bemondójának nyelvbortlására. „Lit up“ kettős értelmű az angol nyelvben, akárcsak a magyarban. Hiszen „kivilágításról“ is beszélhetünk, de ha valaki „illuminált állapotban“ van, az nem villanykörték és tűzijátékok ragyogását jelenti. A legutóbbi flottaparádé alkalmával a rádió egyik speakerje lelkesen jegyezte meg: „The Fleet Is Lit Up!“ — az egész flotta illuminált állapotban van. Miután az angol tengerész valóban nem veti meg a szeszes italt, ez a megjegyzés különösen találó volt. A Hippodrome revüje egy tengerészváros vidám életét mutatja be rengeteg ötlettel s majdnem ötszáz szereplővel.

Revü a Little Theater produkciója is, a „Nine Sharp“ (Pontban kilenckor). Herbert Farjeon, aki az angol Békeffi Lászlónak felel meg, évek óta produkálja revűt s ez is már hosszú hónapok óta fut. S végül revü féle a „Me and My Girl“ (Én meg a babám), amelyben Lupino Lane a sztár. Innen indult világhódító útjára az új tánc és új sláger, a „Lambeth Walk“, amely bizonyára eljutott már a pesti zenekarokhoz is. Ez a londoni öslakosok, a cockney-k tánca, amely napok alatt elterjedt. Nem olyan elegáns, mint a tangó, viszont közben nagyokat rikolthat az ember.

Folyik még a minden évben szokásos stratfordi ünnepi játékok sorozata is, ahol a legnagyobb színészek hódolnak Shakespeare emlékének. S az idén különösen érdekes volt Malvern, ahol Shaw új darabját, a „Geneva“-t mutatták be, amely a világpolitika gyilkos szatirája. J. B. Priestley egyik darabja is nagy sikert aratott a malverni színházi bemutatón.

Tábori Pál

Déliabál

Látogatás Trojanoff balettakadémiáján, a táncművészet új tehetségei között

Soha nem volt ennyi tehetséges növendék a színházakban, mint ma.

A színházaknak tehát nem kell félni. Kitűnő lesz az utánpótlás. De vajjon ugyanilyen biztató-e az utánpótlás a művészet egyik legfinomabb vonalán, a táncban is? Hogy kérdésünkre választ kapjunk, meglátogattuk Trojanoff-nak, a kitűnő művésznek balettakadémiáját.

Bár a balettakadémia hivatalosan csak október elsején nyitja meg kapuit, mégis egész sereg növendéket találtunk már munkában. Voltak itt háromnegyesztendős édes apróságok és felnőtt, kész művészek is.

Végignéztünk egy leckeórát.

Trojanoff egyetlen intésére, mint sugárzó pillangók röppentek végig a hatalmas termen a növendékek és hajlékonyak, kecsesek, izmosak, szépek és tehetségesek valamennyien. Különböző balettgyakorlatok következnek. Könnyedén és vidáman oldják meg a legnehezebb feladatokat is, bizonyítékául annak, hogy a helyes oktatás szinte kellemes játékká egyszerűsíti le a legnehezebb munkát is.

A Trojanoff balettakadémián tett látogatásunk meggyőzött bennünket arról, hogy nemcsak a színházművészet és képzőművészet, hanem a táncművészet területén elinduló új nemzedék is a tehetségek generációja.

Három kép Trojanoff balettakadémiájának leckeórájáról (Karossa Jolók)

Délibál

A hét filmbemutatói

Péntek Rézi

Török Rezső hasonló című regényéből készült ez a film, amelyben egy szegény kis árvalánynak: Péntek Rézinek fájdalmasan megható sorsa, bonyolult kalandjai és mindent feloldó tisztasága tárulnak fel a néző előtt a vígjáték lüktető mozgalmasságán keresztül. Vajda László ezúttal százszázalékosan használta ki a téma adottságait. A hősnő, Péntek Rézi (Turay Ida) az árvaház lakója, aki szerelmes az árvaház fiatal orvosába (Páger Antal). Péntek Rézi naplót vezet ártatlan szerelméről, de a napló az igazgató kezébe kerül, mire Rézi megszökik és az orvos lakására megy, hogy ott ezer bonyodalmon, kalandon és veszélyen keresztül megépítse magának a boldogságát. A film legértékesebb része az árvaházi miliórész. A téma minden tekintetben alkalmas arra, hogy a rendező és színészek tehetségük legjavát nyújtsák általa. Pless Ferenc, az egyetlen magyar producer, aki eddig minden filmjével sikert aratott, ezúttal is bebizonyította, hogy tökéletesen érti a témaválasztás nehéz művészetét. Öszinte és jelentős siker a Péntek Rézi, amelyben Turay Idán és Páger Antalon kívül Erdélyi Mici, Rajnay Gábor, Juhász József és Gózon Gyula osztozhatnak joggal a sikerben.

Szerelmi vihar

Charles Boyer legújabb filmje nem tartozik a kitűnő művész szerencsésebb alkotásai közé. Kicsit zavaros, kicsit megúnt már ez a történet, amelyben Charles Boyer ezúttal mint mérnök harcol azért a lányért, akit szeret, s akiért elhagyja családját, multját, milióját. Dráma ez a film, a drámák kötelező belső izgalma nélkül és egyetlen olyan jelenete van csak, amelyben egy pillanatig megriadva és feloldódva együtt élünk a film hőseivel. Ez a pillanat, amikor az asszony elárulja férje kedvesének, hogy gyermeket vár. Erőssége a filmnek a rendezés finomsága, a felvételek szépsége és eredetisége. Charles Boyer mérnökfigurája kissé bizonytalan. Alakításában valahogy nem érvényesülnek azok az adottságok, melyek őt a francia filmgyártás egyik legjelentősebb művészévé avatták. Partnere: Michele Morgan szép és érdekes színésznő. Csapongó jókedve, amely döbbenetes egyszerűséggel alakul át drámai lehangoltsággá, a legnagyobb színészi teljesítmény. Mindent egybevetve, középértékű francia film, amelyet a kiváló szereposztás ment meg az álmosító unalomtól.

Vágyak

A „Mégis ártatlan” lohogó vidámsága után, ezúttal mint drámai színésznő jelenik meg Danielle Darrieux a közönség előtt és ezzel önkéntelenül is érdekes összehasonlításra ad alkalmat. Drámai alakítása után valóban nehéz eldönteni, hogy mint vígjátéki színésznő vagy mint drámai hősnő érzéközőt-e közelebb az emberek szívéhez. Megállapítjuk, hogy Danielle Darrieux mint drámai színésznő is a legelső vonalba tartozik. Egy szegény kis diáklányt játszik „Vágyak” című új filmjében, az életnek egy magára maradt, megázott kis verebét. Mennyi szín, erő, mélység és finomság van ebben az alakításban. Az érdekes mesét gazdagon díszítette fel izgalommal és hangulattal a film rendezője. Fel kellett figyelni Danielle Darrieux mellett Charles Vanel alakítására, valamint a barátját játszó fiatal színésznőre. Erdemes megnézni a „Mégis ártatlan” fruskája után ezt a filmet, amelyben ismét meggyőződhetünk arról, hogy Darrieux „nem csinál” semmit, nem „művirág”, nem a rendező által beállított „sexappeal”, hanem minden szerepében hűsből és vérből való érző ember. Sikerfilm.

A legforróbb kaland

Megszoktuk már, hogy az izzó szépségű Dorothy Lamour mindig valami ultramodern fürdőruhában, konzervatíván hosszú hajjal és szemérmesen lehúnyt pillákkal jelenik meg a film vásznán. Ezek a „siker” kellékek legújabb filmjéből sem hiányoznak. Új filmjében Mexikó csillagos ege alá viszi el a nézőt és szebbnél szebb dalokkal fokozza a sikert. A kitűnő színésznő régi és új filmje között az a különbség, hogy ezúttal meséje is van a filmnek. A hollywoodi scenáriumíró témát keres szívyszerelme számára és a nagy téma-keresés közben beleszeret a szépséges Dorothy Lamourba. A téma bővelkedik jó jelenetekben, de a legjobb jelenet a bika- viadal paródiája. Jó szerepekhez jutottak Dorothy Lamouron kívül Martha Roye, Bob Buris és Ray Milland, de az igazi főszereplő mégis csak a zene. Augustine Lore, Mexikó legünnepeltebb zeneszerzője írta azt a hat slágert, amelyeknél izgalmasabbat, színesebbet igazán alig hallottunk eddig. Szép és érdekes film.

Gaál Franciska ruhája
legújabb filmjében az ismert
magyar idegenforgalmi
plakát nyomán készült
(Paramount foto)

ték, akinek feltűnő komikus készsége csak ezúttal jutott teljesen érvényre. Hollywood új stílusát természetesen Warner Bros-ék is átvették. Az ő stúdióikban most kezdtek el a tehetséges Jane Bryannal a főszerepben a Jane Arden filmeket, míg az R. K. O.-Rádió „családja”, „Mother Carey's Chickens” (Carey mama csirkéi) című mulatságos vígjátékban követi az új irányt. A divatot a sokoldalú Kertész Mihály fordította meg legújabb filmjével, amelyben három Lane-leány, Lola, Priscilla és Rosemary három testvért játszottak.

Az új szezon azonban nem csupán új film-témákat, hanem új filmsztárokat is ígér. A népszerűségi versenyben legnagyobb eséllyel az az új név indul, aki már a chicagói Northwestern egyetemen nagy mulattatási készségéért díszdoktorátust is nyert és akinek a neve komoly értekezésekben is előfordul. Az új csil-

lag — Charley McCarthy, a rádión már ismertté lett hasbeszélő Edgar Bergen nevű bábúja. Filmje „A Letter of Introduction” (Az ajánlólevél) oly nagy érdeklődést váltott ki, hogy a kétezer személyes befogadóképességű Rivoli Theaterben megtartott sajtóbemutatója alkalmával a színház közelébe se lehetett jutni.

A hollywoodi szezonból nem maradhat el a magyar vonatkozás sem. Itt elsősorban Gaál Franciskáról kell megemlékeznünk, akiről megfeledezett Hollywood és csak egy nappal szerződése lejáta után jutott a szereposztó rendezőnek az eszébe, hogy egy új film női főszerepe lett előzőleg a magyar művésznőre rábízva. Az új

szerződés feltételeit a pesti színésznő diktálta és kétszeres gázsival alakítja Gaál Franci az új Bing Crosby-film „Paris Honeymoon” (Nászút Párizsban) női főszerepét. A női főszereplő — egy magyar leány. Szó van arról, hogy Bing Crosby magyar dalokat is énekel az új filmjében, amely már annyira erős idegenforgalmi propagandának indul, hogy az ismert plakát is „játszik” a filmben. A magyar dalok sorsa még nincs eldöntve. Erről később.

Két magyar újságíró munkájával kapcsolatban is komoly sikerről

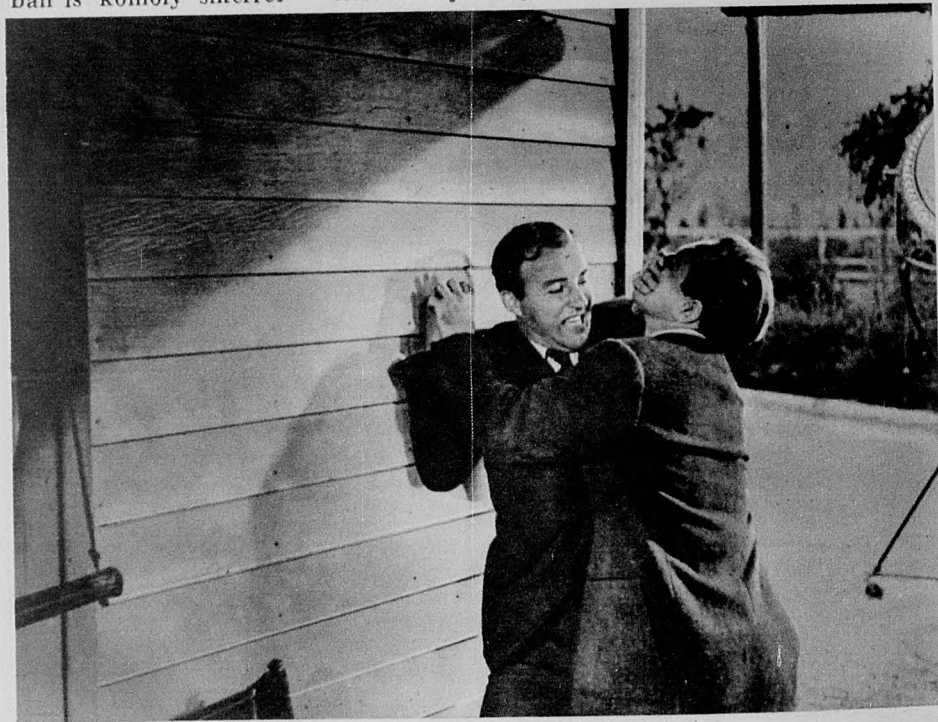
számolhatok be. „Színiiskola” című darabjuk filmváltozata már forgatás alatt áll. Parádés szereposztásban kerül a magyar darab filmre, amely, mint a Metro—Goldwyn—Mayer sajtófőnöke jelenti, a „Royal Hungarian Dramatic Academy”-ben játszódik le és a főszerepeket Louis Rainer és Alan Marshall alakítják. A magyar szerzők filmjében kap Paulette Goddard is először olyan szerepet, ahol nem férje, Charles Chaplin rendezi.

Hajmássy Ilona, illetve Lona Massey is újra a felvevőgép elé került. Új filmje Mol-

nár Ferenc „Karnavál” c. vígjátékának hangosfilmváltozata, a melynek férfi főszerepét Nelson Eddy alakítja.

Budapest kedvence, Deanna Durbin, Jenny Lind, a svéd csalogány életének egyik epizódját viszi legközelebbi filmjében a filmvászonra, míg az „Extázis”-ből ismert, Bécsből Hollywoodba került és Hedy Kieslerből Hedy Lamarrá vedlett filmszínésznő Charles Boyer „Algír” című filmjében mutatkozott be az amerikai közönségnek.

Vidor György

A sokoldalú Bing Crosby ezuttal verekszik is

ke, magas lérti Trubec-
koj herceg, aki gyer-
mekkorában menekült
Oroszországból Ameri-
kába s azóta barangol a
világban.

*
Orvosi felügyelet mel-
lett játszik Turay Ida.
Tudvalevő, hogy Turay
Ida csak nemrég gyó-
gyult fel súlyos beteg-
ségéből s azóta meg-
szakítás nélkül részt-
vesz új filmje, a „Roz-
maring” felvételein.
Gondosan ügyelnek
azonban arra, nehogy
túlerőltesse magát és
ezért a producer, Pless
Ferenc intézkedésére
állandóan orvos tartó-
zkodik a felvételek szin-
helyén. Érdekes, hogy a
biztosító társaság is na-
ponta megvizsgálta
Turay Idát, akinek be-
tegsége miatt a felvé-
telek szünetelése idején
tekintélyes összeget vol-
tak kénytelenek kifi-
zetni a produkciónak.
Szerdán azután az tör-
lént, hogy a film jele-
neteihez szükséges auto-
szerencsétlenség felvé-
telei során a biztosító
társaság orvosa tiltó-
totta Turay Idát attól,
hogy mezítláb vegyen
részt a forgatáson. Vaj-
da Lászlónak a hely-
színen gyorsan át kellett
íratnia néhány jelenetet
a forgatókönyvben s
ezek után Turay Ida
harisnyát húzhatott.
Persze pókhálókönny-
ságú selyemharisnyát ...

*
Hetek óta Hódmező-
vásárhelyen dolgozik a
Bolváry-különítmény,
amely itt készíti a híres
magyar rendező első ma-
gyar filmjét, a Tisza-
virágot. A város közelé-
ben, a Tiszaparton egy
egész halászfalu építel-
tek fel, itt tanyáznak

egész nap a film szerep-
lői, a kis halászkunyhók
között pereg le az egész
cselekmény. Bolváry
megtillotta filmje jérji-
szereplőinek, hogy beret-
válkozzanak s Rózsa-
hegyi Kálmán, Lehotay
Árpád, Juhász József,
Bársony István meg a
többiek szinte felismer-
hetetlenek nagy szakál-
lakkal. A nők: Tolnay
Klári, Ölvedy Zsóka,
Simó Margit amellet,

Gustav Fröhlich hosszú hallgatás után ismét filmezik, A
Frau Sixta című filmben jelenik meg újra a közönség előtt
(Ufa foto)

hogy egész nap játszanak
a felvevőgép előtt, este
mikor szabad tűzön olt
jó a vacsora a Tisza
partján mindenki szá-
mára, versenyeznek, hogy
ki főzi a jobbat. Benn a
városban valóságos Bol-
váry-láz dühöng. Az
autogramkérők egész se-
rege ostromolja a néger-

barnára sült rendező
autóját, ahol csak meg-
jelenik s a film magyar
gyártási főnöke: Hamza
Akos, ha zavartalanul
tárgyalni akar vele, kinn
a tiszai füzesben kény-
telen felütni rögtönzött
irodáját. Ilyen hát az
élet a vásárhelyi Bol-
váry-faluban.

Délibáb

Ilse Warner, Gustav
Fröhlich új partnere
(Ufa foto)

A
Egy
olvasóih
Rengete
tanulság
mást ér
és egés

A lár
figyelm
asszony
lajdonsa
hogya
kínos m
pod, ci
kell me

Még
figyelő
azokra
önagys
tatkozi
hogya
hazugs
életéhe
ezzel
szüksé
nélkül

A lár
hogya
már s
donság
hogya
gény
tünően
sügdos

Egy
nunk,
moder
mosto
prakti
hogya
menny
vonzó
ség!
azonb
ságná
gött
séget
teg b
nyire
élik

A
elegá
ezt a

—
megjé
le a
harcá
őt a
férfi
valós
maga
kül

Vis
kor
módr
rácio

D

Az ideális férfi ★ Írta: Forró Pál

Egy amerikai lap kérdést intézett hölgy-olvasóihoz, hogy milyen az ideális férfi? Rengeteg válasz futott be és ezek főleg azért tanulságosak, mert kiderült, hogy egészen mást értenek ideális férfi alatt az asszonyok és egészen mást a lányok.

A lányok szerint például az ideális férfi figyelmes, mindent meglát és méltányol. Az asszonyok szerint ez viszont kellemetlen tulajdonság, mert egyáltalában nem kívánatos, hogy a férfi minden pillanatban lecsapjon a kínos megállapítással: ahá, megint új kalapod, cipőd, kesztyűd van! Így persze tönkre kell mennem! Minden pénzt ruhára költesz.

Még kellemetlenebb, ha a mindent megfigyelő és észrevevő férfi tapintatlanul utal azokra a kis ellentmondásokra, melyek önagsága beszámolóiban lépten-nyomon mutatkoznak! A modern lélektan kimutatta, hogy a nők szépsége van apró, ártatlan hazugságokra. Ez hozzátartozik szerelmi életéhez. Rejtélyessé, érdekessé igyekszik ezzel tenni magát. Szóval, azt a bizonyos szükségyszerű illuziót szolgálja vele, mely nélkül nincsen igazi szerelem.

A lányok szinte egyhangulag azt kívánják, hogy a férfi legyen jó táncos. Az asszonyok már sokkal kevésbé vannak ettől a tulajdonságtól elragadtatva. Őszintén bevallják, hogy a tánc a flörtök melegágya és a szegény feleség sohasem tudhatja, hogy kitűnően táncoló férje milyen csábító szavakat sugdos partnernője fülébe.

Egy kis szomorúsággal kell megállapítanunk, hogy a régi, romantikus elemek a modern nő párválasztásánál meglehetősen mostoha szerepet játszanak. A nők józan és praktikus szempontokból határozzák meg, hogy ki az ideális férfi? Majdnem valamennyien egyetértenek abban, hogy a legvonzóbb férfiúi tulajdonság: a beérkezett-ség! A vagyon és hírnév nagy varázsát azonban nem szabad csak rideg anyagiasságnak tekinteni. A nő a beérkezett-ség mögött nemcsak a pénzt, hanem az erőt, tehetséget, férfiasságot is érzi. A nőkben rengeteg becsvágy van és karriervágyukat többnyire a jól megválasztott férfin keresztül élik ki.

A második követelmény: a férfi legyen elégáns! Rendkívül érdekesen indokolta meg ezt a kívánságot az egyik hölgy.

— A jól öltözködő férfi már külső megjelenésével is elárulja, hogy nem nézi le a szerelmet, méltányolni tudja a hódítás harcának báját és súlyt helyez arra, hogy őt a harcosok közé sorolják! Az elégáns férfi esztétikát, izlést visz a szerelembe, valószínűsíti, hogy párválasztó képessége is magasrangú, nem csatlakozik válogatás nélkül bármelyik nőhöz.

Vizont egészen érdekes, hogy ma, amikor a nők — különösen Amerikában — férfimódra sportolnak és fizikumuk a régi generációkhoz képest hihetetlenül megerősödött,

nem tulajdonítanak különösebb értéket a férfi kisportoltságának. Lehet, hogy mert az izomerő tömegcikké lett és így elvesztette érdekességét, de még valószínűbb, hogy a sportban elférfiasodó nő a férfiben ösztönyszerűen egyre inkább a feminin típust kezdi keresni, aki felett tökéletesen tud uralkodni.

Nagyon sok válasz követeli: a férfi legyen művelt! A tudás vonzó hatása régóta ismert a lélekűvárok előtt. A tudás csodálatot kelt, felsőbbrendű lényé avat, erőt sejtet és bizalmat kelt. Már pedig a nő olyan férfihez akarja sorsát kötni, akiben biztos vezetőt és támaszt vél találni.

A mult izléséhez viszonyítva némi meglepetést kelt, hogy a férfi szépsége helyett a markáns érdekességet értékeli magasabbra a hölgyek. A legtöbben hozzá teszik: ... és ne legyen kövér! Szóval, az áramvonal a férfire nézve is kötelező. Ez is eltér a régi regényes izléstől, mert a férfi gömbölyűsége valamikor a jószívűséget, nyárspolgári kedélyességet, háziasságot szimbolizálta. Az sem rossz, amit az egyik hölgy levelében írt: én a kopasz férfiakat szeretem, mert azok megbízhatók és állhatatosak. Éveken át nem változnak egy hajszállal sem.

— A férfi legyen jó pofa és énekeljen tányérmosogatás közben! — írta az egyik detroit-i hölgy, ami az európai férfiakat bizonyára elképeszti, de annál élénkebb visszhangra talált Amerikában, ahol az edénymosogatás nemes műveletét tudvalevően túlnyomóan a férfiek végzik.

— Az ideális férfinak olyan foglalkozása legyen, amely nem nyeli el egészen és nem jelent egy külön világot! — írta egyik elemes olvasónő. Az írók, tudósok és általában az alkotó művészek borzalmas férfiek, akiket sohasem szabad zavarni, akiket nagyobb gonddal kell kiszolgálni, mint a gyermeket és sohasem belénk szerelmesek, hanem a munkáikba. Ha néha pihenőt tartanak, rohangnak hangulatokat, új impressziókat gyűjteni, ami alatt azt értik, hogy gyalázatosan megcsalnak bennünket.

Az sem rossz, amit egy philadelphiai diáklány írt:

— Az ideális férfi legalább negyven esztendősen legyen. Mert a fiatalok mind szoknyavadászok, nem becsülik az asszonyt. Azért is van annyi válóper, mert a szegény, megkínzott nők nem bírják a férfi zsarnokságát. De az idősebb férfi már tud gyengéd és hálás lenni. Egy barátóm, aki szerencsétlen házasságot élt huszonöt éves fiatal férjével, a volt férje édesapjához ment feleségül, egy ötvenkét éves gentlemanhoz és ideális boldogságban élnek!

Hát nem aranyos? Uraim, nincs semmi baj. Valamennyien női eszményképekké válhatnak: idővel! Csak be kell érkezni és meg kell öregedni!

EGY NAGY IRÓ NAGY TRAGÉDIÁJA

Rövid hír érkezett Moszkvából: Kuprin Sándor író 68 éves korában meghalt.

Csak kevesen tudják, hogy milyen nagy lelkitragédia rejlik e pár sor mögött.

Alexander Ivanovics Kuprint, a nagy orosz író nálunk is jól ismeri az olvasóközönség.

Dosztojevszkij tradícióinak folytatója volt. Világhírűvé lett regényei még a nagyháború előtt jelentek meg: „Oleszja”, „A párbaj”, „A fertő”, „Jána” és mások.

Mély lélekismeretről tanuskodó, szindús, megkapó, de mindig realiztikus művei Kuprint a nagy írók sorába emelték.

Pedig nem írónak készült. A katonai pályát választotta. Nyugtalan természete miatt azonban csakhamar összeveszett tisztársaival és ki kellett lépnie a hadseregből. Ezt a nagy feltűnést keltett botrányt későbbben a „Párbaj”-ban írta le.

Ezután kizárólag írásnak szentelte idejét. De hogy közelebb jusson az élethez, hogy életben lássa mindazt, amiről írni akar, előbb kipróbálta a legkülönbözőbb foglalkozásokat. Mint ügynök, kórlista, rakodómunkás, latintanárr, gyári tisztviselő, erdőőr, pincér és kertész éveken át szívja magába kapzsian a fiatal Kuprin a változatos élet gazdag benyomásait és ezeket írásaiban használja fel. Egymás után jelennek meg művei, amelyeket lefordítanak a kultúrvilág minden nyelvére.

A forradalom után Kuprin Párizsban telepedik le, ahol nyilvános könyvtárat létesít. Itt tovább írja regényeit és az emigráns sajtóban működik közre.

Életet szerető vidám természetű ember. Résztvesz az emigránsok ünnepélyein, báljain; bírskodik a szépségkirálynőválasztásokon és nem hiányzik a különféle banketektől sem.

Azonban már néhány év múlva honvágy kezd gyötörni és ő borban keresi a feledést. A barátai mindenféleképpen újra munkára igyekeznek ösztökélni Kuprint és ezzel lekötni a gondolatait. De hiába! Kuprin egyre ritkábban nyúl a tollhoz és egyre gyakrabban üríti ki a poharat.

Lassan megrendül az egészsége is; a szemei mindjobban felmondják a szolgálatot. Míg végül teljesen elveszíti szemévilágát.

Az öregedő író minden idejét most a karosszékben borosüveg mellett tölti. Nem dolgozik többé semmit. Nem fogad senkit, nem beszél senkivel. Csak az orosz Párizs előtt jól ismert „Ju-ju”-hoz, kedvenc feketé macskájához van még egy két kedves szava.

Néha mégis felkel a helyéről és bottal a kezében sétára indul. Ju-ju a fal mellett surranva követi őt. A környék lakossága már ismeri a fehérszakállas, gyűröttkalapos Kuprint és feketé kedvencét. Utat engednek neki és köszöntik. Az útja nem vezet messzire. Befordul a sarkon és ott is van már

Kuprin

az ismerős kis kocsmában. „Aperitív”-ot rendel magának és hosszasan, némán, Ju-juval az ölében üldögél az ital mellett.

Igy felik az idő.

A megvakult író érzi, hogy már nem él sokáig. Legalább meghalni otthon akar. De hogyan teheti meg ezt ő, aki írásaiban mindig bátran szembeszállt az új rendszerrel? Hogy visszatérhessen, ha látszólag is, de mégis nyíltan le kell mondania régi elveiről és felfogásairól.

Kuprin ezt jól tudja.

Éveken keresztül hatalmas drámai harc folyik a lelkében a honvágy és a becsület között és ebben a harcban teljesen felmorzsolódik az egyénisége. Az egykori nagy író testileg-lelkileg emberroncsává válik. A felesége gondoskodik róla. Könyvtárának kiadásából élnek és amikor elfogy az utolsó kötet is, beköszönt a nyomor. Ezután már az ismerőseik és az íróársai tartják fenn őket.

Egyik nap, amikor a vak író elfoglalta helyét a karosszékben, Ju-ju nem jelent meg, hogy üdvözölje a gazdáját. Nem jött akkor sem, amikor az író hívta őt. Kuprin rendkívül izgatott lett, várta és kereste az az egyetlen barátját. De minden hiába! Ju-ju nem jött vissza soha többé. Mert Ju-ju ki-múlt. Az írónak ezt nem mondták meg, de ő maga megérezte az igazat és ez volt számára az utolsó csapás. Feladta a küzdelmet és a sorsra bízta magát...

Nemrégben az orosz napilapok hosszú cikkekben beszámoltak a nagy író visszatéréséről.

Azután ismét csend lett. Kuprin odahaza sem írt többé semmit.

És most ez a rövid hír: Kuprin Sándor író meghalt...

Meghalt testileg, mert lelkileg már régen halott volt.

Zsukovszky-Volinszky Gley

Déliabál

Érdekes sportházasság. Bogáthy Ernát, Európa törvívó bajnoknőjét oltárhoz vezette Gerevich Aladár, Európa kardvívó bajnoka (Schäffer felv.)

RÁDIÓMŰSOR (okt. 2-
ÉS ISMERTETŐ CIKKEK (okt. 8-ig)

Délbáb

BUDAPEST I.

9.30 : Hírek.

10—11.10 : Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Holik Samu dr, egri teológiai tanár mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezényletével. Előadásra kerül Kereszty Jenő : Missa votiva. A magánzólamokat Szabó Ilonka, Lenhardt Aranka, Harangozó János és Koréh Endre énekl. a) Változó részek a Graduale Romanum szerint, énekl. a férfikar; b) Offertorium után Wissmüller Mihály : Ave Maria (bemutató), énekl. Máthé Jolán. Orgonál Várhelyi Antal.

11.15—12.15 : Görög katolikus istentisztelet a Rózsák terén levő gör. kat. magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben, evangélium után Kiss Andor dr hittanár mondja. Az énekkar liturgikus, ősi énekeket ad elő. Harmoniumon kísér Ordelt Lajos kántor. Mise végén miroválás, antidor osztás és körmenet lesz, majd a Himnusz.

12.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30 : Déli őrségváltás és térzene az Országzászlónál az Ereklés Országzászló Nagybizottság rendezésében. Közvetítés a Szabadság térről. Beszélő Dövényi-Nagy Lajos és Grill Lóránd.

1.45 : Hírek.

2.00 : Hanglemezek.

I. rész : Wagner-művek. 1. Rienzi — Ima (Franz Völker); 2. A bolygó hollandi — Senta balladája (Florence Austral); 3. Tannhäuser — a) Wartburgi bevonulás (berlini állami opera ének- és zenekara, vez. Leo Blech); b) Dal az esthajnalesillaghoz (Apollo Granforte); 4. Lohengrin — a) A III. felvonás előjátéka (chicagói szimfonikusok, vez. Stock); b) Grál elbeszélés (Franz Völker); 5. Tristan és Izolda, részlet a III. felvonásból (ének : Göta Ljungberg. II. rész : Könynyebb művészelemek. 6. Verdi : Trubadur, ária a II. felvonásból (Heinrich Schlusnus); 7. Gounod : Faust — Ékszerária (Hedwig v. Debicska); 8. Fauré : 2. impromptu, zongoraszólo (Magda Tagliafero); 9. Massenet : Manon, recitativo és ária (Fleta); 10.

Ries : La capricciosa, hegedűszólo (Georg Kulenkampff); 11. Sibelius : Nád, susog, dal (Marion Anderson); 12. Strauss Richárd : Ajánlás (Zueignung), dal (Pataky Kálmán); 13. Bartók Béla : a) Dal; b) Csörgötánc; c) Szól a duda, zongoraszólo (Bartók Béla).

3.00 : 1. „Védekezés gyümölcsfaink rágcsáló kártevői ellen.” Baranyovits Ferenc előadása; 2. „Népies juhászatunk fejlesztése.” Schandl József egyetemi tanár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata.)

3.50 : Budapest—Bécs válogatott labdarúgócsapata mérkőzésének II. félideje. Közvetítés az M. T. K. pályáról. Beszélő Pluhár István.

4.50 : Csepeli Papírgyári Dalkör. Vezényel Rezik Béla.

1. Rezik Béla : Jelige (Szelecsényi szövege); 2. Révffy Géza : Ismerek egy szép országot; 3. Országh. Tivadar : Földműves nóták; 4. Farkas Nándor : Ima; 5. Schubert : Bölesd-dal; 6. Ádám Jenő : Hej, rózsaszál; 7. Lehar : Arany és ezüst, keringő.

5.20 : Táncklemezek.

6.00 : „A nagyváros.” Moravék Endre előadása. (Közművelődési előadásorozat.)

6.30 : Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara, közben Dostaly Ignác tárogatózik.

Tárogatószámok : Schack Manka : De jól esnek valakinek a szemébe nézni; Balázs Árpád : Fa leszek, ha fának vagy virágnak; Bura Károly : Dombon van egy ház; Fráter Lóránd : Odavan a virágos nyár; Fráter Lóránd : Ha a fehér álmok feketére válnak; A gyimesi havas alján; Fráter Lóránd : Megint ősz van; Turáni népdalok.

Bp. II-ről 6.30 Supka Ferenc

Délihál

7.15 : Hírek.

7.20 : Hírek.

7.30 : „Bizalmas vallomások.” Török Sándor csevegése.

8.00 : Sportközlemények.

8.10 : „Donna Diána.” Vigjáték három felvonásban. Írta Don Augustin Moreto. A rádió számára fordította és átdolgozta Innocent Vincze Ernő. Zenéjét és dalaít szerezte Kiszely Gyula. Vezényel Polgár Tibor, rendező Németh Antal.

Személyek : Don Diego, Barcelona uralkodógrófja — Petheő Attila; Donna Diána hercegnő, a leánya — Bajor Gizi; Donna Cinthia, unokahuga — Szelezky Zita; Donna Fenisa, unokahuga — Lukács Margit; Don Carlos, Urgel hercege — Jávör Pál; Don Luis, Béarne hercege — Szabó Sándor; Don Gaston, Foils grófja — Ungváry László; Polilla, a hercegnő titkára — Uray Tivadar; Floretta, a hercegnő komornája — Vándory Margit.

Utána kb.

9.40 : Hírek, időjárásjelentés.

10.05 : A rádió szalónzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Herold : Zampa-nyitány; 2. Losonczy Dezső : A néma levente, zenesorozat; 3. Lányi Ernő : Mese; 4. Hubay : Tavaszi szerelmi dal; 5. Niemann : Karaván a sivatagban; 6. Ponchielli : Órák tánca a „Gioconda” c. operából.

11.00 : Hírek.

11.10 : Ilniczky László jazzzenekara játszik.

12.05 : Hírek.

Gergelyffy Gábor

Bp. II-ről 7.00—7.15

(Diskay felv.)

Délibál

BUDAPEST II.

11.15—12.15 : Szalónötös.

1. Fibich : Poéma; 2. Sgambati : Bölcsődal; 3. Massenet : Air de balett; 4. a) Kreisler : Régi dal; b) Albeniz : Tangó; 5. Poldini : Keringőző baba; 6. Huszka : a) A két veréb; b) Dal a kis Theáról; 7. Heuberger—Kreisler : Éjféli harangok; 8. Elliot : Szerelmi dal; 9. Langer : Nagymamácska, Ländler; 10. Logodi Frigyes : Fandangó; 11. Rachmaninov—Zakál : Szerenád; 12. Nevin : Narcissus; 3. Rajter Lajos : Régi emlékek.

3—3.40 : Hanglemezek.

1. Malneck : Caprice futuristic (Paul Whiteman zenekara); 2. Jubileumi táncemlékek, egyveleg (New Mayfair-zenekar); 3. Angol népdalegyveleg (Peter Dawson); 4. Herbert : Kiss me again, keringő (orgona); 5. Eddie Dunstetter; 6. Jack Hylton : Jubileumi cavalcade, egyveleg (Jack Hylton zenekara); 7. Sileu : Egy kis szerelem (Ilja Livsakov zenekara); 8. Bernauer—Uhl : Osztrák indulóegyveleg (Woitschach fúvós zenekara).

6.30—6.55 : „Fényképezés kiskamarával.” Supka Ferenc előadása.

7—7.15 : Gergelyffy Gábor előadása.

7.20—7.55 : Névay Ilonka zongorázik.

1. Haydn : F-dur szonáta; 2. Chopin : E-dur nocturne; 3. Brahms : Két intermezzo : a) B-dur, 76. mű; b) Esz-dur, 117. mű; 4. Liszt : h-moll ballada.

8.10—8.30 : Hírek, sport- és lóversenyeredmények.

8.35 : A Turul Szépművészeti Hangversenyzenekar műsorának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel Vaszy Viktor. 1. Erkel : Himnusz; 2. Beethoven : V. szimfónia; 3. Bartók : Zene vonós és ütős hangszerekre; 4. Sibelius : A hatyú; 5. Respighi : Róma fenyői.

Utána kb.

10.00 : Időjárásjelentés.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

1938 október 2-án, vasárnap délután a HAS 3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kiloeikluson, 19.52 méteren
Délután 3—4 óráig.

1938 október 2—3-án, vasárnapról hétfőre virradó éjjel, a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások műsorát ezúttal a 45. oldalon közöljük.

Szekszárdi Molnár István
10.45 (Nova foto)Schwalb Miklós
12.05 (Photomaton f.)

Kisfaludy Sándor megismerkedése Szegedy Rózával

Szekszárdi Molnár István mondja ma d. e. 10.45-kor elhangzó felolvasásáról:

Kisfaludy Sándor élete már régóta foglalkoztat.

Sokat olvastam, hallottam róla. Az elmúlt nyáron lent jártam Badaacsonyon, felkerestem azokat a helyeket, ahol a költő és Szegedy Róza élt.

Felolvasásom tulajdonképpen néhány esetvonásból áll, amelynek keretében szeretném olyan szemzőkből bemutatni Kisfaludy életét, ahogyan eddig még nem ismerik.

Persze azt már a hallgatók fogják megállapítani, hogy mennyire sikerült egy 15 perces összefoglalóban elmondani, hogy miért van olyan különös varázsa, lebilincselő szépsége a költészetének?!

BUDAPEST I.

6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Kálmán: Induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozred zenekara, vez. Fegyed Sándor); 2. Niel: Ma vidámak leszünk, polka (Telefunken-tánzenekar); 3. Siede: Tábortüznél (szalónzenekar); 4. Ziehrer: Tessék besétálni, keringő (bécsi Bohémzenekar); 5. Eilenberg: Pétervári szánkázás, galopp (moziorgonán előadja Paul Mania).

Kb.

7.20: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Uj találmányok a mult század elején.” (Felolvasás.)

10.45: „Kisfaludy Sándor megismerkedése Szegedy Rózával Badaacsonyan.” Irta Szekszárdi Molnár István. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Schwalb Miklós zongorázik, Kárpáthy Sándor gondolkázik zongorakísérettel. 1. Brahms: Keringők (Schwalb); 2. a) Schumann: G-dur szólószonáta (Kárpáthy); 3. Chopin: a) g-moll; b) Asz-dur ballada (Schwalb); 4. a) Schumann: Románc; b) Becker: Vallomás; c) van Goens: Tarantella (Kárpáthy); 5. Liszt: Rigoletto, parafrázis (Schwalb).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Lecocq: Angot asszony leánya, nyitány; 2. Dohnányi: Nászkeringő a „Pierrette fátyola” c. némajátékából; 3. Fegyed Sándor: Magyar rapszódia; 4. Grossmann: Csárdás a „Vajdák szelleme” c. operából; 5. Kálmán: Csárdáskirálynő, egyveleg; 6. Bánáti-Buchner Antal: Palotás és ugrostánc.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: A rádió diákfélőrája: „A négy-száz éves debreceni kollégium.” Nagy Sándor előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

7.00: Egyházzenei hangverseny Debrecenből. Közvetítés a Csokonai Színházból a kollégiumi ünnepségek alkalmából. 1. Erkel: Ünnepi nyitány. Előadja a MÁV filharmonikus zenekar Sauerwald Géza vezényletével; 2. A Kollégiumi Énekkar ének-számai; 3. Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus. Vezényel a szerző. Közreműködik Rösler Endre, az Operaház tagja.

Utána kb.

8.50: Hírek.

9.10: A rádió szalózenekara. 1. Lohár: Az eszményi férj, nyitány; 2. Drigo: Esmeralda, balettszvit; 3. Schaek Manka: A csárdában; 4. William: Szevillában, spanyol tánc; 5. Fall Leó: Részletek a „Sztambul rózsája” c. operettből; 6. Scheibe: Hóvirág, keringő; 7. Poldini: Asztali zene a „Farsangi lakodalom” c. operából; 8. Logodi Frigyes: A gigoló.

Közben kb.

10.00: Időjárásjelentés.

10.30: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német és olasz nyelven.

11.10: Hanglemezek. Táncszámok és jazzdalok.

12.05: Hírek.

Kallós Ede

(Hollós felv.)

6.30

Délirál

BUDAPESTII.

5.30—5.55: „Assisi Szent Ferenc a művészetéről.” Elek Artúr előadása.

6—6.25: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági féléjárója.

7—7.25: Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós.)

7.30—7.55: „Tűz van!” Fertsek Ferenc elbeszélése. Felolvassa Fertsek Elza.

8—8.20: Hírek, ügétőversenyeredmények.

8.25—9.15: Lovászi Ferenc és cigányzenekara muzsikál.

9.20—10.10: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara játszik.

Közben kb.

9.45: Időjárásjelentés.

A közvetítőállomások (Nyiregyháza 267.4 m, Magyasszóna 227.1 m, Miskolc 208.6 m, Pécs 204.8 m) e heti műsora:

VASÁRNAP, OKTÓBER 2:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ, OKTÓBER 3:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, OKTÓBER 4:

Reggel 6.45-től délután 6 óráig azonos Budapest I. műsorával.

6.00—6.25-ig azonos Budapest II. műsorával.
Utána azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, OKTÓBER 5:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 6:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

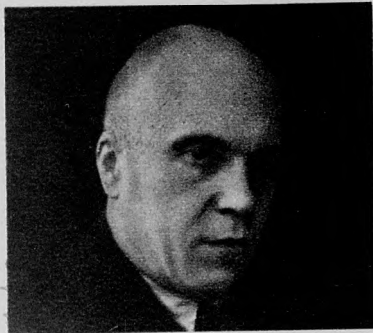
PÉNTEK, OKTÓBER 7:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, OKTÓBER 8:

Reggel 6.45-től délután 6.30-ig azonos Budapest I. műsorával.

6.30—6.55-ig azonos Budapest II. műsorával.
Utána azonos Budapest I. műsorával.

Rapaich Rajmund

5.00

BUDAPEST I.

6.45 : Torna.

Utána : Hanglemezek.

1. Kraul Antal: Magyar díszmenetinduló (Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Kramer: A nevető klarinét (Kramer és szólistái); 3. Armandola: Cserebogár háztűznéző (Odeon művészenekar, xilofónszólóval); 4. Strauss János: Bécsi bonbonok, keringő (Odeon művészenekar); 5. Borders—Schultze: Vidám tengeri utazás, polka (Isa Vermehren és Erwin Hartung).

Kb.

7.20 : Étrend, közlemények.

10.00 : Hírek.

10.20 : „A lengyel színház.” Galambos-Gruber Ferenc előadása. (Felolvasás.)

10.50 : „Díszdoktorok ünnepélyes avatása a debreceni egyetemen a református kollégium jubileuma alkalmából.” Beszélő Dövényi-Nagy Lajos.

12.10 : Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.

1. Aubert: A portici néma, nyitány; 2. Gounod: Faust, ábránd; 3. Eördögh János: Toborzó; 4. Beethoven: Török induló; 5. Godard: Bölcsődal; 6. Hubay: Hejre Kati, csárdajelenet; 7. Weiner: Divertimento; 8. Weber: Felhívás keringőre; 9. Offenbach: Orfeusz az alvilágban, nyitány.

Közben kb.

12.30 : Hírek.

1.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30 : Hanglemezek. „Dalok és hegedűszólók.”

1. Schubert: A zenéhez (An die Musik), dal (Karl Schmitt-Walter); 2. Schubert: Ave Maria, dal (Elisabeth Rethberg); 3. Wieniawski—Kreisler: Esz-dur caprice (Alla saltarella), hegedűszóló (Misa Elman); 4. Schumann: Lótuszvirág, dal (Gigli); 6. Drigo: Harlekin milliói, szerenád (hegedűszóló: Elman); 6. Wolf: Elrejtőzés, dal (Manowarda); 7. Reger: Mária bölcsődala (Erna Sack); 8. Weingartner—Lenau: Szerelmi ünnep, dal (Karl Schmitt-Walter); 9. Dusek: Mentett, hegedűszóló (Marcel Darrieux); 10. Sibelius: Come away death, dal (Marian Anderson); 11. Palmgreen: A vándor, dal (Paul Robeson); 12. Chaminate—Kreisler: Spanyol szerenád, hegedűszóló (Fritz Kreisler); 13. Sulc: Holdfény, dal (Nellie Melba); 14. Respighi: A kőd, dal (Fleta); 15. De Falla: Jota, hegedűszóló (Renée Chemet); 16. Tito Schipa: Ave Maria, dal (Tito Schipa); 17. Albeniz—Kreisler: Tangó, hegedűszóló (Kreisler); 18. Seismit—Doda: Holdfényes éjszaka, dal (Gigli).

2.35 : Hírek.

2.50 : A rádió műsorának ismertetése.

3.00 : Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.10 : „Asszonyok tanácsadója.” Arányi Mária előadása.

4.45 : Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek.

5.00 : „Magyar borvidékek.” Rapaich Rajmund előadása.

5.30 : Horváth Jancsi és cigányzenekara.

6.30 : „A politika, a hadvezetés feladatai a háborús előkészületben.” Nyíry László ny. vezérkari ezredes előadása.

7.00 : A rádió szalónzenekara.

1. Paksy József: Spanyol induló; 2. Ranzato: Cigány örjárat; 3. Pongrácz Zoltán: Verbunkos szvit; 4. Sinding: Tavaszzi zsongás; 5. Zakál Dénes: Humoreszk; 6. Billi: Ördög-szerenád; 7. Liszt: VI. rapszódia.

7.40 : „Az ipszilon sugár.” Hangjáték három részben. Irta Vándor Kálmán. Rendező Barsi Ödön.

Személyek: Patin doktor — Forgács Sándor; Johann, vándorszínész — Rátkay Márton; Kasperné, fogadósné — Kaszab Anna; Theobald, kerületi tanácsos — Rubinyi Tibor; Werner főorvos — Váry Zoltán; Cuningen Edna — Kertész Ila; Armenius professzor — Bánóczy Dezső; Arnulfné — Bakó Lászlóné; Előljáró — Ihász Aladár; Vasúti őr — Szapáry Sándor; Gyógyszerész —

Délibáb

Losonezy Zoltán; Kereskedő — Sala Domokos; Iskolafelügyelő — Turányi Alajos; Asszisztens — Várkonyi Zoltán; Postásnő — Hegedűs Mária; Kocsis — Kertész Lajos.

Utána kb.

9.00: Hírek.

9.20: Dohnányi Ernő zongorázik. 1. Mozart: Fantázia (K. sz. 475.); 2. Mozart: c-moll szonáta (K. sz. 457).

9.55: Időjárásjelentés.

10.00: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla.

1. Flotow: Stradella, nyitány; 2. Mascagni: Parasztbecsület, ábránd; 3. Kálmán: Részletek „A cigányprimás” c. operettből.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.10: Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

Dalok: Mihály László: Fecskemadár (Selymes szövege); Horváth Dezső: Szeretem a kertet; Be szeretnék a királlyal beszélni (népdal); Dóczy József: Sötét erdő sűrűjéből; Cigány, cigány, mért vagy cigány (népdal); Kalmár Tibor: Azt mondják, a meenyországban; Szentirmay: Tíz pár csókot egyvégből; Sándor Jenő: Nem tudom az életemet; A csizmámon ninesen kéreg (népdal).

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30—6.50: A rádió szalózenekara.

1. Szirmai: Rinaldo, keringő; 2. Strauss József: Lángoló szerelem; 3. Sztára Sándor: Két toborzó.

7—7.30: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura).

8—8.20: Hírek.

8.25—9.35: Hanglemezek.

1. rész: Nagyzenekari művek: 1. Berlioz: Római karnevál, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Blech); 2. Saint-Saens: Phaeton, szimfonikus költemény (Conservatoire zenekara, vez. Piero Coppola); 3. Brahms: a) Bölcsődal; b) A-dur keringő (bostoni Promenade-zenekar, vez. Fiedler); 4. Grieg: Az utolsó tavasz (amsterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg); 5. Strauss Richard: Salome, hétfátyoltánc, baletttrészet (filadelfiai szimfonikus zenekar, vez. Stokowski). II. rész: Művészlemezek. 6. Kodály: Ahol én elmegek (Palló Imre dr); 7. Kodály: Dal (Báthy Anna); 8. Boccherini: A-dur menüett (berlini filharmonikusok, vez. Borchard); 9. Kaecshó: Késő ősz van, dal (Szedő Miklós dr); 10. Kaecshó: Pongrác: Dal (Szedő Miklós dr); 11. Massenet: Thais, meditáció (hegedűszó: Robert Gunderson); 12. Kodály: Szomorú fűzfának (népdal-

Nyíry László

(Baross jelb.)

6.30

feldolgozás, Basilides Mária); 13. Kodály: Hány János, bordal (Palló Imre dr); 14. Mendelssohn: Szentivánéjti álom, scherzo sanfranciscói szimfonikus zenekar, vez. Alfred Hertz).

9.40: Időjárásjelentés.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

1938 október 5—6-án, szerdáról esütörtökre virradó éjjel, a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

„AZ IPSZILON-SUGÁR“

Előadás a Studióban ma este 7 óra 40 perckor.

A darab hőse egy részeges vidéki orvos, aki fent él valahol a havas hegyek között az Isten háta mögött. A különös ember azonban fiatal korában másként képzelte el az életet. Világraszóló felfedezésre jutott, melyet legjobb barátja lopott el tőle. Ez a felfedezés az „Ipsylon sugár”. Az orvos fokonként süllyedt ezután egyre mélyebbre és végül egészen az ivasnak adta magát. De még itt sincs nyugvása, kis helybeli, családi számítások üldözik, hajtják s amikor a darab indul éppen, utolsó éjszakáját tölti a faluban. Ezt a sovány kis állást is elvesztette.

S ezen az éjszakán egyszerre visszatér a múlt, hogy megcsillagotassa előtte a jövőndőt. A találmánynak közben világhírűvé vált tolvaja lelkiismeretfurdalásai következtében öngyilkos lett és leánya eljön az elzúllott orvoshoz, hogy mindent visszaadjon. A végzetes pillanatban az orvos álmai a teljesülés előtt állanak. Szétfeszülő álmel indul, hogy visszavegye magának azt, ami minden igazság és jog szerint az övé. Aztán az utolsó pillanatban maga dobja el a jövedőjét. Látja a becsületet, ártatlan leányt, akit most apja bűnéért ki fognak a társadalomból közösteni. Lemond a boldogságról, jövőjéről és kicsit keserű szájjal választja azt az utat, ami nem visz ugyan a csillagok felé, de nem is tör össze egy fiatal életet.

Molnár Endre

(Foto Elite)

10.20

BUDAPEST I.

6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek.

1. Indulógyveleg (londoni Palladium-zenekar, vez. Richard Green); 2. Mandolinata, spanyol tánc (mandolinszólo: Pedro Ferrari); 3. Strauss József: Életem szerelem és gyönyör, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 4. Fígedy Sándor: Kuruc dalok és táncok (Mária Terézia 1. honvédegyeszed zene-kara, vez. Fígedy Sándor).

Kb.

7.20: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Hívek voltak mindhalálig.” Irta Molnár Endre. (Felolvasás.)

10.45: „Iparművészetünk diadala külföldön.”

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: A rádió szalózenekara.

1. Lányi Ernő: Hunnia gyásza; 2. Kodály: Adagio; 3. Liszt: Elégia (hangszerelte Bertha István); 4. Rossini—Respighi: Lamento; 5. Garami Béla: Andante religioso; 6. Hubay: Pensée triste; 7. Händel: Largo; 8. a) Musszorgszkij: Könnyek; b) Schubert: Litánia; 9. Szkrjabin: Prelüd; 10. Zakál Dénes: Elégia; 11. Beretvás Hugó: Dal.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Magyar Imre és cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: „A háztartásról.” Vizvári Mariska előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

5.00: „1849 október 6-a Pesten.” Irta Willant Rezső. (Felolvasás.)

5.25: II. sz. Regőcsoport műsora. Köblös József, Szóts D. Péter, Tarnay Béla (ének) és Sárvány János (tárogató).

5.55: „Október 6-a.” V. Somogyváry Gyula előadása.

6.15: Liszt: Les funéailles. Zongorán előadja Hir Sári.

6.25: Kurina Simi és cigányzenekara.

7.00: „Baromfitenyésztési időszerű táncsadó.” Báldy Bálint m. kir. gazdasági felügyelő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata.)

7.16: Hírek.

7.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése az aradi vértanúk halála napjának évfordulóján. „Hunyadi László.” Dalmű három felvonásban. Szövegét írta Egressy Béni, zenéjét szerezte Erkel Ferenc. Vezényel Ferencsik János. Rendezte és átdolgozta Nádasy Kálmán és ifj. Oláh Gusztáv.

Személyek: V. László magyar király — Rösler Endre; Cillei Ulrik — Maleczky Oszkár; Hunyadi László — Laczó István; Hunyadi Mátyás — Kovács Jolán; Gara, Magyarország nádora — Vitéz Tibor; Mária

kon; b) XIII. rapszódia; 2. Debussy: L'isle joyeuse; 3. Chopin: h-moll scherzo.

6.30: „A zeneművészet és a rádió.” Papp Viktor előadása.

7.00: A rádió szalónzenekara. Közreműködik Szedő Miklós dr (ének).

1. a) Jensen szerenádja; b) Moszkovszkij: Szerenád; 2. a) Polgár Tibor: Nápolyi szerenád; b) Drigo: Harlekin szerenádja (Szedő); 3. Két spamyol szerenád (Szánthó Jenő spanyol szerenádja és Bizet: Spanyol szerenádja); 4. a) Schubert: Szerenád; b) Toselli: Szerenád (Szedő); 5. a) Godard: Firenzei szerenád; b) Debussy: Babaszerenád; 6. a) Náday Béla: Szerenád; b) Zakál Dénes: Éjféλι szerenád (Szedő); 7. Olasz szerenádok: a) Billi: Szerenád a szélhez; b) D'Ambrosio: Nápolyi szerenád.

8.00: Magyar Írók estje. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.

1. Andris báránkyája. Darkó István elbeszélése, felolvassa Csuka Zoltán; 2. a) Tamás Lajos: A dóm; b) Mécs László: I. Parasztok; II. Májusi legenda; c) Szombati-Szabó István: Lavinák éneke c. verseket előadja Entz Judit; 3. Tavasz Sándor útirajza; 4. Eyssen Irén énekszámai, Eyssen Tibor zongorakísérettel: a) Bartók: Elindultam; b) Huber Sándor: Dal; c) Huber Sándor: Hej, búra termett idő; d) Kern—Molnár gyűjtéséből: Ej, haj gyöngyvirág; e) Kodály: Dal; f) Kodály: Dal; 5. Fekete Lajos előadja: a) Reggel bírkózni; b) Tollászkodó

Papp Viktor

(M. F. I. felv.)

varjú; c) Csonka vers a vén Dunáról; d) Két kis nyitfa c. versei; 6. Kós Károly elbeszélése; 7. a) Kiss Jenő: Folyó és tó; b) Szemlér Ferenc: Tavasz lázongás; c) Tompa László: Lófűrösztés; d) Reményik Sándor: Ahogy lehet c. verseket előadja R. Simonffy Margit.

Közben kb.

9.00: Hírek.

9.30: Hírek, időjárásjelentés.

9.55: Az I. határőrezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr.

1. Maxa: Jaj, jaj, induló; 2. Kéler Béla Csokonai, nyitány; 3. Waldteufel: Doloreskeringő; 4. Kraul Antal: Magyar népdal-egyveleg; 5. Seregi Artur: Székesfehérvári vegyesdandár induló.

10.45: „Budapest orvosi szemmel nézve.” Dr Mortada egyiptomi orvos arabnyelvű előadása. (Viaszfelvétel.)

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.10: Weidinger Ede szalónötöse játszik.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.35—6.55: Banda Ede magyar nótákat cimbalmozik.

7—7.25: Gyorsírótanfolyam. (Szlabey Géza.)

7.30—7.55: „Magyar pokoljárók.” Kardós Tibor irodalomtörténeti csevegése.

8—8.20: Hírek, lóversenyeredmények.

8.25—9.35: Hanglemezek.

1. Saint-Saens: Omfale rokkája, szimfóniku költemény (newyorki filharmonikusok, vez. Mengelberg); 2. Wagner: Istenek alkonya, gyászinduló (berlini filharmonikusok, vez. Furtwängler); 3. Musszorgszkij—Ravel: Egy kiállítás képei (berlini áll. opera zenekara, vez. Melichar); 4. Elgar: Enigma-változatok (A londoni rádió szimfónikus zenekara, vez. Adrian Boult).

9.40: Időjárásjelentés.

BUDAPEST I.

6.45 : Torna.

Utána : Hanglemezek.

1. Donáth Jenő : Ép testben, ép lélek, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor); 2. Meisel—Schwenn—Doll : Keringő (Erwin Bolt tánczenekara); 3. Ketelbey : Perzsa vásár, orgonaszó (Reginald Foort); 4. Meyer Helmund : Orosz dalkeringő (Alfredo és zenekara); 5. Krome : Bonzó találkája, intermezzo (Dajos Béla zenekara).

Kb.

7.20 : Étrend, közlemények.

10.00 : Hírek.

10.20 : „Pakots József elbeszéléseiből: 1. A boldogság; 2. A repülőgép.” (Felolvasás.)

10.45 : „Mit nézzünk meg?” Az Erzsébet tér szobrait ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 : Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05 : Laky-Tóth Erzsébet énekel, Revere Gyula hárfázik zongorakísérettel.

1. a) Kodály : Fáj a szívem; b) Dohnányi népdalfeldolgozásából: I. Szerettelek, álnok lélek; II. Az én ökröm, a Virág; III. Valaki jár udvaromon; c) Igyártó Zoltán : I. Kuruc dal; II. Én angyalom, szép madárkám (Laky-Tóth Erzsébet); 2. Schubert : Ábránd (Irnecsek átírata, Revere); 3. a) Zakál Dénes : Vesztettem; b) Logodi Frigyes : Nottenata (Éji dal); c) Nevin : A rózsafűzér; d) Ponce : Estrellita; e) Albert Ferenc : Fjordok között (Laky-Tóth); 4. a) Hasselmans : Románc; b) Alvars : A papagáj; c) Durand : Keringő (Revere); 5. a) Tarnay Alajos : Ősz utója (hárfakísérettel); b) Kacsóh Pongrácz : I. Nem tudom feledni; II. Bús szerelmes nóta (Laky-Tóth).

Közben kb.

12.30 : Hírek.

1.20 : Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

1.30 : Hanglemezek.

I. rész : Zenekari lemezek. 1. Mozart : Négy német tánc (német kamarazenekar, vez. Steinkopf); 2. Haydn : Szerenád (berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 3. Meyerbeer : Hugonották — Fegyverszentelés (angol gárdaezred zenekara, vez. Miller); 4. Massenet : Festői jelenetekből Angelus (londoni Palladium-zenekar, vez. Richard Crooks); 5. Debussy : Kis szvit — Csolnakom (londoni szimfónikusok, vez. Dan Godfrey); 6. Rubinstein : Kamenoj Osztrov, ábránd (New Light szimfónikus zenekar); 7. Sibelius : Finnlandia, szimfónikus költemény (filadelfiai zenekar, vez. Stokowski) II. rész : Olasz dalok.

2.35 : Hírek.

2.50 : A rádió műsorának ismertetése.

3.00 : Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 : „Hárman mesélünk.” Harsányi Gizi, Lakatos Elli és Dévényi Gyuri mesélnek.

4.45 : Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 : „Horgászat és horgászatok.” Mészáros József előadása.

5.30 : Kernács Pál hegedül zongorakísérettel.

1. Mendelssohn—Kreiser : Dal; 2. Dohnányi—Urai : Gavotte és musette; 3. Hubay :

Mészáros József

5.00

Délili

Zefir; 4. Towsend: Bölcsődal; 5. Moszkovszkij: Gitár; 6. Kernács Pál: a) Valse triste; b) Bécsi álom, keringő.

6.00: „Főúri élet a szabadságharc előtt.” Illyés Gyula előadása.

6.30: „Egy zongoranövendék álma.” Polgár Tibor és Kondor Leó két-zongorás jazzműsora.

7.00: Hírek.

7.05: Hírek.

7.10: „Mit búsulsz kenyeres?” Magyar est a kurucvilágból. Irta Kilián Zoltán. Közreműködik Lehotay Árpád, Littasy György, az Egyetemi Énekkarok éneknyolcása, a Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara Figedy Sándor vezényletével és Vidák József cigányzenekara.

8.30: „A X. Országos Frontharcos Találkozó megnyitó ünnepe.” Közvetítés a Hősök teréről. Beszélő Lőrinczy Gyula.

9.00: Hírek.

9.25: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

Közben kb.

9.45: Időjárásjelentés.

Kernács Pál

(M. F. I. felv.)

5.30

Délibáb

Majd: „Protestáns magyar munkások Észak-Franciaországban.” Beszél Udvarhelyi Erzsébet tanítónő, Kajdi Gusztáv bányász és Szabó János gyárimunkás. (Viaszfelvétel.)

10.45: A rádió szalózenekara.

1. Adam: Ha én király volnék, nyitány;
2. Lehár: Dunai legendák, keringő; 3. Barbirolli: Langueurs amoureuses; 4. Vince Ottó: Néger dal; 5. Strauss János: Művészelet, keringő; 6. Kálmán Imre: Ördöglovas, részletek; 7. Szirmai: Pezsgődal a „Mágnás Miska” c. operettből.

Közben

11.00: Hírek német és olasz nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30—6.55: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főlórája.

7—7.55: Hanglemezek. „Mozart-szerenádok.”

1. Szerenád tizenhárom fűvös hangszerre (K. sz. 361, berlini áll. opera zenekara, vez. Leo Blech); 2. Kis éji zene (berlini filharmonikusok). — Indulók. 3. Liszt: Magyar rohaminduló (londoni szimfónikusok, vez. Coates); 4. Verdi: Aida, győzelmi induló (berlini áll. operas zenekara, vez. Leo Blech); 5. Mendelssohn: Szentivánéji álom, nászinduló (berlini filharmonikusok, vez. Leo Blech); 6. Induló (Berlioz feldolgozásában, budapesti filharmonikusok, vez. Dohnányi Ernő).

8—8.20: Hírek, lóversenyeredmények.

9—9.55: Táncklemezek.

10.00: Időjárásjelentés.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

1938 október 8—9-én, szombatról vasárnapra virradó éjjel a HAT 4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kilocikluson 32.88 méteresen

Éjtéltől 1 óráig.

Október 2. vasárnap

**A külföld
zenei
műsorai**

Kilowatt	Hullámhossz		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hangtánc
3	437	Beograd		17.30	20.00	22.15	21.30
100	357	Berlin		20.00	19.00		
100	316	Breslau			18.00		
32	325	Brno		17.15	17.35		
17 60	364 1875	Bucuresti és Radio Romania		20.15		18.17 19.00	19.30 22.15
60	1571	Deutschlands.	20.10	18.30	23.00		
150	1500	Droitwich	22.05	23.20	19.30		
25	251	Frankfurt		16.00	22.30		
100	331	Hamburg			18.50		
10	259	Kassa-Kosice			17.35	22.35	18.55
100	456	Köln		18.15	16.00		
100	291	Königsberg		18.00	16.00		
120	382	Leipzig		20.00	18.25		
50	342	London Reg.		20.00	19.00		
150	1304	Luxembourg		21.15	22.45	23.00	23.30
50	368	Milano		21.50	21.00	22.45	19.25
12	269	Mor. Ostrava		17.50	17.15		
100	405	München			16.00	18.00	
14	299	Pozsony-Bratislava		17.15		22.35	18.45
120	470	Praha		19.20	18.10	22.35	22.25
60	215	Radio Paris	21.30		20.30	24.00	23.30
60	420	Róma	21.00	17.15			18.45
55	426	Stockholm		22.30	19.30		
100	349	Strasbourg		22.55	21.30	24.00	20.30
120	1339	Warszawa	20.00		17.50		
120	507	Wien		15.30	18.50 22.30		14.00

Ujrendszerű külföldi zeneműsorunkban a függőleges oszlopok között megtalálhatja a kedvence műsor-számait. Ha például tánczenére vágyik, egy szempillantást kell csak vetni a negyedik oszlopra s abban nyomban megtalálhatja, hogy milyen időpontban hallhat tánczenét. Ahol az éppen kedvező időpontot megtalálta, tekintsen vízszintesen az állomások rovatarára és tudni fogja, hogy melyik állomásra kell beállítania a gépet.

Ha pedig kedvence állomása van s ennek műsorára kíváncsi, akkor az abééé sorrendjében következő állomások közül kikeresi azt és melléte vízszintes sorban megtalálja, hogy mikor és milyen zenét hallhat onnan.

Kilowatt és hullámhossztáblázat egészíti ki e műsor-újdonságot.

Amit érdemes meghallgatni...

18.00: Hamburgból: Végh Sándor hegedűművész hangversenye. 20.20: Deutschlandsenderről: A berlini filharmónikusok: Rossini és Mozart hangversenye. 21.20: Münchenből: Schubert: Rondó és Schumann: F-dur zongoraötös.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.00: Parisból: Farnadi Edit zongoraművész Liszt, Dohnányi és Chopin műveket játszik. 21.00: Milanóból: Giordano: Szókimondó asszonyság c. operája. 22.15: Warszawából: Kamarazene lemezeken: Haydn-től Ravelig.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Október 3. hétfő						A külföld zenei műsorai	Október 4. kedd					
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	Opera Szimfónia		Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		
20.00	17.05	17.35		18.45	Beograd		20.30	18.20	22.15	21.45		
	17.00			24.00	Berlin		19.00	20.10		21.40		
	19.00	20.10			Breslau		18.25	16.00		20.10		
	19.20			22.20	Brno					18.15		
	20.25	19.10		18.17	Bucuresti és Radio Romania		19.35	20.15	21.50	18.17		
	21.45				Deutschlands.		23.00	19.15		23.40		
	20.20	23.00		23.50	Droitwich		23.05	18.20	24.00			
	22.40	18.00	24.00	0.30	Frankfurt	20.15	24.00	16.00		19.30		
		24.00		19.30	Hamburg		18.00	20.10	22.30			
	18.00	22.30		21.30	Kassa-Kosice			17.40				
	17.40	16.10			Köln				22.15	19.00		
	18.10	21.00	22.20	22.15	Königsberg	20.10	18.25	18.00	22.35			
	19.00		20.10	16.00	Leipzig		18.20	20.10				
	21.00	19.00	16.00		London Reg.	21.00	0.30	19.00	23.35			
21.45	0.30	19.00	23.30		Luxembourg			20.30	20.00			
	22.05	20.45	22.50		Milano	21.00	17.15	19.30				
		21.00	17.15	19.00	Mor. Ostrava		18.10	21.25		22.30		
	18.10	19.25			München		21.10	16.00		19.15		
	21.20	19.15	20.10		Pozsony-Bralislava		18.00			23.35		
	21.20	20.15		22.35	Praha		20.35	19.25				
20.00	17.40	18.20			Radio Paris		20.00	18.00		20.25		
21.15	20.00				Róma		21.40	19.30	22.30			
	22.00	21.00		19.30	Stockholm		22.15			18.00		
	22.15	19.45		17.30	Strasbourg	21.30	20.30					
	21.30	18.00		20.30	Warszawa		21.00	18.30		22.15		
	16.30	19.00	16.30	22.30				19.40				
	22.00											
	18.15				Wien		15.30	16.00		14.10		
	20.10	17.10		14.10				19.45				

Amit érdemes meghallgatni...

21.00: Milánóból: Donati: Lancillotto del Lago c. operája. 23.30: Parisból: Mozart VIII. divertimentóját adják.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

19.00: Leipzigből: Kleiber vezényletével Puccini. 20.10: Breslauból: Brahms: IV. szimfónia. Schubert, Händel művek. 21.00: Rómából: Mascagni: Le maschere című operája.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Október 5. szerda					A külföld zenei műsorai	Október 6. csütörtök				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
	17.20	21.00		18.15	Beograd		20.00	21.30		18.45
	18.00	24.00			Berlin	20.20	17.00	19.00		
	18.20	20.10	21.20		Breslau	20.10	16.00			
	17.40				Brno		16.10			
	19.25	18.45		20.35	Bucuresti és Radio Romania		19.45	19.15 20.20	18.17	21.50
	20.00	21.45								
	20.10	19.15		23.00	Deutschlands.	23.00	22.30	21.00		16.45
	22.35	20.00	23.30	0.30	Droitwich		23.25	20.00	20.45	0.30
	18.30			24.00	Frankfurt		20.15	16.00		
	18.15	22.30			Hamburg		20.10	19.00		18.30
	19.50	19.25			Kassa-Kosice					22.35
	22.30	20.10		22.15	Köln		20.10			22.15
	20.10	19.00	18.10	22.35	Königsberg		20.10	22.40		
	20.10	19.00			Leipzig		19.00			
	20.30	22.20	23.25	23.30	London Reg.		0.30	21.30	23.25	
	22.05		22.45		Luxembourg	21.35		20.00		20.30
21.00	17.15	19.30			Milano		21.40	19.30	22.30	
	16.10	19.25		18.30	Mor. Ostrava		19.25	21.35		
	18.30	20.10	22.40		München		21.30	19.15		
	18.00	21.00		22.20	Pozsony-Bratislava	19.40	18.00			22.35
	19.25	18.20	22.20		Praha		17.40	18.20		22.20
	23.30	19.45		20.00	Radio Paris	21.30	21.15	23.30		17.30
	17.15	21.00	23.15		Róma	21.00	17.15	19.30		
20.00		19.30	22.15	18.00	Stockholm		21.35	22.15		
	21.30	20.30			Strasbourg		20.30	21.30		
	16.00	19.00		22.00	Warszawa	23.05	21.00	17.15	19.00	
	21.00	20.25					22.00			
21.00	19.00	18.20			Wien		20.10	17.10		
	20.10	22.30					20.45	18.30		

i... Amit érdemes meghallgatni...

19.00: Hamburgból: Flotow: Márta c. operájára. 20.20: Bucurestiből Puccini: Bohémians: IV. éret c. operája lemezek. 22.45: Droitwichből: Az Új Magyar vonósnegyes hangversenye. 24.00: Parisból: Mendelsohn: skót szimfóniája

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

19.45: Droitwichből: Kodály, Dohnányi és Bartók művei. 20.05: Luxembourgból: Beethoven V. szimfóniája, Ravel, Mozart művek. 21.00: Warszawából: Strauss János: Denevér c. operettjét adják.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Október 7. péntek		A külföld zenei műsorai		Október 8. szombat					
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
18.45	20.00	21.00		22.20		17.20	22.20		18.15
	21.00	24.00	20.10			19.00	20.10	24.00	
	18.20	21.15				18.00	20.10		
22.35		20.00		18.20					17.35
21.50	20.10	19.20	18.17			19.30	18.17 21.45	20.15	23.00
16.45	20.10	23.00		18.45		23.00	19.15		15.15
0.30	22.45	18.20	24.00			19.45	21.00	23.10	
18.30	24.00	20.15		19.30		18.30	20.15		19.30
22.35	19.10	20.10	16.00				20.10	22.30	19.30
22.15				18.45		22.35	17.40		18.55
	20.10	19.00		22.15		22.15	20.10		
	20.10	22.20					20.10		18.20
	20.10	18.20	22.30				19.00	22.30	
	21.00	22.00	23.25			21.00	19.30	22.00	
20.30	22.15	21.15	23.00	22.40		20.05	19.45	23.00	
	17.15	21.00	19.30			21.00	19.30	17.15	
	18.10	17.45	17.15			19.20	18.00		18.30
	20.10	18.20		19.15		18.10	20.10	22.20	
22.35	21.25	18.00		22.35			21.10		17.35
22.20	20.40	16.40	18.20			19.20	20.25		22.20
17.30	24.00	23.30		20.00		23.05	22.10	24.00	23.35
	21.00	19.30	22.30			17.15	21.00	19.30	
		19.45		18.00		19.30	20.30	23.00	
	20.30	22.00				21.30	20.30	24.00	
	21.15	17.05 19.00				16.30 19.15	21.00	23.15	
	18.00 20.10	16.00				15.30 21.00	20.10 22.30		19.00

Csattanós történetek

Írta: K á l m á n L á s z l ó

1.

A romantikus Buda legregényesebb vidékén, a csöndes Vizivárosban virágozik az a hangulatos kis vendéglő, amely különösen két dologról nevezetes: pompás ízű túrós-csuszájáról és kocsmárosának legendás — gorombaságáról. Egész sereg vidám történet forog már közszájon a vendéglőről, akit éppen elrettentő híre miatt keresnek föl a művészvilág nagyjai és kicsinyei. Legutóbb az ismert komikus-színész szervezett egy kis expedíciót, amely a színházi előadás végeztével átrándult Budára, hogy meggyőződjék: vajjon a hírhedt kocsmáros valóban olyan goromba-e, mint híresztelik?

A komikus brillirozni akart társasága előtt. Nagy zajjal lépett be a vendéglőbe, szidia az ételeket, minden apróságban kifogást keresett. Percenként az asztalhoz hívatta a vendéglőst és minden ok nélkül veszekedni kezdett vele. Annál nagyobb volt a meglepetése, mikor a kocsmáros mézédés mosollyal, a legnagyobb udvariassággal válaszolgatott. Egyetlen gorombaság sem hagyta el a száját.

Fizetés után a színész csalódottan kiáltott fel:

— Maga engem becsapott! Hiszen maga nem is goromba ember!

A vendéglős mosolyogva meghajolt és csöndesen így szólt:

— Majd éppen egy ilyen sült szamarat érdemesítek arra, hogy goromba legyek hozzá...

2.

Diszkrétan elhallgatom e kis történet főszereplőjének, az ismert frónak nevét, aki tudvalevőleg papucshősnek is a legelső egyike... Legutóbb az író felesége felmondott a szobalánynak, aki öt esztendeig szolgált náluk és közvetlen tanuja volt a házaspár gyakori ütközeteinek. A lány bevonult szobájába és kisírt szemekkel csomagolni kezdte holmiját. Mikor a csomagolás befejeződött, az író egyik regényével hóna alatt bekopogott volt gazdájához és így szólt:

— Kedves jó nagyságos úr, búcsúzóul arra kérem, hogy tessék nekem ebbe a könyvbe valami szépet beleírni.

— Nagyon szívesen, Juci — mondta az író.

Egy pillanatig gondolkozott, aztán elővette töltőtollát és ezt írta a könyv első oldalára:

„A nagyságánál eltöltött ötvi közös szenvedésünk emlékére...”

3.

Az alábbi eset szenvedő hőse Nóti Károly, a népszerű filmíró. Nemrégiben egy ismeretlen, fiatal festőtől képet kapott aján-

dékba. Minthogy a festmény egyelőre nem tartozik a vagyont érő remekművek közé, a filmíró elhatározta, hogy az ajándékot az előszobában akasztja ki. Az elhatározást tett követte: szöveget és kalapácsot ragadott, de alighogy egyet ütött a kalapácsal, hirtelen vastag vízsugár tört elő a falból. Az történt ugyanis, hogy Nóti véletlenségből átlukasztotta a vízvezetékét.

Az előszobát szinte pillanatok alatt elárasztotta a víz. Futólépésben jöttek a szerelők, akik megfeszített munkával meggátolták a további áradást, majd egyéb mesterekből, akik szárazba tették a lakást. Ilyen előzmények után állított be az író a törzskávéháza, ahol elsőnek az ajándékkép festőjével találkozott.

— Nos, örültek odahaza a képnek? — kérdezte a piktor.

A megajándékozott fanyar mosollyal válaszolt:

— Hát hiszen örültek... de azt mondták, hogy ennyi költséggel akár egy Munkácsyt is vehettem volna...

4.

A színházban, amely hosszabb kényszer-szünet után ismét megnyitotta kapuit, az új darab premierje előtt éjjel-nappal folytak az előkészületek. Tekintve, hogy a színház épületében néhány magánlakás is van, a lakókat bosszantotta a folytonos zaj. Végül is az egyik régi lakó felkereste a színház rendezőjét és a következő tiltakozó beszédet vágta ki:

— Kérem szépen, ez mégis csak hallatlan! Borzasztó, hogy mit művelnek ebben a színházban. Folyton kopácsolnak, kiabálnak, harsog a zene éjjel-nappal; az ember már a szemét sem tudja lehúyni. Mikor lesz már végre az a premier?

A rendező rátette kezét az izgatott öregúr vállára és megnyugtatólag szólt:

— Jövő héten meglesz. Majd eljön maga is az előadásra és kialszza magát.

A „Megismertem őket” pályázat jutalmazott megfektői:

Nagy Margit, Bp. Morvay Jolán, Bp. Szabó Annus, Gy. Reinstein Gizella, D. Kárdos Kata, K. Deák Ferencné, Bp. Horváth Sándorné, Bp. Lehner Zsuzsa, Bp. Ludvig Gabriella, Bp. Krausz Vilmosné, Bp. Molnár Margit, P. Hideg Kató, Bp. Lakker Béla, Bp. Schultheisz Zsuzsa, Bp. Tolnay Béláné, Bp. Vas Ilona, Bp. Lampel Hedvig, N. Hammel Józsefné, Bp. Janisch Józsefné, U. Erdélyi Ilonka, S. Sallay Károlyné, Bp. Palásthy Mária, H. Borsos Sándor, T. Baranyai Aurora, Bp. Szabó Mária, K. Nagy Ibolyka, F. Fischer Sári, J. Harkai Ferenc, P.

nem
özé, a
ot az
rozást
adott,
bir-
l. Az
ségből

it el-
a sze-
meg-
mes-
lakást.
fró a
lékkép

k? —

al vá-

ondták,
kácsyt

yszer-
it, az
folytak
színház
, a la-
égül is
iz ren-
eszédet

llatlan!
ben a
bálmak,
már a
sz már

t öreg-

a maga

lyázal

an, Bp.
lla, D.
p. Hor-
ka, Bp.
né, Bp.
Lakker
Tolnay
Hedvig,
özsefné,
né, Bp.
T. Ba-
K. Nagy
kai Fe-

ibáb

szíri fehér kisestélyi
fekete köpennyel
(Nommer felv.)

Erzsébet angol királyné és az őszi divat

Irta: Sass Irén

Ismeretes, hogy Erzsébet angol királynét a nyár elején családi gyász érte, édesanyjának halálával. A szomorú eset közvetlenül a párizsi királylátogatásokat megelőző napokra esett s számoltak vele, hogy az angol királyné gyásza miatt a párizsi ünnepek és a francia társaság mellőzni lesz kénytelen a világos és vidám színeket. Ugyanez a felfogás uralkodott az angol udvar és arisztokrácia körében is s így a nyár elején egyszerre elhalmozták a nagy párizsi szalonokat gyászruharendelésekkel. Négy-öt vezető párizsi szalón készítette a francia és angol nagy társaság hölgyei számára a fekete toaletteket.

Viszont Erzsébet királyné, az emelkedett lelkek figyelmességével nem akarta a magyaszát a világ két legelegánsabb és legelőkelőbb társaságára, az angolra és franciára rákényszeríteni s a párizsi látogatások alatt hófehér toaletteket viselt. A mély gyász egy hónapja tehát az angol és francia társaságok hölgyei számára a tiszta fehér toalettek idejét jelentette. A mély gyász elmúltával pedig a rengeteg fel nem használt, vadonatúj, divatos fekete ruhát a nagytársaságok hölgyei egymásután kezdték átalakíttatni. Így született meg a nyárutó és kora-őszi szinte uniformisszerű egyforma fehér-fekete kombinációjú divata. Ön, kedves Asszonyom itt, Budapesten vagy Ön kedves Kisasszonyom Debrecenben, Szegeden vagy Nyíregyházán most legalább megkapta a magyarázatát annak, hogy miért jár reggel, délben, este fehérben, miért van minden alkalomra szóló kora-őszi fekete

Fekete crepe de Chine délutáni ruha
érdekes rüszdisszel (Dorvyné felv.)

Délibáb

alapszín
zsabó
közibb
gon. Ha
éri, az
táján, m
san ölt
más sz
rályné
mán ölt

Másré
fekete
kításnak
kelméb
és a
részt,
mellény
divatos
kítható
hogy a
hosszú
gyaros,
pedig es
készült
a szok
adjon,
hessen
egyene
ból ké
úgy, h
részt a
nyíllásá

Meg
őszi d
tűri m
kosztű
vörös,

G
(S. C
G

alapszínű ruháján fehér himzés, gyöngyözés, zsabó vagy mellény? A divat legnemzetközibb s a legáltalánosabb valami a világon. Ha az angol király feleségét gyászéri, az kihatással van a földgömb minden táján, minden jól, vagy legalább is divatosan öltözködő asszony külsejére. Ez pedig más szóval annyit jelent, hogy az angol királyné és a györi postáskisasszony egyformán öltözködnek. És ez, hiába, mégis szép.

Másrészt nagy előnye ennek a fehér-fekete divatnak, hogy tág teret ad az alakításnak és kombinálásnak. Világosszínű kelmeiből gyönyörűen lehet feketét festetni és a fekete alapszínű ruhára, fehér teilerészt, vagy az egész előrészt pótoló fehér mellényt csináltatni és máris kész a legdivatosabb koraőszi toalett. Kitűnően alakítható a megúnt, fekete kosztümünk is úgy, hogy a kabátból rövid, mell alatt végződő, hosszú ujjú bolerót csináltatunk esetleg magyaros, fehér gyapjúhímzéssel, a szoknyát pedig egy hátulgombolt fehér selyemanyagból készült blúzrésszel dolgozzuk össze, úgyhogy a szoknya az új blúzrésszel együtt ruhát adjon, melyet esetleg a bolero nélkül is lehessen viselni. A blúz uja rövid, síma, egyenes, a blúzt magát pedig saját anyagából készült, kis, húzott fodrok díszíthetik úgy, hogy a húzott fodrok elől mellényszerű részt alkossanak a blúzon, ami a bolero nyílásának szélességével legyen egyenlő.

Meg kell jegyeznem, hogy a fekete-fehér őszi divat kizárólag az angolos vonalakat tűri meg. A franciás ruhák, köpenyek és kosztümök őszi divatszíne jelenleg a borvörös, leginkább rózsafaszínnel, vagy a na-

*Boldogok lesznek most a nők:
Itt vannak az őszi SPHINX cipők
Csodás modellek — s ami a fő:
Mégse' drága a SPHINX cipő!*

KÜLÖNLEGESSÉGEINK:

1. Parafatalpú estélyi cipők!
2. Különleges paszomántcipők!
3. A kizárólag nálunk kapható 12 cm. felhőkarcólósarkú cipők a legújabb amerikai oldalzárás fazónokban is (alacsonyabb sarkokkal is kapható) — s végül
4. a külföldön már bevált telt parafasarkú cipőujdonságok:
Természetesen

SPHINX-

nél, Király u. 73
(Királyszínház mellett)

(Egy eredeti modell a sok közül)

Tel.: 13-76-59

ranessárga egy rózsaszínes árnyalatával kombinálva.

A későbbi hetek divatszíne pedig a fehér lesz. A késő őszi délutáni ruhák már hófehér, ú. n. krétaosztóból készülnek, az estélyiruhák pedig fehér csipkéből, muszlinból stb., stb. Ez a tisztafehér divat megint az angol királynéval van összefüggésben. A divat ugyanis csak télre érvényesíti Erzsébet királyné párizsi látogatásának tündérien szép, sok fehér csipkével, fehér virágokkal és fehér rókaprémmel díszített nagy toalettjeit.

Takarékos és ügyes hölgyek figyelmébe ajánlok már most valamit: ha három-négy év előtti estélyi toalettjének ezüst gyöngyözése még megvan, vigyázza fejtsék le a gyöngyöket és tegyék félre. Fehér muszlinzorszett, görögös estélyi ruha dús ezüst gyöngyözéssel a téli bál szezón egyik legnagyon slágere lesz!

GÉVA

(S. GARAI ÉVA)

GÉVA

KOZMETIKAI INTÉZET

IV. IRÁNYI UCCÁ 21

Az arcbőr specialista

GÉVA pigment

szeplő-krém P 4. —

arcápoló szappan 96 fill.

A két anya

Inta: Tersánszky J. Jenő

A grófnak két vadászterülete volt az országban. Az egyik kulturáltabb vidéken feküdt. Ez volt a gazdagabb, gondozottabb, de romantikátlanabb vadászterület.

A gróf gondolt egyet. Attelepít egyik birtoka sűrű vadállományából a másikba.

Rengeteg költséggel és vesződséggel, összefogdosztatott tehát gazdag vadaskertjében a gróf vagy száz szarvast. Ezeket külön-külön fazárkákban kocsikra rakatta és elindította ezt a kocsisort egyik birtokáról a másikba, félországán át.

Hosszú hónapokba tartott ez az összefogdosási és szállítási művelet. De a küldemény végre is majdnem hiánytalanul megérkezett rendeltetési helyére.

Igézően szép havasi völgy volt ez. A mélyén, sziklák között, fájdalmas és cifra Örök dalát harsogta a hegyi patak. A vadvirágos havasi rétet kétoldalt felnyúlta a hegyerincre, a rengeteg közepette. És a tisztáson, a pataktól nem mesze, erdészlak állt, tágas udvarral. Kaputlan, csak épp sövényvel volt itt-ott bekerítve az udvar.

Remek terep volt ez arra nézve, hogy itt a vadküldeményt kieresszék a szekerekről. Látványosságnak ígérkezett, hogyan fognak majd a szarvasok végigszökdelni a havasi réten.

A grófi főerdőhivatal nagy, nyilvános ünnepségnak aranzsálta ezt a vadkiereszést. Meghívta rá a vidéki notabilitásokat. De minden hívás nélkül is jött a kocsisor nyomában gyalogszerrel és kordén egész tömeg.

A környékbeli bányászok és kohó egyesített rezesbandáját is megfogadta a főerdőhivatal, hogy tuszt húzzon a vadkiereszés alatt és aztán rántsa a ropogóst az áldomás-hoz.

Hát most már ott állanak a szekerek sorjában, az erdészlak udvarán. Rajtuk óriási ládák. Az ajtójuk persze a havasi rétet felé szolgál.

Hogy pedig a tömeg a kiugró szarvasok elé ne tolokodjék ríogatni őket, arról csendő- és puskás erdővédkordon gondoskodik.

Hirtelen mozgolódás, püsszegés kezdődik a csöndületben és aztán egyöntetű: halljuk-ozásba megy át.

A főerdőigazgató, az erdészlak tornácáról, lendületes beszédbe fog... Micsoda fontos tényező az erdőgazdálkodás szempontjából a nagyvad... A gróf, a kegyúr áldásos akaratára... Satóbbi... Harsány éljenzés. A rezesbanda bombardonjai rárotytanak, a klarinétok visítanak.

Az első szekér ládájának az ajtaját föl-rántja a kocsis.

Azon nyomban kiszökken belőle egy hatalmas szarvasbika. Disze ugyan le van fűré-

szelve a fejről. És igazán, első pillanatban úgy viselkedik, mint a legbambább, legszelidebb háziállat sem tenné. Tántorog, fejét kapkodja... Pillanatok kellene, míg tájékozódik, hogy előtte a szabad vadon...

Akkor nagyot szökken előre. A tömeg üvölt, a banda kárhözatosan recsegett. A beteg házitehenet is megvadítaná ez a zenebona.

Am a szarvasgím meglepetésszerűleg mégsem vág neki a szabad rétnék. Hanem irtózatossá, hatvan kilométeres sebességgel, rézsút, a csendő- és erdővédkordon hosszában fut le a völgynek.

Persze, lejjebb a rengeteg erdő kezdődik. Abba akar eljutni a szarvasgím. A rétet nem biztonságos neki.

A tömeg ezt hüledezve, lélekzetakadtan veszi tudomásul.

Ugyanis lejjebb a völgyön, a rétek alatt félméteres vízmosásban folyó patak medre hirtelen lelemlyül. Kissé messzebbre már tíz méteres sziklafal alatt zuhog tova az erdő alatt a patak. A szarvas itt rohan már és ennek a szakadéknak vág neki.

Hatalmas ívben szökken is már át a patak fölött.

A főerdész kétségbeesve ordít rá a következő szekér kocsisára:

— Ne ereszd ki! Várj!... Nyakát szegi minden vadunk, ha arra le kényszerül... Mi van vele? í

A főerdész és a tömeg aggodalma azonban kárba veszt a szarvasgím sorsát illetőleg. A rettenetes ugrás után a szarvasbika alig éppen térdrebukott. Az erdő alján a patak másik partja puha, mohás, gyükrös talaj. A szarvasbika négylábra tápázkodott tüstént és három pillanat alatt eltűnt az erdőben.

A főerdész kissé tanácstalan: mi legyen tovább?... Újabb kordont kellene húzni a kiszabaduló szarvasoknak is, hogy a réten iramodjanak világnak. Összezavarodnék, megfeneklenék az egész kiereszési terv... Míg a kieresztett szarvasbikának kutyabaja és a patakon való gyönyörű ugrás elég attrakció, ahelyett, hogy a réten szaladnak át a szarvasok közláványra.

A főerdész már döntött is. — Eresszék tovább őket! Kiugrik a második szarvas a ládájából. Egy kisebb, cafatosabb állat.

Szakasztott úgy viselkedik, mint az első. Támolyog-ámolyog, aztán uccu neki, az első nyomában, rézsút a kordon mellett és azon a szent helyen repül át a patak fölött, ugyanoda zuhan a másik parton és már nincs.

A harmadik szarvas, a negyedik, az öt-

Déliabál

dik sem hoz semmi újabb szenzációt. Mind az erdőnek tart, egymás nyomán.

A huszadiknál a tömeg unatkozik már. Til-
túl oszladozni is kezd...

Akkor az utolsó szekér ládájából egy nagy, világosszürke szarvastehén bukkant elő.

Ez egészen furcsán viselkedett. Nem tétovázott, ácsingózott egy pillanatig sem. Azonnal messze szökdelt a szekértől a sövényig.

Hanem ott torpant meg. Sőt, hátrafordult. Majd magakörül kergült egészen. És közben rövideket bögött mély torokhangon.

A tömeg röhögni kezdett és aztán vad hurrogással zavargatta a szürke szarvas-
tehenet tova.

Az pedig meglepetésszerűleg nem kezdett erre vágatásba a társai nyomdokán, hanem akárcsak az ünnepély rendezője eredeti intenciójának akarna megfelelni, a vadvirágos havasi rétnék iramodott egyenest.

A réten pedig kis vártatva megint megtorpant. Megismételte kergülését és még több és élesebb bögéssel mulattatta a tömeget.

Valaki elordította magát:

— Huj, huj! Ez a primadonna! Táncol, énekel! Huj, huj!

Erre veszekedett vihaj támadt a tömegben. Mert valóban olybá tűnt a szürke szarvas viselkedése, mintha a sláger szerepét vállalná a többi szimpla kieresztési szám után.

Még vagy két ízben fogott keringőlésbe a réten és bődületekbe, ugyancsak végül a hegyerincen, az égre rajzolódva is ezt tette. De aztán eltűnt a hegy mögött a szarvasprimadonna.

Az ünnepély ezzel megment.

A tömeg lassan levonult az országhútra. A görői uradalom illetékes emberei pedig, meg előkelőbb vendégeik, a bandával együtt az erdészlak mögé indult.

Ott terített asztalok, csapraütött berben-
cék várták őket.

A szekérsor a nagy ládákkal ottmaradt az udvaron. A kocsisok előre kifogták a lovakat előlük, nehogy az ijedős jószágok megbokrosodjanak a szarvasok kieresztésénél és ügyis pihentetni kellett a fogatokat az úttól az útra.

Már csak két ember ténfergett a szekerek körül. Az egyik az erdővéd, a szállítmány felügyelője. A másik pedig az utolsó szekér kocsisa.

Az erdővéden meglátszott, hogy kissé fel-
öntött a garatra. Most mégis ő sietett az áldomásra:

— Egyikünknek okvetlen itt kell maradni! — mondta a kocsisnak jelentősen. — Engem az urak keresni fognak az áldomáson. Te maradj itt. Ehol a ládák lakatjának a kulcsa. Zárd be mindet. Majd én küldök neked enni-
és innivalót pukkadásig.

Az erdővéd azzal tovacsutlett a szekerek-
től és csak a kocsis maradt ott magában morogva, káromkodva, de megadólag.

Déliabál

Az erdészlak mögül vígan rotyogtatott a rezesbanda és jól hallatszott a pohárcsör-
gés, zsvajgás.

A kocsis nagyot nyelt. Éhes is volt, a nyála csurgott egy kis itókáért. De az erdő-
véd busás harapnivalója nem jelentkezett. Nyilván megfelejtkezett az erdővéd a saját mulatságával a szegény kocsisról.

A kocsis várt, várt, várt. Végre is egy hosszú, dühös szitokkal otthagya a szekérsort. És ment a többi kocsisársaihoz zabálni s nyakalni az erdészlak mögé.

Nagy haragjában még a ládák lelakatolá-
sát is elmulasztotta.

Teljesen magárahagyatva állt most már ottan a ladás kocsisor.

Csönd.

A bandaszó, a muri állandó zaja, a légy-
dongás, az erdőzsongás, a madárfüty, egy-
másba olvadva a völgyre boruló kék ég
alatt, úgy hatott csak, mint a csöndnek egy változata.

Azazhogy, ha valaki ott állt volna az utolsó szekér ládája közelében, akkor a ládából folyvást furcsa, eleven neszeket hallott volna. Ha pedig a láda egyetlen ablakán be is pillant, akkor érte volna nagyobb meglepetés.

A ládában egy kis édes jószág tapogott. Egy másfélhetes kis szarvasborjú.

Ezt a kis borjút ott ellette meg az anyja az út alatt, a ládában. Nem vették észre, hogy vemhes, mikor elfogták. A láda elég tágas volt arra, hogy oldalt egyet-egyet, előre-hátra egyet-egyet léphessen benne mindenik szarvas és lefekhessen. A kis szarvas megszületett minden baj nélkül.

Sőt sejtelve sem volt senkinek a világra-
jöveteléről sokáig.

A ládák felügyeleténél a kíséző erdővéd jobban frekventálta az útszéli kocsmákat. A szarvasokat útközben is a kocsisok etették egy lyukon át, amit jó magasra vágtak a láda oldalába. Meg még alul volt egy rés,

amin át az almot, trágyát kotorták ki az állatok alól. Ha ugyan kotorták.

A kis szarvasborjú a gondozás, ellenőrzés felől ugyan rejtve maradhatott. Az érkezés napján fedezte föl őt a szekér kocsisa.

*

Húha! A kocsinak szörnyűséges tépelődést okozott a kis szarvas.

Azt biztosra vette, hogy az erdővéd nem tud róla. A szállítmányba nincs föltéve. Hogy pedig ezután kellene ezt a szaporulatot, mint az uradalom jogos tulajdonát beszo- gáltatni... hát ilyen gondolat utolsónak se jött, egyáltalán nem jött a kocsinak.

Szúrja agyon ezt a kis dögöt? Húzza ki valahogy a ládából?

Helyes! De hogyan nyúzza le a kis bun- dát? Hogyan rejti el úgy a szekéren a húst, hogy rá ne jöjjenek társai?

Vagy valahogy az erdővédtől csempéssze el a ládák ajtója lakatjának a kulcsát?... Aztán egy hentesnek, mészárosnak liferálja el a kis szarvasot?... De mi módon, hogy rajta ne csipjék?

Nincs más hátra, mint az erdővéddel pró- bálni meg valami paklira lépni.

Ezt cselekedte a kocsis.

*

Persze, hogy az erdővéd sem volt a szol- gálati hűség és jellemző gyöngye. Ő is lel- táron kívüli leletnek minősítette ezt a szállítmányi szaporulatot. De főleg neki inkább módjában volt, hogy értékesítse.

Az erdővéd némi tanakodás után a követ- kezőket sütötte ki, a kocsisal egyetértés- ben, a kis szarvasborjú felől.

Megölni, lenyúzni, élve hentesnek eladni, mind nem érdemes a kis szarvasborjút. Még ha a többi kocsisról el is tudják titkolni, akkor se. Mert ugyanazzal a kockázattal, visszafelé útban, remekül előszhatják a kis- borjút a városban, az éppen ott tartózkodó állatseregletnek.

Csak az a kérdés, hogy: ha kieresztik majd az anyját, rá tudják-e a kis boci- t ka- patni valami eledelre, hogy föl ne forduljon?

Az erdővédek hatásköre volt akkora, hogy útközben, egy veszteglésnél az összes kocsisokat könnyűszerrel eltávolította a sze- kerektől. Addigra persze, amíg a kocsis cin-

PONT MOST

volna alkalma, hogy valami szép nyomtatványt csinál- tasson. Budapest legelső ke- reskedőinek, cégeinek készí- tünk nyomtatványokat sok százezer példányban. Szó- lítsa fel akár posta útján, akár telefonon (141—684) Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat rt.-t. Szi- vesen teszünk ajánlatot.

kosával, ketten, kísérletet tettek a kis szarvasboci ételre kapatására.

Micsoda beszéd!... Amikor a láda ajta- jának résén az erdővéd tejbeázott ke- nyérrel kínálta a kis borjút, az a kenyeret nemcsak szívesen majszoilta, de újabb adag után nyújtogatta ki a nyakát.

A kis szarvasbocinak a világegyetemet ez az alomgözös, sötét, szűk láda jelentette egyelőre. Annak is a sarkát, ahová vissza kellett húzódnia, hogy anyja agyon ne nyomja. Ezenkívül éppúgy óvakodnia kellett az alomkotró villától, hogyha benyúlik a láda alsó részén, le ne sodorja gyöngye lábai- ról őt. A felső nyílás, az etető, szelcöllyuk, a szabad világ, alig izgatta a kis borjút. Legfőképpen a képzeletét. Az emberek hang- ját, szagát, közelét első szemnyitása óta megszokta.

Hát ha most úgy tapasztalta, hogy az em- berkéz, amely benyúlik hozzá kívülről és szintén édes esemegével traktálja őt?... Dehogy is bizalmatlankodott a kis szarvas- boci tőle!

*

Csak az ünnepélyes kieresztés rebtentette meg az erdővédet, meg a kocsisát, hogy a főerdőhivatal emberei fölfedezik a kis szarvasgidót.

Szerencsére azonban, a főerdőmester sem- miféle vizsgálatot nem tartott előzetesen. Ha egyszer a vadszállítmányt embertömeg szemeláttára eresztik szabadon, minek kel- lett volna?

Magánál a kieresztésnél pedig, amelyet az erdővéd eszközölt minden szekérről, az illető kocsisával, szintén nem történt baj.

Az erdővéd odaállt szöges botjával a láda ajtója elé, hogy visszakeresse a kis bor- jút, ha anyja után akarja szökni.

A kis borjú pedig egyáltalán nem akart. Hogy kieresztették mellőle anyját, csak egy kis halk nyafogással vette tudomásul. A bandaszó, a tömeg rivallgása elbódította szegénykét. Minden veszködés nélkül várt sorsára a láda rácsapott ajtója mögött.

És most már a nagyobb zenebana meg- szűnt. Mindenki eltávozott a ládák közelé- ből. A bandaszót, áldomás-zsivajt a hegyek visszhangja enyhén ismételte, mint az irtásról hangzó fejszecsapásokat, patak- zúgást, erdőzsongást... A legélesebb hang a völgy fölött keringő törpesasé volt újra...

*

De most mégis közelgetett valaki.

Egy fiatal munkásasszony került föl az országút felől az udvarra. Kicsike szopós gyerekét tartotta karjában.

A kisgyerek rettenetesen sivalkodott. Az asszony nagyokat rázott rajta és rivallt rá: — Hallgass már! Mit akarsz tőlem? A bölesőben hagyjalak magadra? Nem alhatsz itt a karomon is ahelyett, hogy ordítasz?

Igy szokták minden gondolatukat hango- san ismételni magányos nők. Ez a fiatal- asszony éppen nagyon egyedül volt most. A férjét elcsapták a famunkától, vadorzás

Délibáb

miatt. Háromhavi börtönbüntetését ülte éppen a városban.

Azért nem lebzsel az asszony a többi munkásnővel az erdészlak konyhája körül most az áldomásnál. Csak így messziről somfordált az ünnepség körül, miután valami ismerősét kísérte el az országúton egy darabra.

Mikor odaért a kocsisor utolsó szekerehez az asszony, egyszerre így folytatta kicsinyének magányos beszédét:

— Ejnye hát! Hogyan ne öbégass nekem, míg megnézem ezt a nagy áldomást veled? Mert még elkergetnek miattad is! Nem elég nekem az apád ügyefogyottsága, hogy megfogatta magát!... Tán leülök veled valahová és akkor elhallgatsz!... Ide, tán erre a kocsirúdra.

Az asszony leereszkedett az utolsó szekér rúdjára, de közben a ládára kapta fejét:

— Mi az? Mi motoz ebben? Patkány tán?

Pont ebben a pillanatban, körülbelül az erdő sarkából, a patak mellől mély bögés hangzott.

A szürke szarvastehen nem nyugodott bele borja elvesztésébe. Visszajött az erdő oltalmában kicsinyét hívni.

A munkásasszony női- és anyai érzéke abban a pillanatban összefüggést sejtett meg a panaszos szarvasbögés és a ládabeli neszek közt. Főlkelt a rúdról, hogy körülkémlelje a ládát:

Közben pedig folyvást hangosan társalgott magával:

— Mivel csitítam el? Ne siketíts meg már, nézzem meg, mi mozog itt ebben a ládában?

Egy-kettőre meglelte az asszony a láda ajtaja nyitját. Kirántotta és belenézett. Akkor nagyot sikoltott:

— Jékulárum! Egy kis vadkecske... Hát ezután bögött és akart visszajönni az anyja és bög most is. És senki sem gondolja azt... Vagy ki tudja? Ez a kis jószág az erdésznek marad. Vagy az erdővédek hagyták itt. Ezek a főtolvajok, készakarva, maguknak...

Közben az asszony félig visszaeresztette a láda ajtaját és úgy folytatta a magánbeszédét, most már a kis borjúnak:

— Ni! Nem is félsz tőlem, semmit se! Még tán azt várod, megetesselek?... Itt ellhetted az anyja útközben a ládában... Te kis szelid dög! Haza hajthatnálak tán vagy kenyérrrel csahatnálak haza, mint a kecskét... Csak persze aztán engem is csend-őrök kísérjenek be, miattad, mint az uramat a tömlöcbe?... Nincs nagy kedvem rá!... És itt, ebben a rongy faluban, mire nem jönnek rá?... Dehogysis merem! Hanem ki kéne eresztelek, anyád után. Ezt kéne!

*
Eközben most már egészen közelről, a patak mellől hangzott fel a szarvastehen böge.

Az asszonyban mintha az anyák szolidaritása dolgoznék, hirtelen döntött:

— Kieresztlek hát! Nem veszik hasznodat ezek a tolvajok, akik az uramat lecsukat-

ták! — kezdett kárörvendő röhögésbe az asszony. Azzal tágra-végre nyitotta a láda ajtaját. És ráripakodott a kis szarvasbocira! — Na! Huss ki! Menj az anyád után! Na, né! Nem is akar! — csodálkozott.

Mert a kis szarvasborjú tényleg semmi szándékát nem árulta el a mehetnéknek. Visszahúzódott a láda sarkába és onnan bámult az asszonyra:

— Ejnye! Te hálátlan kis komisz betyár! Itt akarsz maradni? Nem törödsz velem, hogy az anyád szíve fáj éretted? Mész ki hozzá rögtön?

Az erélyes zargatásra a kis szarvasgödő kiugrott a ládából. De az udvaron megállt tétován. Az asszony viselkedése megfélemlítette, annyira, hogy elugrott előle, amint közeledett hozzá. De aztán visszatértül és láthatólag a ládához vergált, mint amit otthonának és menedékének tekint.

— Fuss! Fuss az anyád után! — libegtette erre az asszony a kis szarvasborjú felé szoknyáját, fél kezével, míg a másikkal folyvást sipítózó kicsinyét rázta: — Fuss már, te! Ezek vagytok mind az anyatokhoz. Csak bosszúságot és fájdalmat csináltok neki!... Lám, ez sem mozdul itt, mikor az anyja jajgat érte az erdőben! Takarodsz el!

A kergetés, szoknyalibegtetés elől a kis szarvasborjú most már feladta visszatérülési kedvét. Szökelleni kezdett a gyeplő felé, a szabad rétnék.

Talán most, percek alatt ébredt benne teljessé, hogy mi az igazi hazája. Mikor pedig a pataktól újra éleset bödült anyja, a kis szarvasbocsi gyönyörű vágatába fogott, a hang irányában.

Az asszony még azt is látta, hogy a nagy szürke szarvastehen kijön az erdőből borja elé és aztán ketten tűnnek el újra a sűrűben.

Nagyot, boldogot kacagott magában. Aztán körülnézve, hogy nem akadt-e valami tanuja az esetnek, az áldomás megszemlélése helyett az országútra sompolygott vissza a szekérsortól.

Olcsobb, mint a tiszta papír! Raktáraink túltömöttsége miatt kiárusítunk

6 kötet pompás regényt

több mint 750 oldal terjedelemben, díszes tokban, összesen

48 fillérért.

Az összeg előzetes beküldése mellett bérmentve szállítjuk. Megrendelhető a Délibáb kiadó hivatalában, Budapest, VII., Dohány u. 12.

Délibáb

vatalok-
k. Erre
zö sür-

n. mél-
ára vo-
zavonni.
mények-
huszon-
nis már
mert a
il hosz-
lásaival
onyaim
abban,
iratokat

olok a
oz kel-
kaptam
nem a
hivatali
gtattam
arám-
er két-
i, ahol
emek
e lesz.
gy az
egyéb
az új
a ettől
nylik
leségül

SZALMATETŐS KICSI KUNYHÓ

— Látod, mégis csak eséréppel kellett volna fedetni a weekend-házunkat

DIVATOS A KÖZÉPKOR

Írta: BENEDIKT ILUS

Itt a középkor, szól a ná!
Üvegruha s faruha jó...

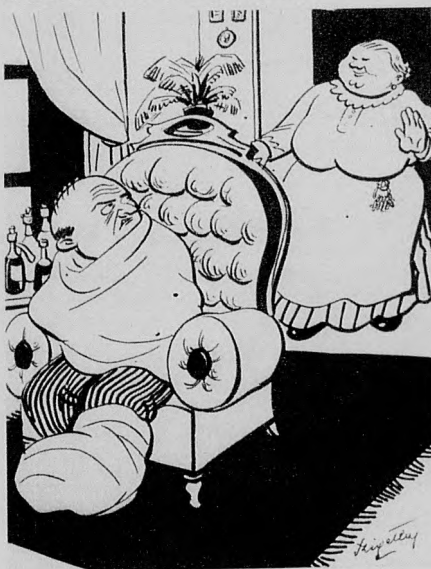
Végre a vasöv is divat...
A jó férj lakatost hívat!

A vasövnön lakat... s a zár
Csupán a lakatosra vár...

Most már ne fájjon a fejed
Szépen lezárod a nejed...

Ki üvegbe és vasba ül
Százak között is egyedül!...

Ahány megcsalt férj, így morog:
Az a középkor... jó dolog!...

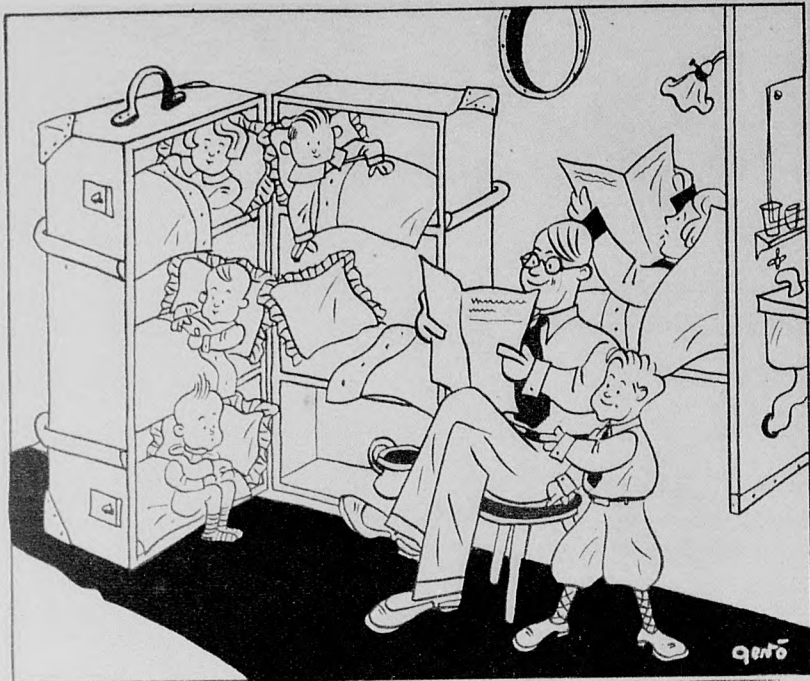

IDŐJÓSLÁS

— Mit mond a reumád?
— Felhős idő, az éjjeli órákban némi tisz-
tulás. Az esti órákban helyenkint eső. Erős
keleti szél. (Szigethy rajza)

lehet
rajza)

Délihál

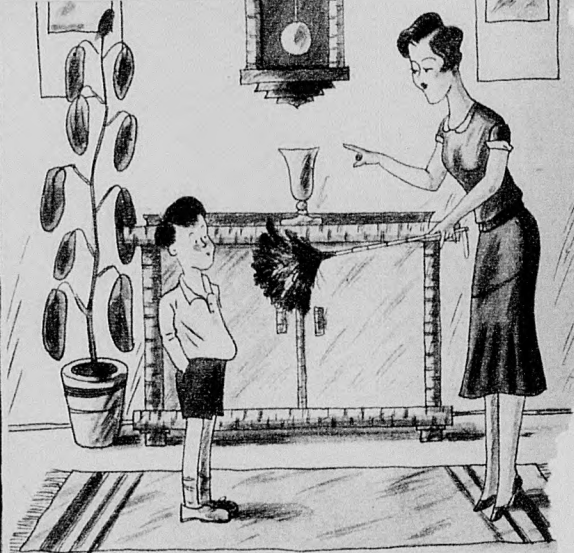

Igy utazik ol-
esón és prak-
tkusan egy
esalád az
őecánjárón
(Gerő rajza)

CSUCSTELJESITMÉNY

— Az új filmünk olyan tökéletes, hogy a végén lehet hallani, ahogy a finanszírozója vakarja a fülét...
(Szigethy rajza)

GYEREKSZÁJ

— Tomi, légy szíves, hozz ide egy széket, szeretném meggazítani az órát, mert két percel kevesebb van rajta.

— De Anyu, mire én a széket idehozom és te ráállsz, ugyis több lesz rajta két percel...

(Gerő rajza)

Délibáb

MESÉLI A SZÉLMALOM

Irtta: Csurka Péter

Itt állok kalaplevéve a régi szélmalomnál, kint a falu szélén. Fejem felett tavaszi báránnyelűk ballagnak az égen a szomszéd falu felé. Mintha a mult időből sorakoznának fel egymásután, az elfelejtett évekből, melyekből én most itt a szélmalom mellett gyermeki hangokat hallok, elnyújtott kiáltásokat, egy kedves kislány kacagását, jön szemben velem egy mezítlásos, tornainges kislány, oldalán fakard, fején piros papírszékely...

Memek a báránnyelűk a szélmalom felett, sorakoznak egymásután, mint gondolataim az elmúlt idők felett. Nyítt-magamon összehúzó a kabátot, lépkedek feljebb az elhagyott szélmalom porladó cementlépcsőin. A legfelső fokon leülök és kutatom a régi lábnyomokat, melyeket az én kicsi Dulceám, picit „menyasszonyom” ellépkedett itt a szélmalom körül.

Pszi! Igen, már együtt van a régi kislány és az ő Dulceája.

Még mindig ott áll szemben a szélmalommal mintegy két köbhajtásnyira, kopottan, megfakultan, törötten anyai nagyanyámék udvarháza. Nem tudom, hogy kik laknak benne, de szeretném a gazda kezét megszorítani, mert nem bántotta a régi házat, meghagyta régi valóságában, hogy öröme teljen benne a vándornak, nekem, aki előttem ide bámulni gyermekéveim csodáit. A círfaragású kapu is olyan, mint régen volt, nem vette le róla a rézkilincset, középen a rézfogantyút, melyekre olyan nagyon büszke voltam gyerekkoromban. A szomszédházak egyikén sem volt olyan szép ötvösveretű rézkilincs és díszes rézfogantyú, mint a miénken. Ez a két rézdarab jelentette nekem gyerekeknek a gazdagságot, az előkelőséget, kiemelte, élesen elhatárolta, egyedülállóvá tette a nagyanyai udvarházat az ucca háza között. Ugyannyira, hogy Dulcea — igazi nevén Eszter, — a szomszédos kislány közötttem, éles rangvonalat húzott barátkozásunk első napjaiban a kerek rézfogantyú és kilincs. Én tüntetőleg szöbáhoztam mindig a mi kapunkat és gúnyos célzásokat tettem Eszterék rozsdás vaskilincsére.

Eszter, aki akkor nyolcéves volt, szomorúan vette tudomásul rangbeli alárendeltségét és megilletődve lépte át délutánonként a küszöböt, mikor átsurrant hozzám játszani. Kitarotán járt hozzám Eszter és én végre kezdtem engedni gögömből. Akkor pedig, mikor a kocsiszínben a hintón játszadoztunk és Eszter csodálatos meséket mondott a hercegleányról és a hercegfürőről, ledöntöttem minden, a kapu által keletkezett „társadalmi” és „születési” választalat, bámultam és szeretetembe fogadtam Esztert.

Déli báb

Ültünk a hintón, a kocsiszínben egymás mellett. Eszter suitogva beszélt. Izzott a hangja.

— Én vagyok a hercegleány, te vagy a hercegfürő... most érkezél, értem jöttél... Én tégedet vártalak, én a tied leszek, még ha nem is enged hozzád az én gonosz mostohám... Most megszökünk... Vágtatnak a lovak... Fogd meg jól hercegfürő a kezemet, vágtatnak a lovak, szökünk... aranyfátyol van az arcomon, te erős vagy... vágtatnak a lovak, jaj, én nem is merek hátrahéálni... vágtatnak utánunk a szolgák, a csatlósok, hogy elfogjanak bennünket, fogd erősen a kezemet, nem érnek utól...

Erősen megfogtam Eszter kezét. Repült a batár, nyolc fekete mén húzta, arany-szerszámos telivérek, prűszköltek, habzóttak, vágtattak. Néha sápadtan néztem hátra és láttam is a gonosz királyi mostoha gaz csatlósait utánunk szaladni. Átöleltem féltőn Dulceát és mérhetetlen gyorsasággal robogtunk gyermeki fantáziánk gyönyörűségűs batárján, át hegyen-völgyön, a boldogság országa felé...

Ó, én édes kis Dulceám! Látom izzó gyermeki szemed tiszta tüzét nagy messzeségek-ből felém villogni!... Kiszöktünk az álló szélmalomhoz játszani. Már akkor túl voltunk minden veszedelmen, szerencsésen megszöktünk a gonosz mostohától. A csatlósokat, én a hercegfürő, egytől-egyig lepufoztattam, véres fejvel buktak le a lóriz az út porába.

A szélmalom környéke lett aztán a mi birodalmunk. Maga a szélmalom, tornyos várkastélyunk, melynek bejártuk minden zegé-zugát — képzeletünkkel. Ugyanis be nem mehettünk a szélmalomba, mert le voltak zárva rozoga ajtóit, a vitorlák is korhadt kötéllel voltak leköttözve. Ha szél támadt, úgy nyöszörögtek, sirtak, jajgattak, mint kísértetek az éjjelben.

Egy tikadt nyári délután Eszter titokzatosan állt mellém.

— Nézd, herceg — mondta pihegve, — én elhagytam érted a szülői házat, mert szeretlek. Itt élek veled ebben a várkastélyban... Ideje, hogy megtartsuk a mennyegzőnket!...

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítása alapulvétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. Ára hármentve az összeg előzetes beküldése mellett 70 fillér, utánvétellel 75 fillérrel dragább. Megrendelhető: a Déli báb kiadóhivatalában, Budapest, Dohány u. 12

Várj itt engem!... Visszajövök, mint hó-fehér menyasszony.

Azzal otthagytam. Nem sok idő múlva szaladt vissza kis fehér ruhácskában. Homloka köré fátyolt kötött. Balkezében nagy fehér legyező volt.

— Hercegl!... Fogjon karon!... A nászmenet körüljárja a várkastélyt, aztán fölmege a lépcsőn a várkapolnába és egy jámbor szerzetes megáld bennünket...

Reszketve nyúltam menyasszonyom karja után. De aztán hirtelen elengedtem a kezét.

— Várj, Eszter!... Így nem jó lesz!... Hazamegyek és én is felöltözöm!...

Hazaszaladtam. Lázasan kutattam a szekrényekben. Fejembe nyomtam nagyapám bársonysüvegét. Magamra öltöttem bársonymellényét, mely alól a térdemet verte. Petőfi-csokrárt kötöttem a nyakamba és felhúztam kordován csizmáját. Lecsentem a falról a vadásztrófeák közül nagyapám ob-sitos huszárkardját, a derekamra kötöttem s azután kiosontam a kapun.

Tikkadt nyár volt. Távoli mennydörgés hallatszott. A szélmalom felett már sötét felhők csúcsosodtak s mikor kiléptem a kapun, az út porát eszeveszett forgószél kavarta fel. Áttörtem a forgószélen, rohantam a szélmalom felé. Eszter ott állt a lépcsőfokon, porködbe veszetten, fehér ruhácskáját lobogtatta a szél. Én nyomultam előre a hirtelen támadt viharban, lobogó képzeletben ezer szörnyvel viaskodtam Dulceáért és nem vettem észre az igazi szörnyet, mely közvetlen a fejem felett éltre kelt. Nem vettem észre, nem hallottam Eszternek a sikoltozását, apró kezeinek kétségbeesett integetését.

A vihar elszakította a korhadtt kötelekkel lekötözött vitorlákat, recsegve, ropogva megindultak és engem, a díszes ruhájú szerelmes vőlegényt elkapott az egyik szárny, amint elhaladtam alatta, egy nagy rozsdás vasszeg beleakadt a kardszíjba, felkapott, magasra lendített és a legmagasabb ponton megállt. Ott csüngtem fent halálraváltan és csak annyit láttam, hogy Dulcea nagy sikollyal vágódik el a lépcsőn, összekulesolt kezeit nyújtja felém...

*

A tűzoltók szedtek le a vitorláról.

Vajjon mi lett Dulceával? Jó volna bemenni a szomszédházba és kérdezősködni utána. Elindulok. Egyszer csak látom, hogy a nagyanyai házból kisíű szalad ki, a szélmalom felé tart. Majd csattan az Eszterék kapuja s pirosbóbitás, szőke kislány jön ki rajta. Nevet kiált és a szélmalom felé megy.

Eszter! Az én kis Dulceám! Szeretném megállítani és megkérdezni tőle, hogy emlékszik-e, ezelőtt harminc esztendővel, mikor...

És amint elhaladok a ház alacsony kerítése mellett, bent mélyen a verandán megcsillan az édesanyja képe. Varrogat, köt.

Talán a mult gyermeki emlékeit köti most bokkrétába. Hiszem, hogy nem felejtí ki ezt a szemet sem, amit én most itt elmondtam...

Dalok útja

Dal ne vágyjon visszatérni

Szívbe, honnan útra száll.

Hálha már nem lesz a régi

Az a szív, mit ott talál.

S szív ne vágyjon újra látni

Egykor zengett dalokat.

Mind fájón, a régen elszállt

Szebb világról dalolgat.

Dal friss marad, szív örepszik

S nincs keserűbb pillanat:

Csengő, víg dal és beteg szív

Ha egymásra így akad.

FELEKI SÁNDOR

Nenyúljhozzám

Sxereted a sxememet?

Sxeresd nagyon.

Sxereted a sxájamat?

Csókdold agyon.

Sxereted a sxivemet?

Simulj hoxxá.

Sxereted a lelkemet?

Ne nyulj hoxxá...!

SZEGEDI ISTVÁN

Délibáb

Hét óra, felkelni!

Irta: Bodor Pál

Tizenegy éves voltam.

Hideg, koromsötét, téli hajnalokon most sem szívügyem a felkelés. Akkor? Kínszenvedés volt. Mártírium.

— Hét óra elmúlt! — szólt be az anyám, — felkelsz, vagy nem kelsz fel?

Fejemre húztam a paplant és rettenetesen undorodtam az élettől.

Mit lehet itt csinálni? Az első óra földrajz, esetleg írhatnék egy levelet Szabó tanár úrnak: Igazolom, hogy fiam, Pál, a a mai földrajzórát orrvérzés miatt...

Nem, ez nem jó. Orrvérzésem már volt novemberben és pechemre ép Szabó tanár úrnál. Akkor remekül sikerült, fél üveg vöröstitintát öntöttem a zsebkezdőmre, de megérte. Sajnos, ilyesmit nem lehet olyan sűrűn megismételni. Egyébként a vöröstitintám is elfogyott.

Kezet bepólyázni és fekete kendővel felkötöni? Kockázatos dolog. Nemrég a Frankl bepólyázott kézzel jött be fél tizkor, a Jákó tanár úr ráförmedt: mutasd! — mire a Frankl kénytelen volt levenni a kötést és a rendes piszkon kívül semmi egyéb nem volt a kezén. Beírták az osztálykönyvbe.

Torokfájás? Reménytelen! Az apám fordított kanállal belenez a torkomba és felpofoz.

— Mi van veled? — zavart meg töprengésemben anyám, — mingyárt negyed nyolc! Itt volt az utolsó pillanat. Dönteni kellett. És én döntöttem.

— Jaj, végem van! — nyöszörögtem elhaló hangon, — nem tudok megmozdulni.

— Ne számárokodj — mérgelődött anyám, — gyere csak ki az ágyból.

Fogaimat görcsösen összeszorítottam, mantha minden erőmmel fel akarnék kelni, azután aléltnan visszahanyatlottam az ágyba.

— Nem bírok! Meg vagyok bénulva.

Anyám megijedt és az apámat hívta. Apám ki akart húzni az ágyból, de alighogy hozzámnyúlt, elkezdtem ordítani:

— Megrepedt a hátgerincem! Segítség!

Ő is megijedt és orvost hívott. Az orvos fel akart ültetni, de én üvöltöni kezdtem és

majdnem leharaptam a hüvelykujját. Erre elővett egy fecskendő és valami zavaros folyadékot szivattyúzott a combomba. Csillagokat láttam fájdalommban, de mukkanás nélkül tűrtem. Elvégre a gyógymódba nem szólhatok bele.

— A legnagyobb nyugalomra van szükségé — mondta az orvos, — és enni nem szabad neki egész nap. Még levest sem.

Délben már nagyon éhes voltam és örömmel közöltem anyámmal, hogy egy kicsit már tudom mozgatni a jobb lábamat.

— Meg ne moccanj! — szólt rám anyám ijedten, — holnap reggelig mozdulnod sem szabad.

— Akkor legalább egy kis vajaskenyeret...

— Isten őrizz! A doktor úr szigorúan megtiltotta.

Este hétkor már kopogott a szemem az éhségtől. Fél nyolckor megjelent a betegágyam mellett osztálytársam és kebelbarátom, a Vendelin.

— Na, te ló — mondta gyengéden, — pont ma köllött neked betegnek lenni? Egész délelőtt fociztunk a téren.

Azt hittem, hogy csak viccel.

— Szépen fociztatok! Hísz suli volt.

— Fenét! Igazgatói szünet volt.

Forogni kezdett velem az ágy. Sápadtan dadogtam:

— Igazgatói szünet? Nem tudok róla.

Vendelin mérges lett.

— Ugyan, ne add a hülyét! Hiszen te is ott voltál tegnap a német órán, amikor Lenkei tanár úr kihirdette!

Egy világ dőlt össze bennem. Persze, hogy ott voltam én is a német órán, de egész óra alatt ekmekstekkeztem a Mezeivel. Nem figyeltem oda.

*

Ifjúkorom e tragikus, sötét emlékét azzal az óhajjal bocsátottam közre itt, vajha okulásul szolgálja a serdülő ifjúság számára. A tanulság: óra alatt figyelj, nehogy pont akkor légy beteg, amikor igazgatói szünet van.

Déliháb

ÁHÁNY PÁLCA, ÁNNYI SZOKÁS

Furtwaengler sziszeg, Lehár fát vág. Minden karmesternek más a stílusa

Ha mindig a közmondások után igazodna az ember, akkor a karmesterekről ezt kellene mondani:

— A madarat tolláról, a karmestert mozdulatairól ismeri meg az ember.

A valóságban azonban másképp áll a helyzet. A karmestereket külsőségekről megítélni sohasem szabad. Néha a szuggesztív tekintet jobban hat, mint a karok legvadabb hadonászása. A dirigensek együtt élnek a zenekarral és temperamentumuk mindig zenéi felfogásukkal függ össze. Előfordul, hogy egy muzsikusz megjátssza a dobogón az egész művet, a másik ember pedig esőndesen intí be a legkiabálóbbr fortisszimókat is. Éppen ezért sohasem szabadna a kar-

mester mozdulatait esztétikailag fel- és lebecsülni, bár bizonyos, hogy komoly muzsikusz nem tréfál a pódiumon.

Ennek a dolognak azonban van egy érdekes része. A karmesteri mozdulatokban van egyéniség. Az egyik úgy dolgozik, ahogy senki más. Módszerei érdekesen jellemzik, mint ahogy minden művészetnek és minden embernek van egyéni mozgása.

Ide kívánczik egy kis idézet, amely Wagner Richard egyik írásából való. A nagy zeneszerző két csoportba osztotta a karmestereket. Az egyik, aki tehetséges, de nem érvényesül, a másik, aki lehet tehetséges, de — protekcióval kerül hévvel dirigál.

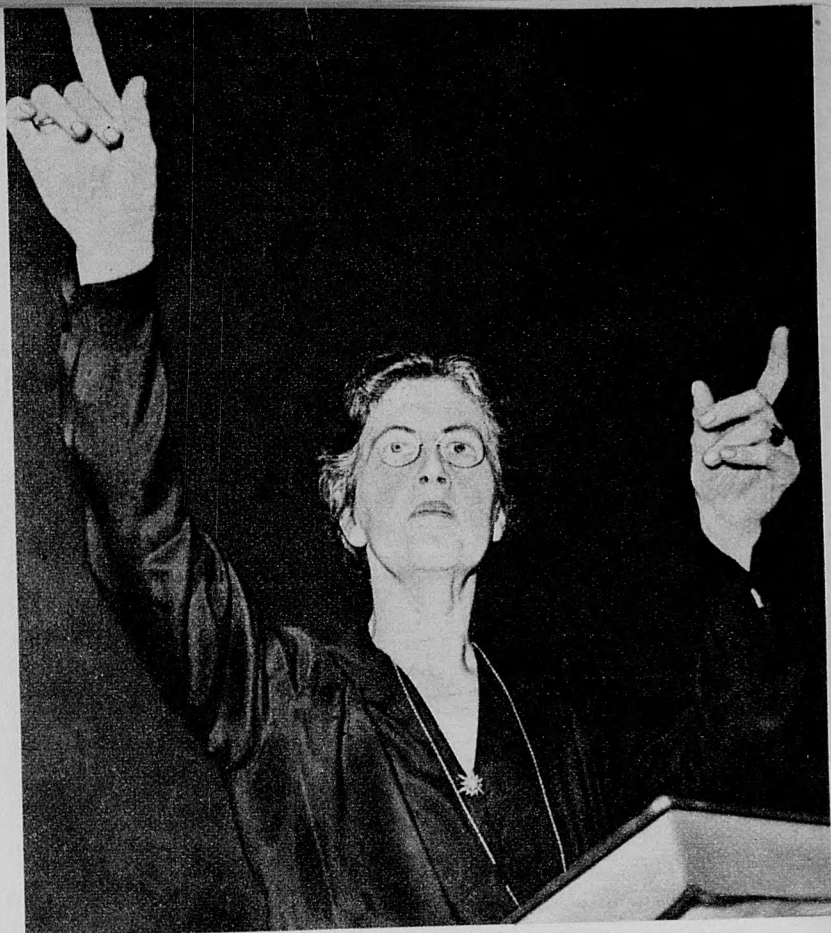
Igy vezényel
Tauber Richard,
az énekes

„E
„ami
tehet
zásá
néha
mozg
embe
nak”
dalm
egy-
bele,
túrá
mes
Ne
hely
kop
Mia
Ern
Klei
egy

talá
F
úgy
esés
meg
jein
tele

Nadia Boulanger
híres francia
karmesternő

„Ezek” — mondja Wagner Richárd, — „amikor elérték a „jó állást”, legtöbbször a tehetetlenség törvényének egyszerű alkalmazásával lökészerűen mozognak fölfelé. Néha néha ugrásszerűen haladva energikus taktusmozgást végeznek karjaikkal. Ezek azok az emberek, akik tizennégy nap alatt „kihoznak” egy operát. Értik mi ez? Törömek egy dalműből? Még azt is megteszik, hogy néha egy-egy szimpátikus énekesnőnek hatásos befejezőrészt komponálnak az idegen partitúrában. Akkor aztán rángatódzzhat a karmesteri emelvényen, mint egy békacomb.”

Nézzük csak a pódiumot. A közönség elhelyezkedik, a dirigens felveszi a pálcát és kopog a hangjegyállványon. Egy későnjövő. Mindenki rosszállóan néz hátra. Dohnányi Ernő ilyenkor szigorúan tekint az illetőre. Kleiber viszont mosolyog. Meg is mondta egyszer e sorok írójának:

— Jobb, ha későn jönnek, mintha egyáltalában nem jönnek.

Failoni nem veszi észre a dolgot. Ő úgyis akkor kezd, amikor egy gombostű esését is meg lehet hallani. Bruno Walter megvetéssel néz végig a közönség elkésettjein. Fleischer Antal szinte gyilkoló tekintetet vet a zajongóra. Lichtenberg Emil nem

törődik vele. Azt gondolja, ha akarom, úgyis túlkialtatom a zenekarral.

A kezdet után jön a mozdulatok sorozata. Dohnányi Ernő ilyenkor hajladozni kezd jobbra-balra, előre-hátra, olyan szépen, mint egy fiatal jegénye. Furtwaengler Vilmos rögtön az első ütemnél boxolni kezd. Sziszeg, fúj, füttyül, kiált, ahogy jönnek látja. Aki Lehár Ferencet megfigyelte, az észrevehette, hogy a nagyszerű zeneszerző mindig egyenletes, favágó mozdulatokkal üti a taktus. Cik-cakot ír le a pálcával a magyar oratórium-karmester, Lichtenberg és ha belejön a „svung”-ba, legalább kétszer töri el a karmesteri pálcát. A pianissimóknál össze-megy, a fortissimóknál pedig úgy ágaskodik, mintha egy tribün hátsó sorában lenne.

Dobrowen a legnyugodtabb karmesterek egyike. Pillantása elér mindenkit. Hibáznai nem szabad.

A fiatal karmesterek egyáltalán már dinamikusabbak, mint a régiek. Nem is a pálcá a fontos, hanem a muzsikos füle. Mengelbergért rajonganak a zenészek, mert pontosan beintí őköt. A szimpátikus fiatalokat pedig segítik a muzsikuskok.

Ahány pálcá, amyi szokás.

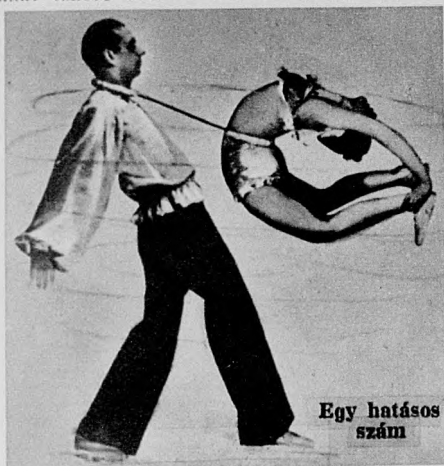
(K. K.)

Délibáb

A Király Színháztól — Bagdadig

Hogyan lett a Király Színház tagjából világhírű artista ?!

A Királyszínháznak volt egy tehetséges és igen rokonszenves tagja, Kárász László, aki minden tehetsége dacára sem tudott kellőképpen érvényesülni. Kárász, különösen mint táncos tűnt ki. Már növendék korában

Egy hatásos szám

olyan bravúros táncosnak bizonyult, hogy a görültáncokat legtöbbször ő tanította be a színház újdonságai részére. A Rákosi iskola elvégzése után Kárász természetesen szerződést kapott a Királyszínháztól, ami igazán nem volt meglepetés, hiszen Kárász

Velencében

74

mint színiiskolai növendék is állandóan tagja volt a Királyszínháznak. Minden operettben szerepelt, előbb csak stabsztájt, de később már kisebb szerepeket is kapott. Szóval, amikor Kárász László most már mint végzett növendék megkapta első szerződését a Királyhoz táncos natúrbusz szerepkörben, nagyon boldog volt, mert joggal hitte, hogy most már megnyílik előtte az érvényesülés útja. Nem úgy történt. A már régen beérkezettek bizony nem engedték szóhoz jutni, s Kárásznak meg kellett érnie, hogy szerződötetett színész korában sem igen kapott nagyobb szerepeket, mint ami-

Babylon romjai közt 50 fokos hőségben

kor növendék volt. De amint mondani szokás, minden rossznak van egy jó oldala, úgy ennek a nemérvényesülésnek is megvolt az az eredménye, hogy Kárász teljes erejével azon volt, hogy táncudását a lehető legnagyobb mértékben tökéletesítse. Különösen az akrobatika vonzotta. Ehhez hajlama is volt és adottsága is, mert már gyermekkorától kezdve sokat sportolt. Kárász alkalmas partnernő után nézett s amikor azt megtalálta, egészen elsőrangú akro-

Déliabáb

batikus táncszámokat tanult be. Ezek a számok egészen tökéletesek, hihetetlenül vakmerőek. Valósággal a levegőben dobálta Kárász a partnernőjét. Az artisták világában az ilyen számokat úgy hívják: „életveszélyes szám”. Minden impresszárió szívesen köti le az ilyen számokat a világ bármelyik részében, mert tudja, hogy ilyenfajta produkció minden fajta publikumnak tetszésével találkozhat.

Kárász szédületes tempóban dobálgatta a partnernőjét. Leghatásosabb trükkje az volt, hogy tánc közben félkézzel magasba dobta a nőt, majd újból csak félkézzel elkapta és nagy iramban forgatta meg maga körül...

Ilyen és hasonló táncbravúrok, amelyek mint rendkívüli szorgalom s vasakarát gyümölcsei, természetesen azt hozta magával,

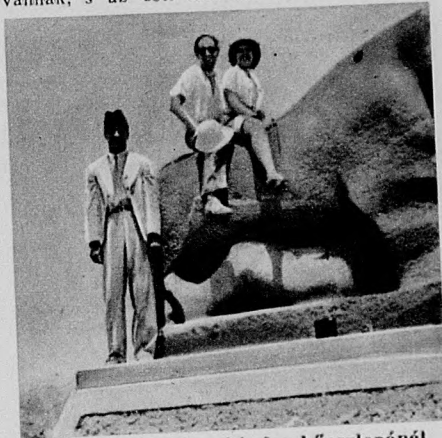

Tréning a bagdadi „Derbyre“

hogy egy impresszárió a látottak nyomán 3 évre kizárólagos joggal lekötötte a táncprodukciónak. A táncospár házibemutatóján ott volt a Délibáb munkatársa is, akinek Kárász és partnernője megígérték, hogy világkörüli útjukról tudósítják majd a Délibábot. Az első tudósítás már meg is jött. Kárász és partnere, illetve annak most már felesége, mert csak természetes, hogy a partnerségből házasság lett, 2 Carras néven járják a világot. Nagy sikerrel szerepeltek

Délibáb

Olaszországban, Görögországban, Cyprus szigetén, Szíriában. Most pedig Bagdadban, amint ott írják, a kalifák hazájában valósággal — megakadtak. Egy hónapra tervezett vendégszereplésüket annyira meg kellett hosszabbítani, hogy már ötödik hónapja táncolnak ott. Havi fizetésük hatvan font. Minden nap valóságos ünneplés középpontjában vannak, s az esti fárasztó produkció egyál-

Bagdadban Nagy Sándor kőoszlopánál

talán nem gátolja meg őket abban, hogy naponkint ne tegyenek gyönyörű kirándulásokat az egzotikus helyeken.

Ime a havi 180 pengős kis színműből így lett havi 60 fontos virágjáró artista.

Barna Jenő

Pálmallgat a lakóhely előtt (Printed, Bagdad)

Helyettem kis virág...

Bohózat. Irta: **Kőváry Gyula**

Személyek: *Bandi. Klári, a felesége. Guszti. Eszti néni. Virág Marci. Detektív. Rózsai, szobalány*

Történik Bandiék lakásán. Jobbra-balra ajtó, azonkívül külső járás és kis ajtó a fürdőszobába. Oldalt rekamié, amelyre frissen van megágyazva, egy festőnek az önarcképe a falon.

Klári (beszól a mellékszobába): Bandi, siess már! Minden pillanatban megérkezhet Eszti néni.

Bandi: Jövök már, jövök. (Belép). Na, készen vagyok az öltözéssel.

Klári: Elment az eszed? Gálába csapod magad? Hiszen Eszti néninek azt írtuk, hogy halálos beteg vagy.

Bandi: No nézd, milyen szórakozott vagyok! Elfelejtettem, hogy három hét óta nyomom az ágyat.

Klári: Vetkezz hamar. Ide ágyaztam a számodra!

Bandi: És ha kiderül, hogy nincs semmi bajom?

Klári: Akkor nem kapjuk meg a pénzt, de ha jól játszod a beteget, nem derülhet ki.

Bandi: Nagy pénz-zseni vagy te, Klárikám!

Klári: Ismerem Eszti néni gyöngéjét. Csak a betegség lágyítja meg a szívét. Olyan hipochonder, hogyha betegségről hall, rögtön mindene fájni kezd. Most is, hogy rólad írtam, hirtelen eszébe jutott, hogy fürdőre kell utaznia. Közben nálunk kiszáll és ad 2000 pengőt a te operációdra.

Bandi: No legalább végre személyesen is megismerem a tantit. De mond csak, mi bajom legyen tulajdonképpen?

Klári: Nem tudjuk. Mindened fáj. Szűr az oldalad, nem kapsz levegőt. Az orvos azt mondta, valami össze van nőve benned. Mára várjuk a tanárt, az majd mond valami nehéz latin szót. A Cyranóban olvastam egy remek kifejezést: hipokampelefantokamelosz. Ez egyszerűen hangzik.

Bandi: Hiszen az egy állat neve.

Klári: Azt az Eszti néni nem tudhatja.

Bandi: És különben is ezt a szót a Marci nem tudja megtanulni.

Klári: Miféle Marci?

Bandi: Virág Marci, a színész barátunk. Hát ő lesz a sebésztanár!

Klári: Az a bolond ripacs?

Bandi: Marci nem ripacs, hanem kiváló színművész. Ugyis keveset játszik a színházban. Boldog, hogy egy sebészprofesszort alakíthat.

Klári: Borzasztó vagy ezzel a bohém társasággal! Mikor szakítasz már velük?

Bandi: Én imádom őket. Olyan aranyos, jókedvű gyerekek.

Klári: És milyen ostoba viccek vannak. Folyton ugratások egymást — és ez neked tetszik.

Bandi (röhög): Hallgass ide, mit csináltam tegnapelőtt a piktorrall!

Klári: Ezzel — a Balogh Pistával?

Bandi: Igen. Telefonáltam neki egy dús-gazdag bankár nevében, hogy jöjjön ki a Pasarétre a villájába, mert portrét akar magáról festetni. De hajnalban 6 órakor jöjjön ki, mert később nem ér rá. Az a szerencsétlen Balogh Pista kiment gyalog a Pasarétre, persze a gazdag bankárnak híre-hamva se volt. Megtudta, hogy én ugrattam be. Megesküdött, hogy ezt keservesen meg fogom fizetni. (A szeméit törli a nevetéstől). Jaj, ha láttad volna, milyen pofát vágott. Pont úgy nézett rám, mint itt az önarcképén.

Klári: És te ezen mulatsz! Sose jön meg az eszed?!

Rózsai (belép): Kérem nagyságos úr, valami úr keresi.

Bandi: Korán reggel? Ki lehet az? Jöjjön be az az úr.

Rózsai: Igenis. (El.)

Marci (kimaszkírozva, aktatáskával belép): Jó reggelt. Foglalni jöttem kérem. Valami Kronberger és Társa ítéletben van itt egy csekélyeségről szó... valami 168 pengő 16 fillér... (Az ágyhoz megy). Szabad ezt a párnát elvinnem...

Klári: Kedves Virág művész úr, ne erőltesse magát! Ebben a szerepben megbukott!

Bandi: Nahát! Te vagy az, te csirkefogó?!
Marci: Ráismertek? Ezt nem értem! Hyeen remek maszkbán? Most meg vagyok sértve. (Leveszi a maszkját és el).

Klári: Na nesze! Ez a te barátod! És még hozzá korán reggel be van már rúgva.

Bandi: Nekem roppantul tetszik!

Klári: És még mindig nem feküdtél le! Pedig Eszti néni mingyárt betoppant!

Bandi: Igazad van! Már vetkezem!

Rózsai (belép): Nagyságos úr kérem, egy úr keresi.

Bandi: Már megint?

Klári: Biztosan visszajött az az örült bohóc!
De most kidobom! Jöjjön be az az úr!

Rózszi: Igenis. (El).

Detektív (belép): Jó reggelt. Kovács Andor urat keresem.

Bandi (bámul): De most nagyszerű a maszkja! Egyáltalán nem lehet ráismerni. Én vagyok Kovács Andor. Mit óhajt?

Detektív: Államrendőrségi detektív vagyok. Tessék velem jönni.

Bandi (elröhhögi magát): Rögtön megyek, csak rámás csizmát húzok! (Odamegy és húzni kezdi a bajuszát). Ismerlek, szép maszk!

Detektív: De kérem, micsoda tréfa ez? hogy merészel hozzám nyúlni?

Klári: Te bolond, hiszen ez nem Marci!

Detektív: Azonnal tessék velem jönni!

Bandi: Ez komoly?

Detektív (igazolja magát): De mennyire komoly. Elő kell önt állítanom bűnyűben.

Bandi: De hát miért? Hiszen én...

Detektív: Ne tessék ellenkezni. Nekem parancsom van.

Bandi: Mivel gyanúsítanak?

Detektív: Azt majd odabent megtudja.

Bandi: Kérem, szíveskedjék az előszobában várakozni. Öt perc múlva készen vagyok.

Detektív: Hát csak tessék igyekezni.

Klári: Szent Isten, végünk van! Bandi, mit követted el? Öltél? Csaltál? Loptál?

Bandi: Ugyan ne viccelj! Ez csak valami tévedés lehet! Majd megtudom a kapitányságon.

Klári: És ha Eszti néni jön?

Bandi: Mondd neki, hogy elmentem egy kicsit sétálni.

Klári: Sétálni halálos betegen? No a pénzünknek befütyültek.

Bandi: Mit lehet itt csinálni?

Marci (orvosnak maszkrozza belép): Üdv, nemes rómaiak! Itt vagyok, bemosakodva az operációhoz. Pólyás korom óta nem volt ilyen fészta kezem.

Klári: De amint látom, a torkát is jól kiöblögette. Csakúgy dül az alkohol a szájából!

Marci: Igen. Belülről is teljesen steril vagyok. Egy kis erősítést vettem magamba, hogy tisztább legyen a fejem.

Bandi: Eredj már Marci, ne bolondozz!

Marci: Megint rám ismertetek? Hogy ma milyen pechem van!

Klári (sírva): Vége a gyönyörű álomnak! Fuccs az új kalap, a tavaszi kosztüm, a kékróka...

Bandi: Hát semminek sincs vége. Mert én elmegyek, de mégis itthon maradok!

Klári: Hogy csinálod ezt?

Bandi: Eszti néni nem ismer engem személyesen. Én tehát elmegyek és a helyembe lefekszik Marci. Neki mindegy, hogy milyen szerepet játszik, egy ilyen nagy művésznek, mint Virág Márton. Ugy-e „helyettem kis Virág” leszél egy napig halálos beteg?

Marci: Ha akarod, még meg is ölöm ezt az Eszti nénit! Elvégre a barátod vagyok. Megyek és megcsinálom a maszkodat.

Bandi: Ugyan, Eszti néni nem ismer, csak maradj a saját képedben.

Klári: Nem... ez túlzás! Marci legyen a férjem? Ez lehetetlen!

Bandi: Hát találj ki okosabbat, ha ez nem tetszik.

Marci: Miért volna ez lehetetlen? Énbélem már grófnők is szerelmesek voltak.

Klári: És mit mond, ha Eszti néni olyanokat kérdez, amikre nem tud felelni?

Marci: Semmit se felelek, elvesztem az eszméletemet. Egyszerű!

Detektív (beszól): Kérem, nem várok tovább!

Bandi: Már megyünk. (Klárihoz): Fogadj szót Klárikám. Ugyis kiderül az ártatlanságom. És ezt az alkalmat nem szabad elszalasztanunk...

Klári: Hát akkor menj, fiam... és ha tudsz, telefonálj, hogy mi van veled. (Detektívhez.) Ugy-e kérem, azt lehet?

Detektív: Nem hiszem, hogy bevezették volna a cellába a telefónt.

Klári: Cella — rémes!

Bandi: Pá, angyalom! (Megcsókolja Klárit.) Marcikám, ügyes légy! (El a detektívvel.) Marci, ügyes bakó légy, óriást vesztesz el!

Marci: Mi történt itt, hogy a premier előtt szerepváltózás van? És hova ment Bandi? Cellamzébe?

Klári: Most ne kérdezősködjön, ügyis olyan ideges vagyok. Jöjjön ide be, már kikészítettem az uram hálópizsamáját, azt fekveszi, aztán lefekszik ide.

Marci: Ahogy parancsolja, nagyságos aszszonyom.

Klári: És vigyázzon a beszédére. Tegezzen engem.

Marci: Ahogy parancsolod, Klárikám.

Klári: Ne most, csak Eszti néni előtt. Legyen gyengéd, de ne bizalmaskodjon velem.

Marci: Hiszen nem bizalmaskodtam, mert, sajnós, beteg vagyok.

Klári: És ne tántorogjon!

Marci: Egy beteg az ingadozik. Tántorog, tántorog, bajom van!

Klári: Kétségbeejtő!

Marci: Pedig, ha tudnád, imádott Klárim, milyen boldog vagyok, hogy végre a férjed lehetsz! Hogy nyiltan is megmondhatom az egész világ mögött, hogy imádlak! És hogy végre egyedül lehetsz veled! Egyedül, ahogy a francia mondja: tuletroá! Gyere a keblemre!

Klári: Megbolondult? Hogy mer nekem ilyeneket mondani?

Marci: Bocsánat, csak a szerepemet tanulom.

Klári: Na jöjjön, odaadom a ruhákat.

Marci: Menjünk grófnő! (Mindketten el balra.)

(Rövid szünet. Szünet után kopogtatnak. Nincs válasz, még egy halk kopogtatás, aztán belép Guszti.)

Guszti (csinos fiatalember, körülnéz, látja, hogy senki sincs jelen, vállat von és kényelmesen leül).

Klári (belép ijedten): Guszti... mit keresel te itt?

Guszti (felugrik): Hozzad jöttem, szívecs-kém.

Klári: Jó kis időt választottál a látogatásra. Bandi sincs itthon.

Guszti: Éppen azért jöttem, mert tudom, hogy nincs itthon. Telefonált, hogy valami baja van a rendőrségen, vállaltam el a védelmét. Én hát rögtön siettem hozzád, mert így zavartalanul együtt lehetünk!

Klári: Hogy tudsz ilyen cinikus lenni, mikor az uram bajban van?

Guszti: Ha — amint a telefonba mondta, — tévedés áldozata, az holnapra úgyis kiderül.

Klári: És ha nem ártatlan?

Guszti: Akkor úgyse tudom kiszabadítani. Hadd üldögéljen ott egy kicsit... Meg se csókolsz, Klárikám!?

Klári: Itt? A szobalány minden pillanatban bejöhet.

Guszti: Nem jöhet be. Elküldtem.

Klári: Elküldted? Hová?

Guszti: A rendőrségre. Adtam neki pénzt, vigyen be a raboskodó gazdájának egy kis külön kosztot. Na csókold meg!

Klári: Guszti, ne légy ilyen borzasztóan cinikus. Nem tudod, milyen szörnyű bajban vagyok. A nagynéném érkezik és azt hazudtuk neki, hogy Bandi nagybeteg és — jaj, nem is tudom elmondani, — olyan komplikált és én olyan ideges vagyok...

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud!

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmas az azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ara az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentes küldéssel 70 fillér. Utánvételt nem szállítjuk. Megrendelhető: a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12. szám

Guszti: Most már kíváncsivá teszel. Mi a baj?

Klári: Holnap mindent elmondok tenálád! Most menj, ne kínozz tovább!

Guszti: Klári, itt valami nem stimmel. Te megcsalsz.

Klári: Bolond! Értsd meg, nem tudom két szóban elmondani, holnap mindent elmesélek.

Guszti: Szükségtelen. Már megyek, nagyságos asszonyom.

Klári: Most haragszol. De borzasztó önzök vagytok ti férfiak. Na, légy okos. Csókold meg, aztán menj szépen.

Guszti: Te drága! (A karjaiba veszi és forrón összecsókolja).

Eszti néni (kis szünet múlva, poggyászokkal belép. Régimódi asszonyka, Megáll, elmosolyodik és várja, amíg vége lesz a csóknak).

Klári (végre kibontakozik Guszti karjaiból és megpillantja Eszti néni, felsikolt): Eszti néni!

Eszti néni: Klárikám! (Kitárja karjait, aztán megöleli).

Klári: Megjöttél? Mikor jöttél?...

Eszti néni: Szép kis wirtschaf van nálatok. Tárva-nyitva az előszoba. Ellophatják az egész lakástokat, ti csak csókolódtok.

Klári: Te láttad?...

Eszti néni: Hogy láttam-e? Hiszen vak még nem vagyok. Egy kicsit nagyot hallok a fülemre, de ezt a cuppanást még én is meghallottam. (Gusztálja a szörnyű zavarban álló Gusztit). Na — te híres haladokló! Hadd nézzelek meg végre téged is! Hát te vagy az ő Bandikája?

Guszti: Tessék?

Eszti néni: Mit bámulsz no? Én vagyok Eszti néni! A ti Eszti nénietek!

Guszti (bambán): Igen?... csókolom a kezeit.

Eszti néni (nyújtja neki): No, szervusz. A képemre is cuppanthatsz egyet! (Elkapja Gusztit.) Ejnye a teremtedet, ne szabódj már! Ide a puszt!

Guszti: Én igazán nem tudom...

Klári (erőltetett nevetéssel): Persze... hiszen ti most lájátok egymást először!

Guszti: Ez tény, Ez tény. (Közben megcsókolja Eszti néni).

Eszti néni: Igazán örülök, hogy még mindig így szeretik egymást, mintha mézeshetekes lennétek.

Guszti: Igen. Határozottan. Ez tény.

Klári: Bandi, ne légy már oly félnék. Szólj már egy értelmes szót!

Guszti: Igenis... nahát, hogy én mennyire örülök, kedves... izé... tanti néni.

Klári: Eszti néni.

Guszti: Eszti néni, hogy tetszett utazni?

Eszti néni: Jól gyermekem, jól, azaz, hogy a reumám nagyon kínozott. Igaz ni, hát te már egészséges vagy? Most jut eszembe, azt írtátok, hogy mozdulni se tudsz...

Délibáb

Gusztli: Igenis. Az tény. Mozdulni nem igen tudok.

Klári: Képzeld, drága Eszti néni, nem bírtam vele. Erővel felkelt, azt mondta, ő talpon akarja fogadni a kedves nénit!

Eszti néni: Ez finom jellemvonás töled, Bandi gyerekem. Igazán megható! De most rögtön lefekszel!

Gusztli (rémülten): Tessék? Dehogyan fekszem.

Eszti néni: Semmi ellenvetés! Mars az ágyba! De előbb mutasd magad. Meg kell hagyni, helyre legény vagy. No majd mingyárt beszélgetünk, csak rendbe szedem magamat. Addig fekjüdj le édes szép fiam.

Klári: Erre parancsolj, Eszti nénim, ez itt a te szobád. (Jobbra mutat.)

Eszti néni: Megyek, drágám! (Veszi a pogygyászát és el.)

Klári: Na látod, milyen zürzavart csináltál! Most már meg kell hagyni őt abban a hiszemben, hogy te vagy az uram.

Gusztli: Csak nem képzeled, hogy lefekszem?

Klári: Meg kell tenned. 2000 pengőt ad a Bandi operációjára.

Gusztli: Szent Isten, képes vagy kinyitattni az én hasamat!

Klári: Hamar eredj oda a fürdőszobába és vedd fel az uram fürdőköpenyét, aztán fekjüdj ide le! (Kifelé tuszkolja.)

Gusztli: Hát kellett ez nekem? (El a fürdőszobába.)

Klári: No most még ezt a ripacot kell elzavarnom a háztól... (Benyit a Marci szobájába, benéz, de elsikítja magát.) Juj!

Marci (odabentről): Pardón!! Un moman!

Klári (becsapja az ajtót): Na én pont jókor nyitottam be!

Eszti néni (kívülről): Klárikám, gyere csak... nem tudom kinyitni a táskámat!

Klári: Jövök, nénikém! Bele fogok bolondulni ebbe a zürzavarba!

Eszti néni: Hát nem jössz?

Klári: De, hogyme! Már jövök! (Nem tudja a 3 ajtó közül hova menjen, bemeleg Eszti nénihez.)

Marci (belép balról, álszakállban és parókában, egy nem rászabott pizsamában, nézegeti magát): E hitvány torzalak lennék én? Ó szem, tagadd el, hogy

valaha ismertem őt! (Skálázik.) Há-hi-hó-hu-hé a hang Jákob hangja, de a kéz Ézsau pizsamája! (Vánszorogni kezd, mímeli a beteget, siralmas pófákat vág.) Ó, szív, szakadj meg. (Fejét tapogatja.) Üsd a fejed Lear, ezt a kaput, melyen botorságod behatolt...

Eszti néni (kívülről): A retikülömben van a kulcs... persze, kint hagytam, mingyárt hozom... (Belép, meglátja Marcit, felsikolt.) Jaj!... egy idegen ember!

Marci (nagyot bámul): Ki vagy te bánat asszonya?

Eszti néni: Kicsoda maga? És hogy kerül ide... ebben a lenge magyarban?

Marci (magában): Tyűh, ez biztosan az öreg Eszti néni! (Hangosan.) Eszti néni! Jaj, hát megérkezett? Klárikám már annyit beszélt magáról!

Eszti: Hogy merészel engem Eszti nénizni? Kicsoda maga?

Marci: Hát én vagyok az ő... jaj... itt a roham! Szédülök... tudtam, hogy nem szabad felizgatni magamat... a szívem... ahh!... (Az ágyra ájul.)

Eszti néni (kiáltva): Klári! Klári!

Klári (berohan): Jaj, mi baj, nénikém?

Eszti néni (az ágyra mutat): Ki ez a szörös idegen?

Klári (megrémülve látja a személycserét): Jaj, elkéstem! ő... az izé... a...

Eszti néni: Szégyeld magadat, elvetemült teremtés!

Klári: Nénikém, ilyet még tréfából se mondtál!

Eszti néni: Éjjeli köntösben kővályog itt, mint egy szellem! Van pofája idejönni, mikor a beteg urad itthon van?

Klári: Hagyd abba, nénikém! Tévedsz, mingyárt megmagyarázom!

Marci (magához tér): Jaj... hol vagyok?... mit háborgattok? Takarodjatok innen... ostort fonok, lángostort napsugarakból... Klárikám itt vagy, kicsi szerelmem?

Eszti néni: Na hallod? A kicsi szerelme vagy!

Klári (dühösen Marcihoz): Virág úr, kérem hagyja abba ezt a komédiázást... ha az uram meglátja így, nagyon meg fog haragudni magára.

(Folytatása a következő számunkban)

Külföldi olvasóink figyelmébe!

A „Déliláb“ az itt felsorolt helyeken kizárólag az alábbi árakkal fizethető elő, ROMÁNIÁBAN 1/4 évre 100 lei. FŐELÁRUSÍTÓ: Journal Import, Jacob Dancea, Oradea, Str. Reg. Carol II. no. 26. CSEHSZLOVÁKIÁBAN 1/4 évre 18 Ke., FŐELÁRUSÍTÓ: „NOVITAS“, Bratislava, Frantiskanske nám. 8. JUGOSLAVIÁBAN: 1/4 évre 35 dinár. Putnik Hirlap Iroda, Novisad Kralja Alexandra 21. (Csekkszámamlaszám: a Beograd-i postatakarékpénztárnál 55.646.) FRANCIAORSZÁGBAN 1/4 évre 25 Frs. Főelárúsító: Transports Presse, Paris 2. e. 5. Rue D'Argout. A kiadásunkban megjelenő művek csakis fenti cégeknél szerezhetők be. (Közvetlen nem szállíthatunk)

BRAZILIÁBAN: 1/4 évre 18\$000

Főelárúsító: Klein Károly Rio de Janeiro Santa Clara 138

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszbortéket küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délibáb” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem üzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

B. Aladár, B. (82.) A kért cím, sajnos, nem áll rendelkezésünkre.

P. Lujza, (84.) Szép vers. Természetesen meg akad olvaszolni való a stílusán. Irjon sokat és olvasson sokat. Másik kérését közben elintéztük.

Semmering, (448.) Jellemes, szép vonás volt a fiútól, hogy a Maga 17 esztendőös fejcsékjét még nem akarta férjhezmenési problémákkal megterhelni, s inkább az Ön édesanyjának nyilatkozott, hogy szándékában van Önt majd annakidején feleségül venni. De Ön most nem tudja, mihez tartsa magát. Mivel tanulmányai hosszú éveket vennének igénybe, szeretné kettőjük kapcsolatot tisztázni. Nem, hiába nyilatkozott a fiú az édesanyjának, Ön lány létére mégsem fordulhat hozzá egyenes kérdéssel, hogy: nos, most már tessék nekem is nyilatkozni! Ezt nem teheti meg. De megteheti azt, hogy tapintatos, rejtett célzások formájában utal arra, hogy nem tudja mitevő legyen, nekikezden-e a megerőltető tanulmányoknak, amelyek éveket vennének igénybe. Biztos, hogy ideálja úgy fogja a választ fogalmazni, amelyből Ön feltétlenül levonhatja a következtetést.

S. Sándorné, (86.) Amint lapunkban láthatja, a kérdéses pályázatot már be is fejeztük s így eredeti ötletét nem tudjuk megvalósítani. Sok üdvözlét.

Gázsi, (88.) P. J. címe: Nemzeti Színház. **Vidéki olvasó, (450.)** Le kell szögezni, hogy Ön nemcsak igen helyesen, de nagyon okosan is cselekedett. Ezt az is igazolja, hogy az illető úr elismerte az Ön javaslatának helyességét, s a szembetűnő, mutató megoldás helyett a reálisabbat, a célszerűbbet választotta. Annak a hölgynek a megjegyzése pedig ne bántsa Önt, bizonyos kis hiúság sugallta neki azt, amit mon-

dott. Abból a másik ügyből pedig nem érdemes — ügyet csinálni. Bár ideáljának nincs igazsága, de azért Ön ragadja meg az első lélektani pillanatot, s néhány kedves szóval nyújtás át neki újból azt a bizonyos ajándékot. Biztosra vesszük, hogy örömmel fogadja.

Mit csináltassak? (33.) Szabadságát most veszi csak ki, valószínűleg hegyek közé utazik, miután a strandszezonnak már vége van. Így legalább kirándulásokat tehet a szép, őszi erdőbe. Ha nem akar új kiránduló köztűmöt csináltatni, jó egy régi, ki-mustrált kosztüm is, valami világos kartonblúzzal és egy kis színes fejkendővel. Persze jó, ha viharkabátot szerez be magának, mert az őszi időjárás igen szeszélyes, előfordul, hogy a szép idő hirtelen rosszra fordul és ilyenkor igen jó hasznát veszi a viharkabátoknak, amely egészen kevés helyet foglal el a hátzissák tetején. Néhány délutáni ruhára van még szüksége, amit azután idehaza is viselhet. Mostan nagyon divatos a jersey-ből, vagy crépe-satinból való délutáni ruha, míg az estélyi ruhákat gyakran készítek kötött anyagból, vagy ami még divatosabb, egyedül horgolják. Estélyiruhát nem érdemes csináltatni, mert szezon után, ha kis helyre utazik, nem veszi hasznát. Ha azonban úgy csináltatja az estélyiruhát, hogy majd itthon viseli, akkor vagy taftból, vagy az előbb említett kötött vagy horgolt anyagból csináltassa, mert az idén nagyon hordják.

Szabina, (452.) Nehéz megérteni az illető úr álláspontját. Persze, nem túlságosan tapintatos eljárás tőle, hogy Önt-minduntalan gyanúsítja, s még hozzá olyasmivel, ami az Ön egész életére kihatással lehet. S talán mondanunk sem kell, hogy nem előnyös kihatással. Alkalmadtán csöndesen, de határozottan utasítsa vissza a vádakat. Önnek pedig azt mondanám, hogy igyekezzék őt alaposan megismerni, mielőtt egy életre lekötne magát.

M. D.-né, Karcag, (55.) A pulykahúst néhány napig állni hagyjuk, hogy megpuhuljon, mert a frissen ölt pulyka húsa igen kemény. Besózzuk és apróra vágott szalonnát dugdosunk a bőre alá, tepsibe tesszük, forrózsírral leöntjük, kevés vizet öntünk rá és tűzhelyen, fedő alatt pároljuk. Ha puhul, akkor megfordítjuk, hogy mindkét oldalán egyenlően süljön. Hogy a pulyka bőre ropogós és fényes legyen, a zsírt többször felforraljuk és megöntözzük vele a sült húst. Három-négyszer ismételjük ezt az öntözést. Körülbelül 2—2½ óráig sütjük a pulykapecsenyét és amikor puhára és omlósra sült, akkor fálaljuk.

Egyedülálló asszony, (47.) Az ura egy fél-éve halt meg és azóta teljesen egyedül él. Szeretne valakit, akire szeretetét pazarolja. Kis gyermeket nem mer magához venni, mert azzal sok veszélyesség van és már nem olyan fiatal, hogy türelmes legyen a kisgyerekekkel szemben. Pedig, ha hálát akar és őszinte szeretetet, akkor csak kisgyermeket kellene magához vennie, mert az tényleg önzetlenül szeretné. A szeretetet nem adják ingyen,

azért meg kell szenvedni. Ha 4–5 esztendő lánykát vesz magához, akkor nem kell vele sokat vesződni.

H. G.-né. (45.) Fehér crépe-de chine blúzát házilag is kimoshatja tiszta foltbenzinben és akkor a plisszé nem megy ki belőle, csak éppen a síma részeket kell átvasalni. Egy liter benzint beleönt egy tisztára mosott lavórba, beleteszi a blúzt, átgyúrja benne, amíg tiszta lesz, óvatosan kicsavarja és ruhaakasztóra teszi. Szellős helyre akasztja, hogy a benzín szaga hamar elillanjon és negyedórán belül tisztán veheti fel a blúzt. Mikor már teljesen száraz és szagtalan, átvasalhatja. A megmaradó benzint tölcserén visszatölti az üvegbe, időmúlással a piszok lerakódik az üveg aljára és a benzint újból felhasználhatja tisztításra.

Válás előtt. (21.) Az élet sokszor állítja probléma elé az embereket. Magát kislány, elég fiatalon teszi próbára, de itt nem segít a sok fejtörés, gyorsan és okosan kell határozni. A fiú, akit szeret, most kapott beutazási engedélyt Amerikába. Magát feleségül akarja venni és magával vinni. De miután egyetlen leány és édesanyja súlyos beteg, nem tudja magát elhatározni erre a lépésre. A fiút nem szereti, de szimpatikusnak találja. Mit tegyen? Bizony, szerető leány létére, nehezen válhatik meg beteg édesanyjától, de ha körülnéz és látja a sok bajt és szomorúságot, akkor örömmel kell kinyújtani a kezét a férfitól, aki talán az új lehetőségeket és boldogulást nyújtja. Talán még a boldogságot is, mert nem fontos, hogy szerelmes legyen, házassághoz, boldog házassághoz, sokszor elég a szimpátia is. Ha kimennek Amerikába, ahol a férfinak rokonai vannak, ahol azonnal elhelyezkedhet, jobban tud gondoskodni beteg anyjáról, mintha ittmarad a szegénységben. Esetleg idővel szüleit is kivetheti, vagy elég hamar hazajöhet látogatóba és így anyja nem sokáig fogja nélkülözni Önt. Leánynak akkor kell férjhezmenni, amikor fiatal és kéri. Ragadja meg tehát az alkalmat, amikor segíthet mindannyiuk sorsán és menjen feleségül kérőjéhez.

Mit tanuljak? (15.) Egy kissé elkésett ezzel a kérdéssel, mert az iskolák már megkezdődnek, a beiratkozás meg már teljesen idejé múlt. Négy polgárit végzett és miután nem érez különösebb hajlandóságot semmihez, nem tudja mit tanuljon még. Apja jóállású hivatalnok, bátyja műfegytemre jár, valami kis örökségre is számíthat a rokonság köréből, így tehát nem kell okvetlenül kenyérre az az összeg, amit megkeresne. Hát, ha így áll a dolog, akkor talán, ha nincs kedve semmihez, ne tanuljon semmit, legfeljebb odahaza, édesanyjától háztartási munkákat, hogy mikorra férjhez megy, jó háziasszony váljék Magából. Azért, mert divat, nem kell okvetlenül mindenkinek dolgozó nőnek lenni, nagyon megbecsüli majd így is az a fiatalember, aki Magába beleszeret. Nyelveket tanulhat és zongoratanulmányait se szakítsa félbe, mert sohasem lehet tudni, mikor veheti hasznát.

de ne csináljon gondokat abból, hogy nem tanul tovább. Elég, ha megtanulja a háztartásvezetés titkait.

Elégedetlen asszony. (31.) Saját maga megadja a választ asszonyom! Nem szabad elégedetlennek lenni, amikor jó férje és két szép gyermeke van. Hogy a férje nem keres annyit, mint barátnőjének a férje, arra egy pillanatig sem szabad gondolnia. Elhiszük, hogy rosszul esik a barátnőjét elegáns ruhában, két kék rókával látni, amikor Önnek nincs még egy fél rókája sem és három esztendő kosztümejt most alkította át, hogy újból hordhassa, de ez nem ok elégedetlenségre. Haragszik a sorsra és az urára, pedig nincs igaza. „Barátnőm hozzám képest csúnya és mégis sikerült neki”, — írja Ön. Talán éppen azért sikerült neki jobban az élete, mert a sors kárpótolni akarta csúnyaságáért. Önt pedig vigasztalja az a tudat, hogy szép, még a régi, hároméves kosztümben is és míg a barátnőjét „nagyságos asszonynak” szólítják, mert sokkal öregebbnek látszik, mint amennyi. Önnek még ma is azt mondják, hogy „kisasszony”, olyan lányos a külseje, pedig két gyermek anyja. Látja Asszonyom, ilyen kis dolgoknak kell örülni és akkor nem lesz elégedetlen többé. Ha belenéz a tükörbe és látja fiatalos, szép arcát, már hálát kell adnia az Istennek, hogy ilyen kegyes volt Önhez és nem szabad a sors ellen zúgolódnia. Fia-talág, egészséggel sokkal nagyobb kincs, mint a kékróka egész tömege.

A múlt számban közölt keresztretjvény megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Nótás kapitány. 13. Eresz. 14. Baranya. 11. Ma. 16. Inas. 18. G. A. G. 19. Op. 21. Az alku. 23. Uchatius. 27. I. i. 28. Január február. 31. Tres. 32. Teri. 33. Szu. 34. Adta. 35. P. h. 37. Tu. 38. Va. 39. Ba. 41. Elakad. 43. Andromeda. 47. Éti. 48. Dominiánusok.

Függőleges sorok: 1. Nem sujt a vád. 2. Óra. 3. Te. 4. Ás. 5. szi. 6. Aba. 7. Pasaser. 8. Ir. 9. Ta. 10. Anglius. 11. Nyak. 12. Yaguarundik. 17. Nyírt. 19. Ohnet. 20. Pausa. 22. Air. 24. Cardano. 25. Tá (át). 26. Ufer. 29. Biplán. 30. Áztató. 36. Ha. 39. Bon. 40. ami. 41. Edá. 42. Kés. 44. Dm. 45. Rí. 46. Ek.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A keresztretjvény helyes megfejtői közül Sándor Ida, Bp. és Tomlerka Zsófia, M., púderkompaktot, Házi Dezső, F. és Kiss Éva, D., levelezőlapalbumot, Kovács Péter, R., nyakkendőt, Málnás Julianna, Bp., csavaros írót, Ambrus Lajosné, M., fésűt kaptak, az alábbiak pedig könyvjutalomban részesültek: Nagy Ferenc, V., Láhity Gyula, K., Simon Sándorné, Bp., Vágó Magda, P., Csóka Vilma, M., Havranek Klári, Bp., Németh Zsigmond, C., Jónás Sándorné, R., Kantár Dezső, D., Esztergályos Irma, Bp. és Putz Anna, H.

EGO ÜZENETEI:

Ajándék. (85.) Vannak férfiak, akik nem tudnak ajándékot venni és adni és vannak, akik egy kis uccasrkon vásárolt virágcsokorral is hallatlan örömet tudnak okozni. Nem szabad megharagudni az első csoportra és nem szabad túlbecsülni a másikat... Talán csak nem kételkedik az ura szerelmében? Náluk otthon nyilván nem volt divat az egymás megajándékozása.

Mi lesz később? (61.) Nem hisszük, hogy völegénye azt kívánja, hogy maga mindig sötétkék kosztümben és fehér blúzban járjon... Ezzel ő talán csak azt akarja mondani, hogy szereti az angolos, hatásában egyszerű öltözködést és nem szeretné, ha maga feltűnő mintás divatanyagokat, merész szabású ruhákat és túlságos nagy kalapot viselne. Az ilyen kívánságok elárulják a férfiak egyéniségét és ezt az egyéniséget még a házasságkötés előtt megismernie és respektálnia kell minden szerelmes menyasszonynak.

Időtöltés. (33.) Nekünk nagyon tetszik annak a fiatalasszonynak az ötlete, aki leánykorában elvégezte a Zeneakadémia zongoratanárképző évfolyamait, aztán felesége lett fiatal, vidéki orvosnak és most gyerekének-kekar megszervezésén fáradozik... Ezzel nemcsak az ura érdekét szolgálja, hanem kultúrmissziót is teljesít, mert sok gyereknek ad alkalmat mások által fel nem fedezett tehetsége érvényesítésére. Szeretjük hűga tervét és csak helyeseljük, hogy nem bridszbe öli idejét, tudását és zenei kultúráját...

Rosszul informált. (29.) Nagyon mulatságos annak a fiatalembernek az álláspontja, aki nem köszöntötte magát az uccán, mert nem volt kalap a fején... Londonban, hogy más metropolisokat ne is említsünk, a legtöbb „úri dáma” kalap nélkül jár az uccán, esetleg kezében sem tartja a nálunk szokásos kézi sapka-kalapot. Az a fiatalember kissé szigorú és nagyképű, azt kívánjuk neki, inkább maliciózus rosszindulattal, hogy egyetemi tanárja leányának se köszönjön hasonló okból, egy nappal a szigorlata előtt...

Lehetetlen szituáció. (77.) Mi ezt nem neveznök lehetetlen helyzetnek: ha hivatali főnöke társaságban találkozik magával, akkor felfüggeszti a hivatali viszonyt. Ez más-kép elképzelhetetlen intelligens emberek között. Persze, maga sem élhet vissza a helyzettel és másnap úgy tesz, mintha este nem mulattak volna együtt... De nem értjük, hogy maga miért akar elmaradni rokonai társaságból? Igazán nincs szégyelnlivalója főnöke jelenlétében sem...

Nagyszerű társaság. (53.) Elhisszük, hogy megtetszett magának a multkori társaskiránduláson megismert fiatalember és szívesen találkozna vele itthon, Budapesten is. De mégsem ajánljuk, hogy maga hívja fel őt telefonon. Hiszen felírta a maga telefonszámát és címüket is, a fényképfelvételek kidolgozása és elküldése pedig neki jó ürügy a közeledésre. Felbecsülhetetlen értéke van annak, ha a férfi az, aki újból találkozni

akar. Kár, hogy ezt mindig elfelejtik a nagyon fiatal lányok.

Családi ékszerek. (43.) Igazán elegáns asszony és ez szerintünk mindig jóézésű, tapintatos nő is jelent, minden alkalommal vigyáz arra, hogy „túl ne öltözze” a többi vendégeit. Ezért nem értjük meg sógornőjét, aki „csak a családi ékszereket viselem!” csatakiáltással rengeteg kölcsönkért gyémánttal ékesítette fel magát a déli esküvőn... A menyasszony családja ezen joggal elcsodálkozott. Persze, most már nincs értelme a szemrehányásnak és maga igazán nem felelős a fiatalasszony izléstelenségéért...

Imádom a művészeket... (69.) Az az ismert színész udvarias, finom ember és a jó társaságban megismert csinos, fiatal lány kedveskedő hódolatát szívesen fogadta és kevéske szelíd udvarlással viszonzta... De nem tudjuk, hogyan viselkedne, ha megírná neki őszintén, hogy színészno akar lenni és az ő protekciójára számít... Lehetséges, hogy a Színiakadémia felvételijére utasítaná, vagy nem válaszolna levelére, vagy félreértene levelét... Azt ajánljuk, hogy minden protekció mellőzésével jelentkezék majd a felvételire.

Divatos. (37.) Ne vegye rossz néven, de mi együtt érzünk az urával... Amikor magába beleszeretett és elvette feleségül: maga kékszemű, barnahajú fiatal lány volt. Ma pedig: szőke szépség... Hiába, minden férfinak megvan a maga női szépségfajtása, amely öröklött és szerzett vágyainak megfelelő. Most úgy érzi, hogy becsapták és idegen nő a felesége, gyereke anyja... Miért változtatta meg hajaszínét harmincéves korában! Őszülő dolgozó nőknél, akik állásukat féltik, megértjük ezt... Maga jobban teszi, ha visszatér a barnához...

Ketten vagyunk. (36.) Nem, senkisémet ütközhet meg azon, hogy maguk, két fiatal elvált asszony, együtt járnak kirándulni, moziba, társaságra! Nem az „elvált” szón van a hangsúly a maguk esetében, hanem magányosságukon, egyforma kultúrájukon. Hiszen egész nap irodában dolgoznak, rászolgálhatnak az esti kikapcsolódásra... Majd ha feltűnik a látóhatáron az új férfi, akinek remélhetőleg lesz egy épolyan rendes, komoly barátja, maguk is szívesen lemondanak a kettesben eltöltött szabad idejükről...

Előfizetési árak:

½ évre 2 pengő 50 fillér, ¼ évre 5 pengő

Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.

Kiadásért és szerkesztésért felel:

TOLNAI SIMON

Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat RT. mélynyomó-körforgógépein, Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 14—23—39 és 14—23—50

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit-szalvétatartókat, levelezőlapalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő okt. 6. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					
	t	a	n	c	l	e	m	e	z	e	k				
11	h	i	r	e	s						13				
14	o	r	u	t		15	e	p	i		16				
17	l	o	d	e	n		19	p	i	r	20				
21	l	i	a	n	o	s			23	k	a	r	m		
24	y		25	e	t	i	26			a					
27	w	d		28	a	m	e	n		l		29	u	t	
30	o	a	z	31	32	i	s	o	k	33	p	a	k	l	i
35	o	l	a	j		36	g	o	37	38	p		r	k	
39	d			40	k	a	t		41	g	o		i	a	
42					t	i			e	s			k		

Beküldendő: vízszintes 1, 40, 42 és függőleges 1, 11, 13

Vízszintes sorok: 1. Kedvelt műsorszám a rádióban, különösen a fiatalság részéről. 11. Nevezetes. 12. Nem tud elhatározásra jutni. 14. Vissza: tejtermék. 15. Takarja. 16. Finn kikötőváros. 17. Durva anyagból készült szövet. 19. Könnyezik. 20. Erősítő szó. 21. Óriás füves síkságok Dél-Amerikában. 23. Evvel kezdődik a karmolás. 24. Azonos kiejtésű két betű. 25. Színtelen, kellemes szagú vegyi folyadék, narkotizáló hatású. 27. Wieser Dániel. 28. Imavégszó. 29. Közlekedési vonal. 30. Pihenőhelyek a sivatagban. 33. Csomag, kötés. 35. Növényi zsiradék. 36. Meleg vízpára. 38. Seben keletkezett var. 39. Folyó Oroszország közepén. 40. Fogalomkör. 42. Ezeregyéjszaka.

Függőleges sorok: 1. A német énekköltés-

zet egyik jellegzetes része. 2. Bolt. 3. Háziállatot csalogató hívás (3 szó). 4. Kettős mássalhangzó. 5. Nagyon kíván emmi (az első betűre ékezet teendő). 6. Wiscounsin állam fővárosa. 7. A pázsittélekhez tartozó fű. 8. Szobában van. 9. Ebben rejlik a hiba. 10. Elvisel. 11. Az amerikai filmek főhelye. 13. Szépségápolás. 18. Erről a kapitányról írt Farkas Imre egy operettet. 22. Círógat. 23. Iparos, kereskedő. 26. Megerősíti. 29. Ritka férfinév. 31. Amerikai férfinév. 32. Őseink lötegyvere volt. 34. Körül. 37. Vissza: ruha. 40. Kicsinyítő képző. 41. A germanium vegyjele.

Payper

A jutalmazott megfejtők névsorát a 81. oldalon közöljük.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kladvállalat R.-T. nyomása, Budapest

HUSZONÖTEZER CSALÁD

**KÖNYVESPOLCÁT ÉKESÍTI EZ A
DISZES KÖNYVSOROZAT!**

Valamennyiünk legföltettebb kincse magunk és hozzátartozóink egészsége. Ennek megóvásához azonban nem elegendő a messzemenő gondosság és hozzátartozóink iránti féltő szeretet, hanem kellő egészségi ismeretek is szükségesek.

Szükség van olyan tanácsadóra, amely megismerteti az olvasóval az emberi szervezetet, annak életműködését, a szervezet betegségeit, a bajok orvosi gyógykezelését és az egészséges életmód követelményeinek ismertetése révén rámutat a betegségek megelőzésének módjára.

Ezt a hivatást tölti be az

ORVOS A CSALÁDBAN

című ötkötetes könyvsorozat, amely 23 hírneves magyar orvostudós munkásságának eredményeként jött létre. A könyvsorozat e célnak tökéletesen megfelelt. A munkatársaknak díszes névsora biztosítéka a korszerű tudományos színvonalnak, a mű nagy népszerűsége pedig azt bizonyítja, hogy a magas színvonal nem akadályozza annak, hogy könnyed és élvezetes olvasmány formájában nyújtsa a senki által sem nélkülözhető ismereteket. A könyvsorozat összterjedelme meghaladja az 1200 oldalt, műmellékleteinek és illusztrációinak száma több százat tesz ki. A félbörkötésű könyvsorozat ára **Budapesten 40, vidéken 42 pengő**, mely havi **2 pengős** részletben is fizethető.

Ne vágja ki, ha nem akarja megcsontítani a lapot, hanem
írja ezt a megrendelési szöveget egy levelezőlapra

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T.

Budapest, VII, Dohány ucca 12

Megrendelem Tolnai: ORVOS A CSALÁDBAN című művet öt díszes félbörkötésű kötetben bérmentve, Budapesten 40.—, vidéken 42.— aranypengő árban és tartozom a vételárát az átvétel napjától kezdve egymásután következő 2.— pengős havi részletben megfizetni. Tudomásul veszem, hogy a vételár teljes kiegyenlítéséig a sorozat tulajdonjogát Önök fenntartják. Bármely részlet be nem tartása esetén a hátralék teljes összege esedékessé válik. Ez a megrendelés vissza nem vonható, de elfogadása az Önök megtételestől függ.

Kelt ..... 193 ..... hó ..... n.

.....
A megrendelő neve és foglalkozása

Pontos cím: .....